

ORTAÖĞRETİM KADEMESİNDE FARKLIlaştırILMIŞ ÖĞRETİM UYGULAMALARI
ZENGİNLEŞTİRİLMİŞ ÖĞRETİM ETKİNLİKLERİ

10. SINIF
İNGİLİZCE

GENEL YAYIN YÖNETMENİ Cengiz METE
Doç Dr. Mustafa OTRAR

YAYIN KOORDİNATÖRÜ Ömer SARICA

EDİTÖR Doç. Dr. Deniz AKDAL

YAZARLAR Eren YILMAZ
Fadime ÜSTÜNER
Nihal BAŞTÜRK
Rana AKSOY
Sezer DAYI
Şeyma TURAN
Zehra TAMER

DİL UZMANI Tuğba TATLI CÖMERT

DİZGİ ve GRAFİK TASARIM Çağlayan Volkan YILDIZ
Bülent DURSUN
İsa GÜMÜŞSOY

ISBN 978-975-11-9681-1

YAYIM YILI Mayıs 2026

Bu yayının Millî Eğitim Bakanlığı
Ortaöğretim Genel Müdürlüğü ve
Özel Eğitim ve Rehberlik
Hizmetleri Genel Müdürlüğü
tarafından hazırlanmıştır.
Gerçekleştirilen çalışmalara
UNICEF Türkiye Temsilciliği
katkıda bulunmuştur.

©UNICEF Türkiye Temsilciliği 2026
Her hakkı saklıdır. Bu yayında
yer alan ifadeler UNICEF'in resmi
görüşlerini temsil etmez.

Millî Eğitim Bakanlığı
Atatürk Bulvarı No: 98 Bakanlıklar / ANKARA
Tel: +90 312 413 2680
+90 312 413 2681
+90 312 413 1838
www.meb.gov.tr

Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu
UNICEF
Turan Güneş Bulvarı No.106 Kat: 7 06550
Çankaya / ANKARA
Tel: +90 312 545 10 00
www.unicef.org.tr

ÖN SÖZ

Eğitim ortamları, her öğrencinin aynı hızda, aynı yolla ve aynı derinlikte öğrenmediği gerçeğini her geçen gün daha görünür kılmaktadır. Günümüz sınıfları; hazır bulunuşluk, ilgi, öğrenme profili, deneyim ve bireysel gereksinimler bakımından son derece çeşitlidir. Bu çeşitlilik, öğretimi tek tip bir yapıda sunmanın hem pedagojik hem de insani açıdan yetersiz kaldığını açıkça ortaya koymaktadır. Bu nedenle çağdaş eğitim anlayışı, farklılıkları sorun olarak değil; öğretimi daha nitelikli, daha adil ve daha kapsayıcı hâle getiren bir imkân alanı olarak değerlendirmektedir.

Farklılaştırılmış öğretim, tam da bu noktada öğretmenin sınıf içi kararlarını güçlendiren temel bir yaklaşım olarak öne çıkmaktadır. Öğrencilerin bireysel özelliklerini dikkate alan, öğretim sürecini esnek biçimde düzenleyen ve her öğrencinin öğrenme sürecine anlamlı biçimde katılımını hedefleyen bu yaklaşım, kapsayıcı eğitimin sınıf içindeki en somut karşılıklarından biridir. Zenginleştirme ise farklılaştırılmış öğretimin özellikle derinleşme, genişleme, üretme, sorgulama ve üst düzey düşünme boyutlarını destekleyen güçlü bir bileşenidir. Bu yönüyle zenginleştirme, yalnızca ileri düzey öğrenciler için değil; uygun planlama ile tüm öğrencilerin potansiyellerini geliştirmelerine katkı sunabilecek önemli bir öğretim imkânıdır.

“Ortaöğretim Kademesinde Farklılaştırılmış Öğretim Uygulamaları: Zenginleştirilmiş Öğretim Etkinlikleri Öğretmen Rehber Kitabı”, öğretmenlerin sınıf içi uygulamalarını desteklemek, farklılaştırma ve zenginleştirme kavramlarını kuramsal temelleriyle açıklamak ve bu kavramları uygulanabilir örneklerle somutlaştırmak amacıyla hazırlanmıştır. Kitapta, farklılaştırılmış öğretimin temellerinden zenginleştirme kavramına; Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli bağlamındaki çerçeveden içerik, süreç ve ürüne dayalı zenginleştirme tasarımlarına kadar uzanan bütüncül bir yapı sunulmaktadır. Bunun yanında, dokuz farklı derse yönelik zenginleştirme etkinlikleri hazırlanarak öğretmenlerin bu yaklaşımı sınıf içinde daha somut, sistematik ve uygulanabilir biçimde kullanmalarına destek olunması amaçlanmıştır. Bu yönüyle eser, yalnızca kuramsal bir çerçeve sunmakla kalmamakta, aynı zamanda uygulamaya dönük güçlü bir rehber niteliği de taşımaktadır.

Bu rehberin önemli katkılarından biri, zenginleştirmeyi sınıf içinde erişilebilir ve uygulanabilir bir öğretim yaklaşımı olarak ele almasıdır. Nitelikli öğretim, yalnızca öğrenme güçlüğü yaşayan öğrencileri desteklemekle değil, aynı zamanda daha hızlı ilerleyen, derinlik arayan, üretmeye ve keşfetmeye istekli öğrenciler için de uygun öğrenme fırsatları oluşturmakla mümkündür. Eğitimde hakkaniyet, herkese aynı şeyi sunmak değil; her öğrencinin gereksinimine uygun öğrenme yaşantılarını tasarlayabilmektir. Elinizdeki kitap, bu anlayışı öğretmen uygulamalarıyla buluşturan değerli bir kaynak niteliğindedir.

Öğretmenler, sınıf içinde çoğu zaman eş zamanlı olarak çok farklı öğrenme gereksinimlerine yanıt vermek durumundadır. Bu nedenle onlara sunulacak rehberlik; sade, işlevsel, bilimsel temelli ve uygulamaya dönük olmalıdır. Elinizdeki çalışma, öğretmenin pedagojik yargısını merkeze alan, sınıfın gerçekliğini gözetken ve öğretim sürecini daha esnek, daha derinlikli ve daha anlamlı hâle getirmeyi hedefleyen bir anlayışla hazırlanmıştır. Temennimiz, bu kitabın öğretmenlerin mesleki uygulamalarına katkı sağlaması; öğrencilerin ise kendi potansiyellerini keşfedebildikleri daha zengin öğrenme ortamlarıyla buluşmalarına aracılık etmesidir.

İÇİNDEKİLER

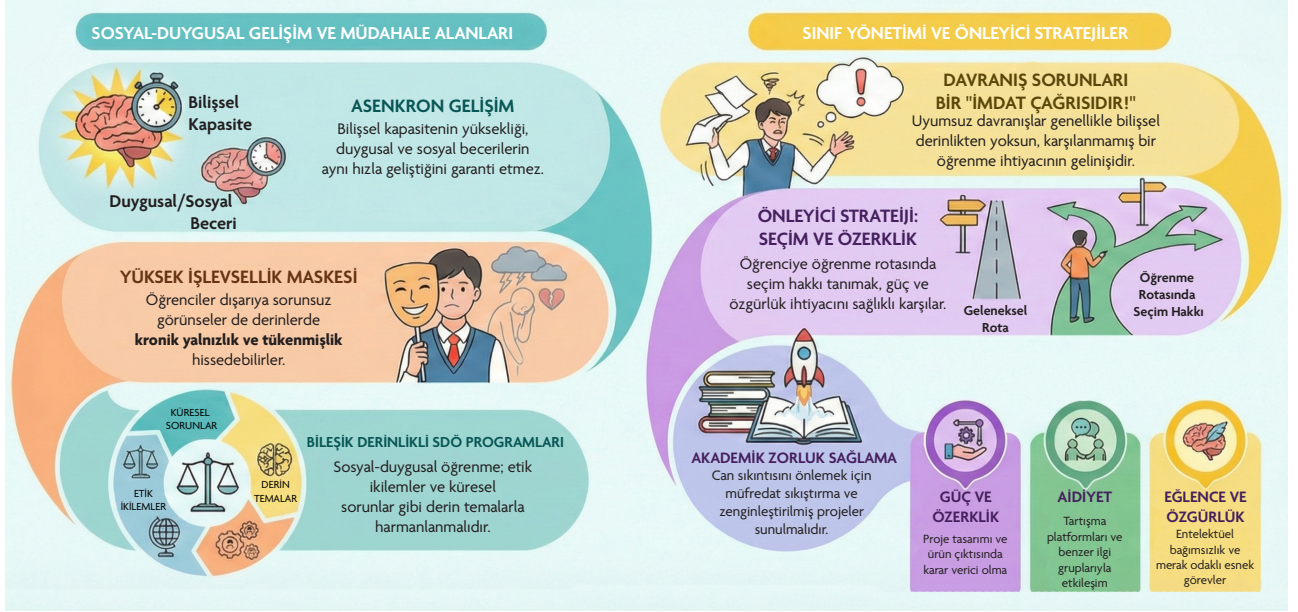
1. SOSYAL-DUYGUSAL GELİŞİM VE DESTEK STRATEJİLERİ	7
ÜSTÜN ZEKÂLI ERGENLERİ ANLAMAK	7
1.1. ÜSTÜN ZEKÂLI ERGENLERİN SOSYAL-DUYGUSAL İHTİYAÇLARI	7
1.2. SOSYAL-DUYGUSAL ÖĞRENME PROGRAMLARI	10
1.3. MÜKEMMELİYETÇİLİK VE DUYGUSAL MÜFREDAT	11
1.4. AKRAN İLİŞKİLERİ VE SOSYAL BECERİ EĞİTİMİ	12
1.5. PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK VE REHBERLİK HİZMETLERİ	14
2. DAVRANIŞ KONTROLÜ VE SINIF YÖNETİMİ	16
2.1. ÜSTÜN ZEKÂLI ÖĞRENCİLERDE DAVRANIŞ SORUNLARI	16
2.2. GLASSER'İN SEÇİM TEORİSİ VE OKULDA KALİTELİ EĞİTİM YAKLAŞIMI	16
2.3. ÖNLEYİCİ DAVRANIŞ YÖNETİMİ STRATEJİLERİ	18
2.4. MÜDAHALE STRATEJİLERİ	19
ÖĞRETMEN İÇİN HIZLI UYGULAMA REHBERİ: SOSYO-DUYGUSAL GELİŞİM	20
ÖĞRETMEN İÇİN HIZLI UYGULAMA REHBERİ: ÖNLEYİCİ SINIF YÖNETİMİ	21
2.5. SORUN ÇIKTIĞINDA: MÜDAHALE STRATEJİLERİ	21
ETKİNLİK TABLOLARININ YAPISINA AİT KILAVUZ	22
İNGİLİZCE DERSİ BİRLEŞTİRİLMİŞ FARKLILAŞTIRMA ETKİNLİKLERİ - 10. SINIF	25
KAYNAKÇA	100

1. SOSYAL-DUYGUSAL GELİŞİM VE DESTEK STRATEJİLERİ

ÜSTÜN ZEKÂLI ERGENLERİ ANLAMAK

Sosyal-Duygusal İhtiyaçlar ve Destek Stratejileri

Üstün zekâli ergenler, zihinsel kapasiteleri ile duygusal olgunluklarının farklı hızlarda ilerlediği “asenكرون gelişim” süreci yaşarlar. Bu durum; mükemmeliyetçilik, akran zorbalığı ve sosyal izolasyon gibi riskleri beraberinde getirirken akademik zorluk ve özerklik temelli stratejilerle desteklenmeleri gerektiğini gösterir.

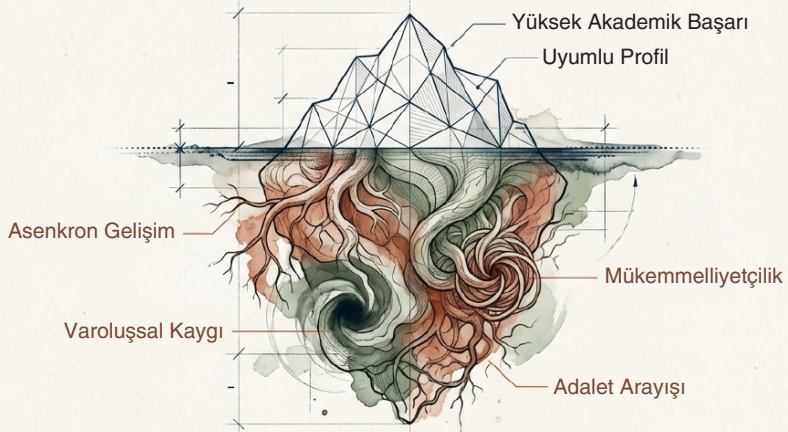

1.1. ÜSTÜN ZEKÂLI ERGENLERİN SOSYAL-DUYGUSAL İHTİYAÇLARI

Üstün zekâli/yetenekli ergenlerin zihinsel kapasitelerinin ötesinde kendilerine has sosyal ve duygusal gereksinimleri bulunmaktadır. Bilişsel ve sosyo-duygusal süreçlerin farklı hızda seyretmesi olarak tanımlanan asenكرون gelişim (eş zamanlı olmayan) gelişim, bu bireylerde çeşitli adaptasyon güçlüklerine ve içsel huzursuzluklara zemin hazırlayabilmektedir (Elmore vd., 1994).

Zekânın Ötesinde: Üstün Potansiyelli Ergenleri Bütüncül Desteklemek

Akademik başarı maskesinin ardındaki içsel dünyaya, asenكرون gelişime ve sürdürülebilir okul iklimine stratejik bir bakış

Üstün zeka, sadece bilişsel bir hız değil dünyayı algılamada derinlik, duyarlılık ve yoğunluk farkıdır.

İNGİLİZCE

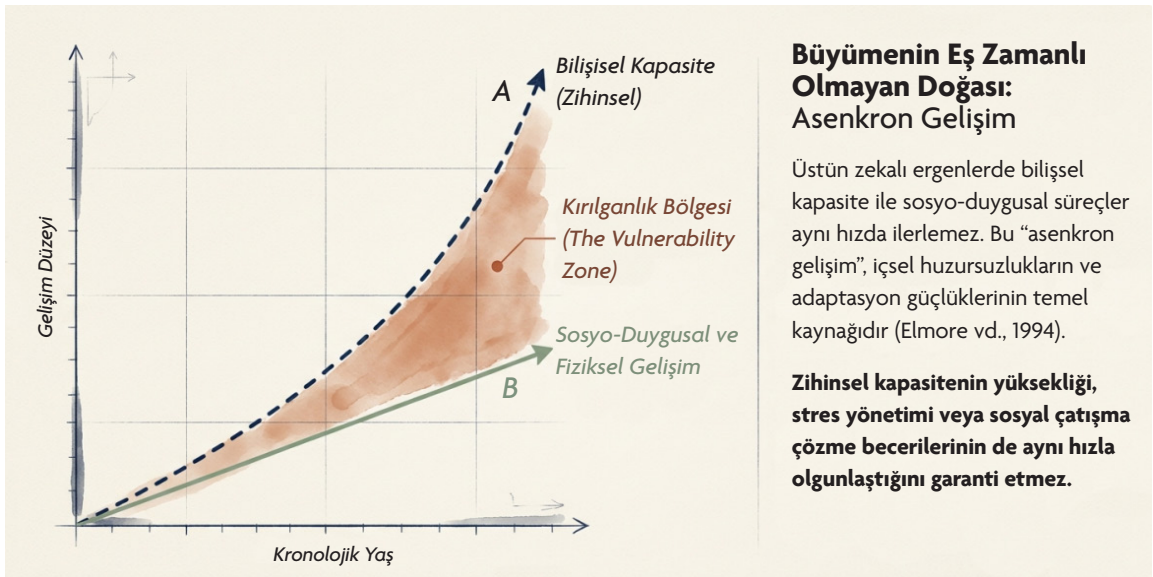
10. SINIF

Casino-García ve meslektaşları (2021) tarafından yürütülen bir araştırma, üstün potansiyelli öğrencilerin akran zorbalığı karşısında daha hassas bir konumda bulduklarına ve bu tür olumsuz deneyimlere daha sık maruz kaldıklarına dikkat çekmektedir. Özellikle ergenlik evresinde üstün zekâlık potansiyelinin hangi derecede ortaya çıkacağı ve nasıl şekilleneceği üzerinde psikososyal faktörlerin kritik bir rol oynadığı belirtilmektedir.

Ergenlik dönemi, bireylerin yalnızca akademik başarılarını değil aynı zamanda kendilik algılarını ve sosyal ilişkilerini de derinden etkileme gücüne sahiptir. Bu dönemde üstün zekâlı/yetenekli ergenlerin bilişsel soyutlama yetenekleri ve gelişmiş muhakeme becerileri, kimlik oluşumunu hızlandırabilir fakat bu süreç aynı zamanda benliklerinde artan bir öz eleştirinin de ortaya çıkmasına yol açabilir (Mofield vd., 2010). Dolayısıyla sosyal-duygusal ihtiyaçların ele alınışı sadece “duyguları anlama” seviyesinde kalmamalıdır. Bu ihtiyaçlar; bireyin değerleri, yaşam hedefleri ve toplumsal aidiyeti bağlamında ele alınmalıdır. Gençlerin etik sorunlar, küresel riskler, adalet, eşitlikle ilgili temalara erken yaşta yoğunlaşmaları; varoluşsal kaygılarını ve anlam arayışlarını belirgin hâle getirebilir. Eğer bu süreçte uygun destek sağlanmazsa gençlerin kaygı seviyeleri yükselebilir, gençler içe kapanabilir ya da öfke patlamaları gibi olumsuz tepkiler geliştirebilirler (Polaschek, 2018). Bu olumsuz tepkileri anlamlandırmak için bilişsel özelliklerin açıklanması gerekmektedir. Tabloda hızlı öğrenen öğrencilerin özellikleri ile sosyo-duygusal durumlarının asenkron ilişkisine yer verilmiştir.

Bilişsel Kapasite (Zihin)	Sosyo-Duygusal Durum (Ruh)	Sonuç: Asenkron Gelişim
Soyutlama yeteneği çok yüksektir.	Akranlarıyla aynı sosyal ihtiyaçlara sahiptir.	Zihinsel olarak yetişkin gibi düşünebilir ama duygusal olarak bir çocuk gibi tepki verebilir.
Adalet ve etik gibi konulara yoğunlaşır.	Sosyal hiyerarşiyi yönetmekte zorlanabilir.	Varoluşsal kaygılar ve derin bir anlam arayışı yaşar.
Mükemmeliyetçi beklentileri vardır.	Başarısızlık korkusu fazladır ve stres yönetimi zayıftır.	"Yüksek işlevsellik maskesi" ardına gizlenen içsel bir huzursuzluk vardır.

Asenkron gelişimin eğitim ortamındaki etkileri genellikle örtük bir biçimde seyreder. Bireyin zihinsel kapasitesinin yüksekliği, stres yönetimi veya sosyal çatışma çözme gibi duygusal becerilerin de aynı hızla olgunlaştığına dair bir garanti sunmamaktadır (Elmore vd., 1994). Ergenlik döneminde artan başarı beklentileri nedeniyle bu öğrenciler, iç dünyalarındaki karmaşayı "yüksek işlevsellik maskesi" ardına gizleyerek dışarıya sorunsuz bir görüntü yansıtabilirler. Ancak bu uyumlu profilin derinliklerinde başarı odaklı bir benlik algısı, kronik yalnızlık ve tükenmişlik hissi yatıyor olabilir. Eğitim kadrolarının sadece akademik verilere odaklanması, bu sessiz imdat çağrılarının gözden kaçmasına ve erken müdahale şansının yitirilmesine sebebiyet vermektedir (Mofield vd., 2010; Stormont vd., 2001).

İNGİLİZCE

10. SINIF

Üstün zekâlı/yetenekli ergenlerin sosyo-duygusal gereksinimleri, içinde buldukları okul atmosferi ve akran dinamikleriyle doğrudan ilişkilidir. Bu bireylerin gelişmiş mizah anlayışları, alışlagelmışin dışındaki ilgi alanları ve toplumsal kabulleri sorgulayan eleştirel duruşu; yaşlılarıyla sağlıklı bağlar kurmasını güçleştirebilmektedir (Rinn & Majority, 2018). Bu bağlamda zorbalık olgusu, sadece bireysel farklılıktan değil bu farklılığın sınıf içindeki algılanış biçiminden ve eğitimcilerin sosyal hiyerarşiyi yönetme kapasitesinden beslenir (Febriana v.d., 2024). Dolayısıyla kapsayıcı bir sınıf iklimi ve adaleti temel alan tutarlı bir pedagojik yaklaşım, koruyucu bir mekanizma işlevi görmektedir.

Ebeveyn katılımı, ergenlik dönemindeki bireylerin sosyo-duygusal adaptasyonunda temel bir savunma mekanizmasını temsil etmektedir. Ailenin değerlendirme kriterlerini akademik çıktılarla sınırlamayıp çabayı, kişisel gelişim süreçlerini ve psikolojik gereksinimleri de kapsayacak bir iletişim dili kurması; "koşullu benlik saygısı" oluşumunu destekleyebilir (Gualdi, 2019). Ayrıca ev ve okul arasındaki koordinasyon; patolojik düzeydeki kaygı, mükemmeliyetçilik ve akran zorbalığı gibi tehditlere karşı önleyici bir ağ kurarak destekleyici müdahalelerin eş güdümlü ve zamanında yapılmasına olanak tanır.

Üstün zekâlı/yetenekli ergenlerde risk faktörleri, dışı vurulan belirgin davranış bozukluklarından ziyade daha örtük ve rafine işaretlerle kendini gösterme eğilimindedir (Garland & Zigler, 1999). Kronikleşen yorgunluk, akademik motivasyonda ani kayıplar, mükemmeliyetçiliğin bir yansıması olan aşırı kontrol çabası veya sosyal izolasyon gibi belirtiler; bireyin içsel kapasitesinin zorlandığını gösteren kritik semptomlardır (Pfeiffer & Stocking, 2000; Yaman & Sökmez, 2020). Bu tür emarelerle karşılaşıldığında değerlendirme süreci; müfredat yükünün ötesine geçerek akran dinamiklerini, dijital etkileşimleri ve kimlik gelişimine bağlı stres unsurlarını da kapsamalıdır. Okul bünyesinde uygulanacak yapılandırılmış bir izleme protokolü (öz değerlendirme ölçekleri, gözlem formları vb.), risk haritasının çıkarılmasını sağlayarak sorunlar derinleşmeden proaktif müdahalelerin önünü açmaktadır (Allen v.d., 2019).

Yüksek İşlevsellik Maskesi ve Örtük Riskler

Ergenlikte artan başarı beklentileri, öğrencileri iç dünyalarındaki karmaşayı gizlemeye itebilir. Dışarıdan görünen 'sorunsuz ve başarılı' profilin ardında derin riskler yatar (Mofield vd., 2010).

- **Koşullu Benlik Saygısı:** Öz-değerin sadece başarıya endekslenmesi.
- **Kronik Yalnızlık:** Farklı ilgi alanları ve mizah anlayış nedeniyle yaşanan izolasyon.
- **Tükenmişlik (Burnout):** Sürekli yüksek performans gösterme baskısı.
- **Zorbalık Riski:** Üstün potansiyelli öğrenciler akran zorbalığına karşı daha hassas ve açık bir konumdadır (Casino-Garcfa, 2021).

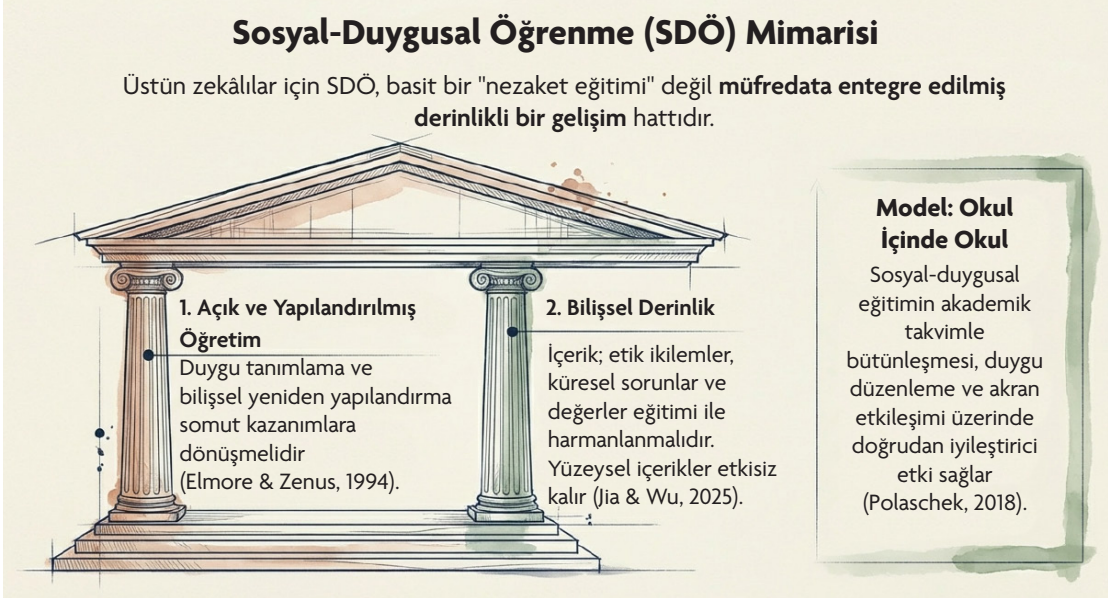
“Eğitimcilerin sadece akademik verilere odaklanması, bu sessiz imdat çağrılarının gözden kaçmasına neden olur.”

Öğretmen Gözlemine Dönüştürülmüş Risk İşaretleri (Erken Uyarı Listesi)

İşaret	Sınıfta nasıl görünür?	İlk öğretmen adımı
Kronik yorgunluk	Dalgınlık, derste “var ama yok” hâli	Yük azaltma + kısa kontrol görüşmesi
Motivasyonda ani düşüş	Daha önce yüksek performans → sonrasında belirgin gerileme	“Ne değişti?” odaklı yargısız görüşme
Aşırı kontrol / mükemmeliyetçilik	Sürekli düzeltme, erteleme, teslim edememe	Süreç odaklı rubrik + küçük parçalarla görev
Sosyal izolasyon	Teneffüste yalnızlık, grup etkinliklerinden kaçınma	Güvenli akran eşleştirmesi + yapılandırılmış rol
Zorbalık hassasiyeti	Alay ve etiketlemeden hızlı etkilenme	Sınıf iklimi müdahalesi + izleme (Casino-García ve ark., 2021)

(Çerçeve: Garland & Zigler, 1999; Pfeiffer & Stocking, 2000; Yaman & Sökmez, 2020)

1.2. SOSYAL-DUYGUSAL ÖĞRENME PROGRAMLARI

Sosyal ve duygusal öğrenme (SDÖ) odaklı müdahaleler; üstün zekâlı bireylerin öz düzenleme, duygusal farkındalık, sosyal ilişkiler ve etik karar verme mekanizmalarını güçlendirmeyi amaçlamaktadır. Elmore ve meslektaşları tarafından yürütülen araştırma, iş birlikli öğrenme modellerinin ortaokul kademesindeki üstün zekâlı öğrencilerin akademik çıktıları ile sosyal-duygusal ve benlik saygısı gelişimleri üzerinde pozitif bir etkisi olduğunu ortaya koymuştur (Elmore vd., 1994). Elde edilen bulgular, grup temelli öğrenme süreçlerine dahil olan öğrencilerin geleneksel yöntemlerle eğitim alan akranlarına oranla hem matematik dersindeki başarılarında hem de öz saygı puanlarında istatistiksel olarak anlamlı bir gelişim kaydettiğini doğrulamaktadır (Elmore vd., 1994).

Polaschek (2018), ortaokul seviyesinde uygulanan “okul içinde okul” (school-within-a-school) modelindeki üstün zekâlılar programında bulunan sosyal-duygusal eğitim içeriğinin geliştirilmesini ele almıştır. Araştırma sonuçları, sosyal-duygusal yetkinliklerin müfredat dahilinde sistematik bir biçimde aktarılmasının üstün zekâlı öğrencilerin duygusal refahı ve akranlarıyla kurdukları etkileşimlerin niteliği üzerinde doğrudan iyileştirici bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir.

Üstün zekâlı/yetenekli ergenlere yönelik SDÖ müdahalelerinin adaptasyon sürecinde iki temel ilke ön plana çıkmaktadır (Elmore & Zenus, 1994). Birincisi, beceri öğretiminin dolaylı değil açık ve yapılandırılmış olmasıdır. Bu bağlamda duyu tanımlama, bedensel ipuçlarını fark etme, bilişsel yeniden yapılandırma ve sistematik problem çözme gibi unsurlar somut kazanımlara dönüştürülmelidir. İkinci temel ilke ise müfredatın bu öğrencilerin bilişsel düzeyine hitap edecek bir derinlikte yapılandırılmasıdır. Üstün potansiyelli bireylerin yüzeysel içeriklere karşı geliştirdikleri hızlı tüketim eğilimi göz önüne alındığında SDÖ hedeflerinin etik ikilemler, toplumla ilgili sorunlar ve değerler eğitimi gibi bilişsel derinliği olan temalarla harmanlanması önemlidir (Jia & Wu, 2025).

İş birliğine dayalı SDÖ müdahalelerinde grup etkileşiminin sosyal yetkinlikleri kendiliğinden geliştireceği varsayımıyla hareket edilmemelidir. Uygulamanın etkililiği; grup hedeflerinin, görev dağılımlarının, karşılıklı bağımlılık ilkesinin ve özellikle aktif dinleme ile çatışma yönetimi gibi sosyal süreçlerin önceden yapılandırılmasına bağlıdır (Ladd v.d., 2014). Üstün zekâlı/yetenekli ergenlerin sergilediği baskın liderlik eğilimleri, yüksek standartlar ve eleştirel iletişim dili gibi özelliklerin akran ilişkilerinde yaratabileceği dirençler göz önüne alınarak liderlik ile kapsayıcı tutumlar arasındaki dengeyi teşvik eden bir yaklaşım benimsenmelidir (Matthews, 2004). Bu süreçte öğrencilerin sadece akademik başarıları için değil aynı zamanda kişilerarası bağları koruyarak iletişim kurma becerileri için de geri bildirim almaları, pozitif bir sınıf ikliminin inşasında kritik rol oynamaktadır.

“Okul içinde okul” gibi yapılandırılmış modellerde SDÖ uygulamalarının başarısı, müfredatın haftalık akademik takvimle bütünleşmesine ve eğitimciler arasında terminolojik bir birliğin sağlanmasına bağlıdır (Polaschek, 2018). Rehberlik oturumları, akran mentörlüğü ve proje tabanlı hizmet öğrenimi gibi pedagojik unsurlar; becerilerin yalnızca öğretildiği değil gerçek sosyal bağlamlarda uygulandığı sürdürülebilir bir ekosistem yaratır. Bu bağlamda programın izlenmesi; uygulama sadakatinin, öğretmen yeterliklerinin ve öğrenci ilerlemesinin süreç göstergeleri üzerinden değerlendirilmesi (öz izleme

İNGİLİZCE

10. SINIF

formları, duyu günlükleri, akran geribildirim, davranış gözlem kayıtları) program etkililiğini artıran bir kalite güvence mekanizmasıdır (Dowling & Barry, 2020).

SDÖ uygulamalarının etkililiği, programın “bir etkinlik paketi” olarak değil okulun işleyişine entegre bir gelişim hattı olarak tasarlanmasına bağlıdır. Bu nedenle öğretmen eğitiminde içerik aktarımının yanında sınıf içi mikro beceriler (duyu koçluğu dili, çatışma anında yapılandırılmış geri bildirim) ve sınıf rutinlerine gömülü uygulamalar (haftalık hedef belirleme, grup süreci değerlendirme, duyu günlüğü) birlikte çalışmalıdır. Program değerlendirmesinde ise yalnızca son testler yerine süreç göstergeleri (katılım, akran geri bildirim kalitesi, öz düzenleme kullanım sıklığı, disiplin verileri, devamsızlık) izlenmelidir. Üstün zekâlı öğrenciler için değerlendirme, öz yansıtma ve portfolyo gibi ürün temelli veri kaynaklarıyla desteklendiğinde becerilerin gerçek yaşama transferi daha görünür hâle gelir.

Okul İçi “İzleme Protokolü” Örneği

- **Adım 1 - Sinyal Yakalama (1-2 Hafta):** Öğretmen gözlem notu + kısa süreli öğrenci kontrolü
- **Adım 2 - Hızlı Tarama (2. Hafta):** Öz değerlendirme (kaygı/yalnızlık/okul aidiyeti) + akran dinamiği gözlemi
- **Adım 3 - Eylem Planı (3-6 Hafta):**
 - Akademik yük ayarı (parçalı görev, esnek teslim)
 - Sosyal destek (güvenli akran/rol)
 - Zorbalık varsa sınıf iklimi müdahalesi + izleme
- **Adım 4 - Koordinasyon:** Aile bilgilendirme + rehberlik servisiyle eşgüdüm
- **Adım 5 - Değerlendirme:** Risk haritasını güncelleme, gerekirse yönlendirme (Allen vd., 2019)

Okullarda bu adımlara yönelik neler yapılabilir?

Düzy	Koruyucu faktör	Okul/öğretmen karşılığı
Öğrenci	Duyu düzenleme desteği	Haftalık kısa kontrol, öz değerlendirme
Sınıf	Adalet temelli iklim	Tutarlı kurallar, zorbalıkta sıfır tolerans (Febriana vd., 2024)
Akran	Güvenli bağ	Yapılandırılmış akran rolü/eşleştirme
Aile	Süreç odaklı iletişim	Ev-okul koordinasyon planı (Gualdi, 2019)
Okul sistemi	Yapılandırılmış izleme	Gözlem formu + risk haritası + yönlendirme (Allen vd., 2019)

1.3. MÜKEMMELİYETÇİLİK VE DUYGUSAL MÜFREDAT

Üstün zekâlı/yetenekli insanlarda sıkça rastlanan mükemmeliyetçilik, yapıcı bir motivasyon kaynağı (sağlıklı çaba) ile yıkıcı bir anksiyete (nevrotik kaygı) arasında gidip gelen çift yönlü bir yapı sergiler. Mofield ve meslektaşları (2010), bu çok boyutlu yapıyı hedef alan “duygusal müfredat” modelinin üstün potansiyelli ergenler üzerindeki yansımalarını analiz etmiştir. Söz konusu programın içeriği; bilişsel-davranışçı müdahaleler, bilinçli farkındalık (mindfulness) pratikleri ve etkileşimli grup diyaloglarından oluşmaktadır. Mofield ve arkadaşlarının elde ettiği veriler, uygulanan duygusal müfredatın uyumsuz mükemmeliyetçilik eğilimlerini azalttığını buna karşın psikolojik esneklik ve öz şefkat becerilerini güçlendirdiğini ortaya koymuştur. Programın sağladığı en temel kazanımlar; öğrencilerin başarısızlık karşısında duydukları kaygıyı en aza indirmek ve kendi potansiyelleriyle uyumlu, erişilebilir hedefler koyma yetilerini geliştirmektir.

Ergenlik evresinde mükemmeliyetçi eğilimlerin belirginleşmesi, bireyin başarı ile toplumsal onay arasındaki bağı nasıl kurguladığıyla doğrudan bağlantılıdır. Sosyal kabulün ön şartı olarak yüksek performansın görülmesi, hataların birer gelişim fırsatı yerine benliği sarsan birer tehdit olarak algılanmasına yol açmaktadır. Bu algısal çarpıtma; akademik erteleme, sosyal kıyaslama ve performans anksiyetesi gibi ikincil savunma mekanizmalarını da tetikleyebilir. Üstün zekâlı/yetenekli ergenlerde yüksek standartlar başlangıçta itici bir güç olsa da bu standartların katılaştırılması ve öz değerini yalnızca başarıya endeksli hâle gelmesi, süreci işlevsiz kılarak duygusal tükenmişliğe zemin hazırlamaktadır.

Üstün zekâlı/yetenekli ergenlerin gelişmiş soyutlama yetenekleri, duygusal müfredat programlarındaki bilişsel-davranışçı (BDT) unsurların etkisini artıran bir faktördür. "Kutuplaşmış düşünce", "felaket senaryoları üretme" ve "aşırı genelleme" gibi bilişsel çarpıtmaların analiz edilmesi; bireyin hata toleransını yükseltirken başarıyı sonuçtan ziyade bir süreç olarak kurgulamasına olanak tanımaktadır. Farkındalık temelli etkinlikler ise yoğun duygulanımı erken evrede fark etme, bedensel ipuçlarını izleme ve otomatik tepkileri durdurma açısından destekleyicidir. Bu sayede öğrenci, performans anksiyetesi yükseldiğinde duygu ve düşünce akışını düzenleyerek daha işlevsel stratejiler geliştirebilir.

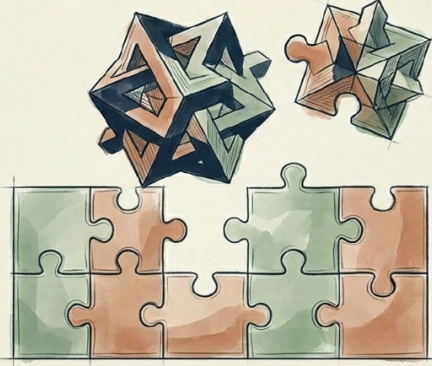
Öz şefkat ve psikolojik esneklik kazanımı, müdahale programının katı öz eleştiri ve düşük hata toleransı üzerindeki dönüştürücü gücünü yansıtmaktadır. Öz şefkat mekanizması, bireyin içsel söylemlerini daha yapıcı bir zemine taşıyarak başarısızlık durumlarının bir "benlik tehdidi" veya kimlik erozyonu olarak yorumlanmasını engeller (Dursun, 2023). Psikolojik esneklik ise bireyin zorlayıcı içsel yaşantılara rağmen kişisel değerleri doğrultusunda hareket etme yetkinliğini pekiştirir. Okul ikliminde benimsenen süreç odaklı dönütler ve "gelişim zihniyeti" (growth mindset) vurgusu, hatayı bilişsel gelişimin ayrılmaz bir parçası şeklinde konumlandırarak sınıf ortamında uyumsuz mükemmeliyetçiliği besleyen risk unsurlarını en aza indiren destekleyici stratejilerdir.

1.4. AKRAN İLİŞKİLERİ VE SOSYAL BECERİ EĞİTİMİ

Bilişsel kapasite ile duygusal olgunluk arasındaki farklar, üstün zekâlı/yetenekli öğrencilerin sosyal çevrelerine uyum sağlamasını zorlaştırabilmektedir. Stormont vd. (2001), sınırlı imkânlarla sahip üstün zekâlı gençlerin özelliklerini ve eğitim sisteminden beklentilerini inceleyen araştırmalarında bu bireylerin bütüncül bir destek mekanizmasına gereksinim duyduklarını saptamışlardır. Araştırma sonuçları, akademik başarının ötesinde bu öğrencilerin sosyal dışlanma riskine karşı korunmaları ve sosyal becerilerinin güçlendirilmesi noktasında kritik müdahale alanlarına ihtiyaç duyduklarını ortaya koymuştur (Stormont vd., 2001).

Sosyal Beceri Eksikliği Değil Sosyal Eşleşme Sorunu

Üstün zekâli ergenlerin yaşadığı zorluklar genellikle beceri eksikliğinden değil, kronolojik yaşlarının ötesindeki ilgi alanlarının akran grubuyla uyumamasından kaynaklanır (Stormont vd., 2001).

Stratejik Müdahaleler

- 1. Doğru Akran Grubu:** Benzer zihinsel hız ve ilgi düzeyine sahip akranlarla etkileşim ("Peers of mind")
- 2. Sistem Analizi Olarak Sosyal İletişim:** Sosyal kodları ve grup rollerini entelektüel bir sistem gibi analiz etme yaklaşımı
- 3. Tartışma Grupları (Peterson, 1998):** Kimlik, adalet ve hayatın anlamı gibi varoluşsal temaların konuşulduğu güvenli alanlar

Sosyal yetkinliklerin geliştirilmesi süreci; kişiler arası iletişim, empati, uyumsuzluk yönetimi, grup içi dayanışma ve liderlik kapasitelerinin planlı bir öğretim tasarımıyla aktarılmasını kapsamaktadır. Üstün zekâli bireylerin sosyal becerilerini zenginleştirmek amacıyla grup temelli dinamikler, rol oynama (role-playing), akran mentörlüğü ve iş birlikli projeler gibi stratejik müdahalelerin etkinliği alan yazınında vurgulanmaktadır (Elmore vd., 1994; Polaschek, 2018).

Üstün zekâli/yetenekli ergenlerin akran etkileşiminde yaşadığı zorluklar, genellikle bir beceri eksikliğinden ziyade "sosyal eşleşme" sorunundan kaynaklanmaktadır. Bireyin kronolojik yaşının ötesindeki ilgi alanları ve bilişsel kapasitesi, akran grubunun beklentileriyle çatıştığında bu durum, sosyal izolasyon ya da "didaktik/otoriter" olarak yorumlanan bir iletişim tarzına yol açabilmektedir. Dolayısıyla sosyal beceri müdahalelerinin temel amacı, öğrenciyi standart bir davranış kalıbına indirgemek değil farklı sosyal çevrelerde esnek hareket edebilme, örtük sosyal kodları çözümlenme ve kişisel sınırlarını muhafaza ederek sağlıklı bağlar kurma yetisini geliştirmek olmalıdır.

Üstün zekâli öğrencilerin sosyal sorunları genellikle "**beceri eksikliği**" değil "**sosyal eşleşme**" sorunudur. İlgi alanları, kelime dağarcıkları ve espri anlayışları yaşlılarından farklı olabilir. Örneğin 5. sınıf öğrencisi kuantum fiziği şakası yaptığında kimsenin gülmemesi bu çocuğun sosyal becerisinin eksik olduğunu değil kitlenin farklı olduğunu gösterir.

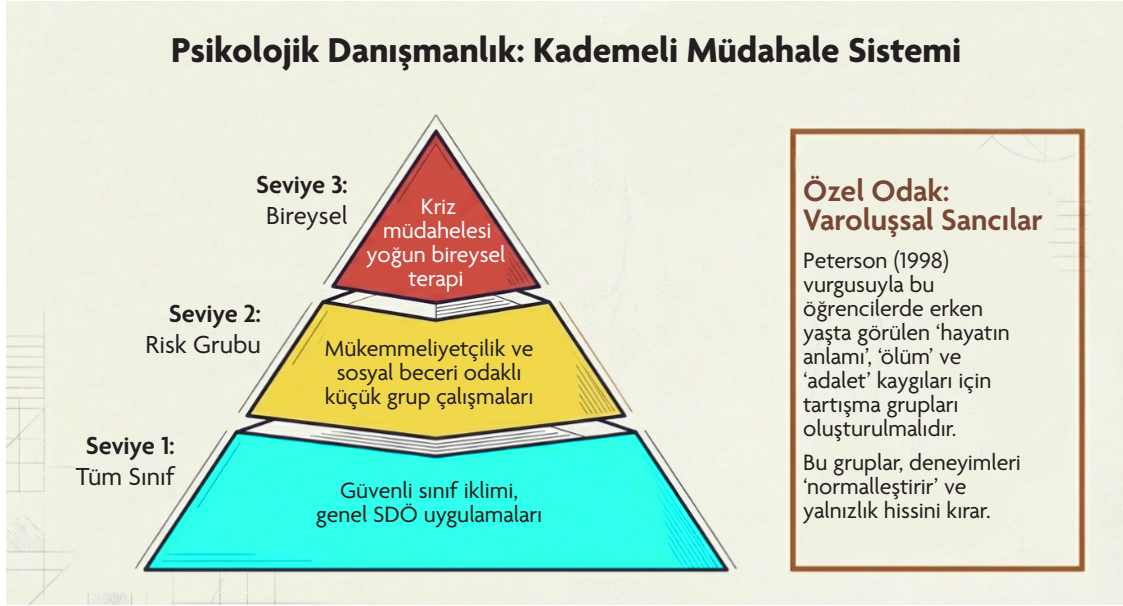
Sınıf İçi Sosyal Destek Stratejileri

- Sosyal Analiz (Social Autopsy):** Bir sosyal kaza yaşandığında (örneğin yanlış bir şaka, bir tartışma), onların bunu bir "sistem" veya "deney" gibi incelemelerini sağlayın. Suçlamadan, "Veri neydi? Yorum ne oldu? Sonuç ne çıktı? Bir dahaki sefere değişkeni değiştirirsek sonuç ne olur?" analizi yapın. Bu onların analitik zihinlerine hitap eder.
- İlgi Grupları (Kulüpler):** Benzer ilgi alanlarına (satranç, robotik, felsefe, kodlama, mitoloji vb.) sahip akranlarıyla bir araya gelebileceği ortamlar yaratın. Üstün zekâli çocuklar genellikle kendilerinden yaşça büyüklerle daha iyi anlaşabilirler, dikey gruplandırmalara (farklı yaş gruplarından öğrencilerin bir arada olduğu kulüpler) izin verin.
- Rol Oynama (Role-Playing):** Sosyal senaryoları güvenli bir ortamda canlandırarak "sosyal hataları" öğrenme fırsatı verin. "Bir gruba nasıl dahil olunur?", "Biriyle aynı fikirde olmasan bile ona nasıl nezaket gösterilir?" gibi senaryolara yönelik çalışmalar yapın.

Üstün zekâli ergenler için sosyal beceri müdahaleleri, bu bireylerin bilişsel meraklarını tetikleyecek bir yapıda kurgulanmalıdır. Örneğin sosyal etkileşimi, sistem olarak analiz etme yaklaşımıyla bir öğrenci; grup içi rollerin oluşumunu, mizahın işlevlerini, çatışma döngülerini ve sosyal ipuçlarını çözümlenmeyi öğrenebilir. Rol yapma etkinlikleri ve yapılandırılmış geri bildirim döngüleri, öğrencinin güvenli bir ortamda deneme yapmasına ve sosyal hataları öğrenme fırsatı olarak görmesine yardım eder. Akran mentörlüğü ve ilgi temelli kulüp veya proje grupları ise benzer zihinsel hız ve ilgi düzeyine sahip akranlarla doğal etkileşim fırsatları sağlayarak sosyal eşleşmeyi kolaylaştırır.

1.5 PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK VE REHBERLİK HİZMETLERİ

Üstün zekâlı/yetenekli ergenlere yönelik bütüncül rehberlik müdahaleleri; akademik strateji geliştirme, mesleki yönelim ve sosyo-duygusal destek alanlarını kapsamlı bir biçimde ele almalıdır. Peterson (1998) tarafından yürütülen araştırma, ortaokul ve lise düzeyindeki üstün zekâlı öğrenciler için oluşturulan tartışma platformlarının, varoluşsal sancıların yönetilmesinde ve psikolojik dayanıklılığın artırılmasında kritik bir işlev gördüğünü ortaya koymaktadır. Bu gruplar vasıtasıyla öğrenciler; kendi bilişsel ve duygusal profillerine benzer akranlarıyla etkileşime girerek kimlik yapılandırması, hayatın anlamı ve toplumsal beklentiler gibi karmaşık temaları derinlemesine inceleme şansı elde etmişlerdir.

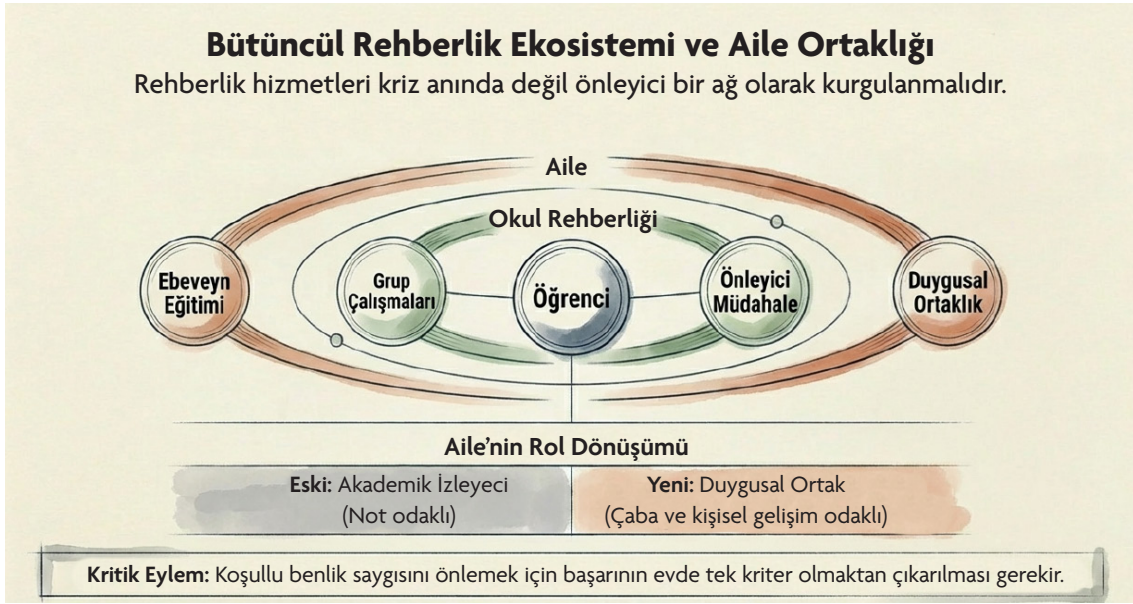

Eğitim kurumlarındaki psikolojik danışmanlar, üstün zekâlı bireylerin kendilerine has gelişimsel gereksinimleri konusunda derinlemesine bilgi sahibi olmalı ve bu doğrultuda özelleştirilmiş destek mekanizmaları geliştirmelidir. Kapsamlı bir rehberlik servisinin temel unsurları; bireysel ve grupla psikolojik danışma süreçlerini, aile rehberliğini ve acil durumlara yönelik kriz müdahalelerini bütüncül bir yapıda içermektedir (Stormond vd., 2001).

Üstün zekâlı/yetenekli ergenlere yönelik rehberlik faaliyetlerinin verimliliği, çok boyutlu ve kademeli bir müdahale modelinin benimsenmesine bağlıdır. Bu sistem; birinci basamakta sınıf atmosferini ve güvene dayalı ilişkileri pekiştiren genel uygulamaları, ikinci basamakta ise risk grubundaki bireylere yönelik mükemmeliyetçilik, zorbalık ve uyum odaklı grup müdahalelerini kapsamaktadır. Üçüncü ve en yoğun basamak ise bireysel danışmanlık, aile desteği ve diğer kurumlarla koordinasyon süreçleri ile ilgilidir. Bu bütüncül yaklaşım, destek mekanizmalarının kriz aşamasına gelinmeden devreye girmesine olanak tanımaktadır.

Tartışma odaklı grup müdahaleleri, üstün zekâlı ergenlerin maruz kaldığı toplumsal kıyaslama baskısını hafifleten ve bireysel deneyimleri "normalleştirir" bir işlev görür. Grup oturumlarında kimlik, aidiyet, anlam, adalet ve gelecek kaygısı gibi temaların yapılandırılmış biçimde ele alınması; ergenin iç dünyasını söze dökmesini kolaylaştırır. Bununla birlikte grupların güvenli sınırlar içinde yürütülmesi için gizlilik, saygı ve konuşma sırası gibi temel grup kurallarının açık biçimde belirlenmesi önem taşır.

Aile-okul-öğrenci etkileşimine dayalı sürdürülebilir bir rehberlik ekosistemi için psiko-eğitim ve danışmanlık hizmetleri vazgeçilmez unsurlardır. Ebeveynlere yönelik asenkron gelişim, duygusal yoğunluk yönetimi ve rasyonel beklenti inşası temalı eğitim modülleri; evdeki destekleyici iklimi güçlendirmektedir. Paralel olarak yürütülen öğretmen odaklı vaka analizleri, sınıf içi tutumların işlevsel bir perspektifle yorumlanmasına ve veriye dayalı müdahale planlarının oluşturulmasına imkân tanır. Bu sayede psikolojik danışmanlık hizmetleri, izole birer seans olmanın ötesine geçerek eğitim kurumunun toplam pedagojik yetkinliğini artıran sistematik bir yapıya evrilir.

Ebeveyn katılım stratejilerinde yalnızca “akademik izleme” odaklı paradigmadan “duygusal ortaklık” temelli bir modele ge-
çiş, kritik bir öneme sahiptir. Güçlü yönlerin, stres unsurlarının ve destek mekanizmalarının analiz edildiği yapılandırılmış
ebeveyn görüşme protokolleri; ev-okul iletişimine sistematik bir form kazandırır. Başarının ev ortamında tek kriter olmaktan
çıkarılması, hatanın ve yeniden deneme (revizyon) sürecinin öğrenmenin doğal bir parçası olarak içselleştirilmesi; patolojik
mükemmeliyetçiliğe bağlı kaygıyı azaltır. Ayrıca ailelerin çevrim içi mecralardaki zorbalık ve dışlanma dinamiklerine karşı
farkındalık geliştirmesi, bireyin psikososyal güvenliği için hayati bir koruyucu katman oluşturur.

İNGİLİZCE

10. SINIF

2. DAVRANIŞ KONTROLÜ VE SINIF YÖNETİMİ**2.1. ÜSTÜN ZEKÂLI ÖĞRENCİLERDE DAVRANIŞ SORUNLARI**

Eğitim ortamlarında üstün zekâlı öğrencilerin sergilediği davranış sorunlarının kökeninde akademik beklentilerin öğrencinin potansiyeliyle örtüşmemesi, düşük motivasyon ve sosyal uyum güçlüğü yatmaktadır. Alan yazınında bu durumun sınıf içi yansımaları; odaklanma problemleri, yapılandırılmış kurallara karşı gelme, aşırı eleştirel bir dil kullanımı ve otorite ile yaşanan çatışmalar olarak tanımlanmaktadır (Kaya vd., 2017).

Eğitim ortamlarındaki davranış sorunları, üstün zekâlı/yetenekli öğrenciler için çoğu zaman karşılanmamış bir öğrenme ihtiyacının uyarıcısıdır. Standart öğretim programlarının bilişsel derinlikten yoksun olması; öğrencide bir "zihinsel tembellik" yaratarak derse katılımın düşmesi, otoriteyi sorgulayan ifadeler veya sınıf içinde alternatif uğraşlar üretme ve mizah yoluyla dikkat çekme gibi davranışlar şeklinde ortaya çıkabilir. Öğretmenler tarafından genellikle "disiplinsizlik" olarak algılanan bu tutumlar, özünde öğrencinin kendi öğrenme deneyimini zenginleştirme ve potansiyeline uygun bir akademik zorluk düzeyi talep etme girişimi olarak değerlendirilmelidir. Üstün zekâlı öğrencilerin "disiplinsizlik" gibi görünen davranışları, genellikle karşılanmamış bir ihtiyacın sinyalidir. Onlar için can sıkıntısı, fiziksel bir acı kadar rahatsız edicidir.

Görünen Davranış	Olası "Gizli" Neden	Öğretmen İçin Çözüm Anahtarı
Derste başka şeyle ilgilenme / Uyuma / Kitap okuma	Akademik Can Sıkıntısı: Konuyu zaten biliyordur, tekrarlar ona işkence gibi gelir.	Zorluk Düzeyini Artır (Müfredat Sıkıştırma): "Konuyu biliyorsan bu konuya yönelik 5 tane zor soruyu çöz, sonra kendi projenle ilgilen." deyin.
Otoriteyi sorgulama / Çok bilmişlik / Öğretmeni düzeltme	Adalet Arayışı ve Mantık İhtiyacı: Kuralları mantıksız buluyordur veya öğretmenin hatasını düzeltmeyi "bilgiye saygı" olarak görüyordur.	Şeffaflık ve Özel Görüşme: Sınıf içinde güç savaşına girmeyin. Teneffüste "Hata mı fark etmen harika ama bunu herkesin içinde söylemen beni zor durumda bıraktı, bir dahakine kâğıda yazıp masama bırakır mısın?" diye anlaşın.
Sınıfın palyaçosu olma / Yersiz espriler	Ait Olma İsteği: Zekâsını sosyal kabul için maskeleyerek istiyordur. "Zeki çocuk" yerine "komik çocuk" olmayı tercih ediyordur.	Liderlik Ver: Mizah yeteneğini sunumlarında veya yaratıcı projelerde kullanmasını sağlayın. Ona sınıf içinde "resmî" bir eğlence veya etkinlik sorumluluğu verin.
İnatlaşma / "Yapmıyorum." şeklinde karşılık verme	Özerklik İhtiyacı: Kendisine dayatılan görevi anlamsız buluyordur.	Seçenek Sun: "Bunu yapmak zorundasın." yerine "Bunu şimdi mi yoksa 10 dakika sonra mı yapmak istersin?" veya "Yazarak mı anlatmak istersin çizerek mi?" diye sorun.

Davranış yönetiminde karşılaşılan en büyük risklerden biri, üstün zekâlı çocuklardaki karakteristik özelliklerin diğer gelişimsel bozukluklarla karıştırılmasıdır. Öğrencinin sergilediği uyumsuz davranışlar, bazen sadece akademik bir "can sıkıntısı" bazen de altta yatan iki kere farklılık durumuyla ilişkili olabilir. Bu belirsizliği gidermek adına davranışın sıklığı, süresi ve ortaya çıkış koşulları titizlikle gözlenmelidir. Davranışın işlevsel analizine (dikkat çekme, güç arayışı vb.) dayanan bir değerlendirme, eğitimcileri ceza yöntemlerinden uzaklaştırarak sınıf iklimini ve öğretim materyallerini öğrencinin ihtiyacına göre yeniden yapılandırmaya teşvik eder.

Üstün zekâlı ergenlerin özerkliğe verdikleri önem ve keskin adalet arayışları, sınıf içindeki güç dengelerini etkileyebilmektedir. Kuralların mantıksal dayanaklarını irdeleyen ve çelişkili tavırları hızla fark eden bu öğrencilerle sağlıklı bir iletişim kurmak için sınıf kurallarının birlikte inşa edilmesi ve yönetim süreçlerinde şeffaf olunması gerekmektedir. Öğretmenlerin açıklayıcı bir dil kullanması ve öğrencilere seçim hakkı tanıyan bir rehberlik sergilemesi, davranış yönetimini cezacı bir yapıdan çıkarıp karşılıklı sorumluluğa dayalı bir sürece dönüştürür.

2.2. GLASSER'İN SEÇİM TEORİSİ VE OKULDA KALİTELİ EĞİTİM YAKLAŞIMI

Glasser (1999) tarafından geliştirilen Seçim Teorisi; insan davranışlarını aidiyet, güç, özgürlük ve eğlence şeklinde kategorize edilen temel gereksinimleri karşılamaya yönelik bilinçli tercihler olarak tanımlanır. Bu teorik temele dayanan "Okulda Kaliteli Eğitim" (Quality School) yaklaşımı, eğitim ekosisteminin bu içsel ihtiyaçlara yanıt verecek şekilde yapılandırılmasını ve dışsal denetim odaklı yaklaşımlar yerine bireyin içsel motivasyon mekanizmalarının aktive edilmesini amaçlamaktadır (Kaya vd., 2017).

İNGİLİZCE

10. SINIF

Glaser'in Seçim Teorisi'ne göre davranış sorunları, karşılanmayan ihtiyaçlardan doğar. Üstün zekâlı öğrencilerde bu 4 temel ihtiyaç aşağıdaki gibi görünür ve bu ihtiyaçlar şu şekilde karşılanmalıdır:

Güç (Yeterlilik/Başarı): Kendini yetkin hissetme ihtiyacıdır. Sadece notla değil bilgiye katkı sağlayarak tatmin olurlar.

- *Uygulama:* Onlara "sınıf uzmanı" rolü verin. Bildikleri bir konuda 5 dakikalık sunum yapsınlar.

Özgürlük: Kendi kararlarını verme ve otonomi ihtiyacıdır.

- *Uygulama:* Ödevlerde format seçme hakkı tanıyın (video, makale, poster). Sıralarını veya çalışma arkadaşlarını seçmelerine izin verin.

Eğlence: Keşfetme, merak ve keyif alma ihtiyacıdır. Onlar için "öğrenmek" en büyük eğlencedir, sıkıcı tekrar ise eziyettir.

- *Uygulama:* Oyunlaştırılmayı (Gamification), zekâ soruları ve mizah ile derslere entegre edin.

Aidiyet: Sevme ve sevilme, kabul görme ihtiyacıdır.

- *Uygulama:* Onları "garip" özellikleriyle birlikte kabul eden bir sınıf iklimi yaratın. İlgi alanlarını sınıfta paylaşmaları için onlara alan açın.

Kaya ve arkadaşları (2017) tarafından tasarlanan program kapsamında öğretmenlere üstün zekâlı öğrencilerin özgürlük, güç, eğlence ve ait olma ihtiyaçlarını okul bağlamında nasıl karşılayacaklarına dair kapsamlı bir eğitim sunulmuştur. Bu süreçte odak noktası; öğrencilerin başarı kimliklerini desteklemek ve içsel motivasyonlarını güçlendirmek olmuştur. Programın sonuçları incelendiğinde eğitim alan öğretmenlerin "kaliteli okul ortamı yaratma" ve "önleyici davranış yönetimi" puanlarında artış olduğu, bu durumun ise sınıf içindeki olumsuz davranışların azalmasına doğrudan katkı sağladığı gözlemlenmiştir (Kaya vd., 2017).

Sınıf yönetiminde Seçim Teorisi'ni benimsemek, disiplini bir "kontrol" unsuru olmaktan çıkarıp öğrencinin temel ihtiyaçlarını besleyen bir etkileşim modeline dönüştürür. Özellikle üstün zekâlı ergenlerin özgürlük ve güç ihtiyacı, entelektüel bağımsızlık talebiyle iç içe geçmiştir. Eğitim sürecinde öğrenciye öğrenme rotası ve ürün tasarımı konusunda seçme hakkı tanınması; disiplin kurallarının dayatmacı yapısını kırar ve bu kuralların ortak öğrenme düzenini koruyan yapıcı birer rehber olarak algılanmasını sağlar.

"Okulda Kaliteli Eğitim" yaklaşımı açısından "nitelikli görev"; üstün zekâlı öğrenciler için yüksek bilişsel talep, özgün ürün, geri bildirim döngüsü ve revizyon fırsatı içeren görevlerdir. Öğrencinin yaptığı işin amaç ve değerini anlayabilmesi, davranışsal uyumu güçlendirir. Bu nedenle öğretmenin görev tasarımında gerçek dünya problemleri, disiplinler arası bağlantılar ve öğrencinin ilgi alanlarıyla ilişkilendirme stratejileri kullanması; Seçim Teorisi'nin motivasyonel varsayımlarıyla tutarlı bir uygulama üretir.

Seçim Teorisi'nin pratik yansıması, öğretmen ve öğrenci arasındaki bağın gücüyle ölçülür. Adalet ve güven zemininde yaşanan kırılmalar, üstün zekâlı gençlerin savunma mekanizmalarını harekete geçirerek çatışmacı bir iletişim diline yol açabilir. Bu riski en aza indirmek adına öğretmenlerin katı bir otorite figürü yerine rehberlik odaklı bir duruş sergilemesi önerilmektedir. Hedef sözleşmeleri ve öz yansıtma araçları gibi katılımcı yöntemlerle öğrenciyi eğitimsel sürecin öznesi hâline getirmek, davranış yönetimini cezacı bir yapıdan çıkarıp karşılıklı sorumluluk esasına dayandırır.

2.3. ÖNLEYİCİ DAVRANIŞ YÖNETİMİ STRATEJİLERİ

Önleyici davranış yönetimi, uyum problemlerinin ortaya çıkmadan engellenmesini amaçlayan stratejileri ifade etmektedir. Üstün potansiyelli bireylerin eğitim süreçlerinde verimliliğini artıran temel stratejik yaklaşımlar aşağıda sunulmuştur:

- **Akademik Zorluk Sağlama:** Bireyin kapasitesiyle uyumlu, bilişsel derinliği olan görevlerin sunulması, motivasyon kaybını ve dikkat dağınıklığını önlemeyi ifade eder (Kaya vd., 2017; Tomlinson, 1995). Akademik zorluk sağlama stratejisi, nicel bir iş yükü artışından ziyade bilişsel taksonomide üst düzey becerileri hedefleyen ve “üretken belirsizlik” barındıran görevleri kapsmalıdır. Bu bağlamda müfredat sıkıştırma (curriculum compacting) tekniğiyle öğrencinin ön bilgilerinin olduğu kısımlar hızla geçilerek kazanılan zaman zenginleştirme, proje tabanlı araştırma ve karmaşık problem çözme süreçlerine ayrılabilir. Ayrıca akademik hızlandırma, yetenek gruplarına göre kümeleme ve bilişsel düzeye uygun materyal seçimi; can sıkıntısından kaynaklanan uyumsuz davranışları azaltan kritik eğitsel düzenlemelerdir.
- **Seçim ve Özerklik:** Öğrenme yaşantılarında bireye özerklik tanınması, içsel motivasyonu tetikleyerek kontrol gereksinimini sağlıklı bir biçimde karşılar (Demir, 2021; Kaya vd., 2017). Özerklik ve seçim temelli stratejilerin temel amacı, üstün zekâlı öğrencinin sınıf içi kontrol gereksinimini işlevsel ve üretken kanallara yönlendirmektir. Öğrenme menüleri, bireysel görev sözleşmeleri, çıktı çeşitliliği (dijital ürün, rapor, deney vb.) ve öğrenme istasyonları gibi metodolojik yapılar; eğitimcinin rehberlik rolünü sarsmadan öğrencinin karar alma mekanizmalarını aktifleştirir. Ergenlik evresinde bu seçimlerin “yapılandırılmış bir serbestlik” içinde sunulması kritiktir. Seçenek havuzu yönetilebilir ölçekte tutulmalı, performans kriterleri netleştirilmeli ve değerlendirme süreci dereceli puanlama anahtarları (rubrik) ile nesnel bir zemine oturtulmalıdır.
- **Bağlamsal ve Anlamli Öğrenme:** Müfredatın gerçek dünya problemleriyle ilişkilendirilmesi, öğrencinin sürece olan ilgisi- ni ve aktif katılımını pekiştirir (Brigandi, 2018; Peterson, 1998). Anlamli öğrenme süreçlerinde bireyin gelişmiş soyutlama ve etik muhakeme yetkinliklerinin sürece dâhil edilmesi, sınıf içi katılımını artırmaktadır. Sosyobilimsel tartışmalar, toplumsal hizmet uygulamaları ve disiplinler arası senaryolar; üstün potansiyelli öğrencilerin “bilginin işlevselliğine” yönelik sorgulamalarına tatmin edici yanıtlar sunar. Bu metodolojik yaklaşım, davranış yönetimini doğrudan pedagojik tasarımı organik bir sonucu haline getirerek yapay dışsal denetim mekanizmalarına duyulan gereksinimi en aza indirger.
- **Olumlu İlişkiler:** Öğretmen ve öğrenci arasındaki destekleyici ve güvene dayalı bağ, olası davranış sorunlarının önlenmesinde önemli bir rol oynar (Kaya vd., 2017). Üstün potansiyelli bireylerle yürütülen eğitim süreçlerinde olumlu öğretmen-öğrenci etkileşimi, temel bir koruyucu mekanizma işlevi görür. Eğitimcinin merak odaklı sorgulama tekniklerini kullanması, etkin dinleme becerileri sergilemesi, bireyin potansiyelini tasdik etmesi ve adaletli bir duruş sergilemesi; öğrencinin kurumsal aidiyet hissini pekiştirerek dirençli davranış kalıplarını azaltabilir. Bu ilişki odaklı paradigma, özellikle yüksek eleştirel kapasiteye sahip ergenlerde sıklıkla gözlemlenen “çatışma döngülerini” kırmak ve güvenli bir iletişim zemini inşa etmek adına stratejik bir öneme sahiptir.
- **Açık Beklentiler:** Sınıf dinamikleri ve kurallarının tutarlı bir biçimde iletilmesi, öğrencinin güven ortamında hissetmesini sağlar (Kaya vd., 2017). Açık beklentiler stratejisinde kuralların yalnızca bir liste olarak sunulması yerine bu normların rasyonel gerekçelerinin kavranması ve uygulama birliğinin sağlanması belirleyici unsurdur. Kuralların demokratik bir katılımıla belirlenmesi, sınıf içi rutinlerin yapılandırılması ve geçiş süreçlerinin önceden tasarlanması; davranışsal öngörülebilirliği pekiştirir. Üstün zekâlı bireylerin sistemdeki tutarsızlıkları saptama konusundaki yüksek duyarlılıkları, eğitimcinin kendi tutumlarında istikrarlı ve şeffaf olmasını zorunlu kılar. Bu bağlamda hedef davranışların modellenmesi ve olumlu eylemlerin somut, zamanlı ve nitelikli bir biçimde pekiştirilmesi stratejik bir öneme sahiptir.

Önleyici Sınıf Yönetimi: Sorun Çıkmadan Engellemek

Akademik Zorluk & Müfredat Sıkıştırma

Öğrencinin bildiği kısımları hızla geçerek kazanılan zamanı derinlemesine projelere ayırmaktır (“Üretken Belirsizlik”).

Yapılandırılmış Özerklik

Öğrenciye içerik veya ürün çıktısında seçme hakkı tanımadır (Örn: Öğrenme menüleri). Kontrol ihtiyacını işlevsel kanallara yönlendirir.

Anlamli / Bağlamsal Öğrenme

Müfredatı gerçek dünya problemleri, etik ikilemler ve sosyobilimsel tartışmalarla ilişkilendirmek. “Bunu neden öğreniyoruz?” sorusuna yanıt vermek.

İNGİLİZCE

10. SINIF

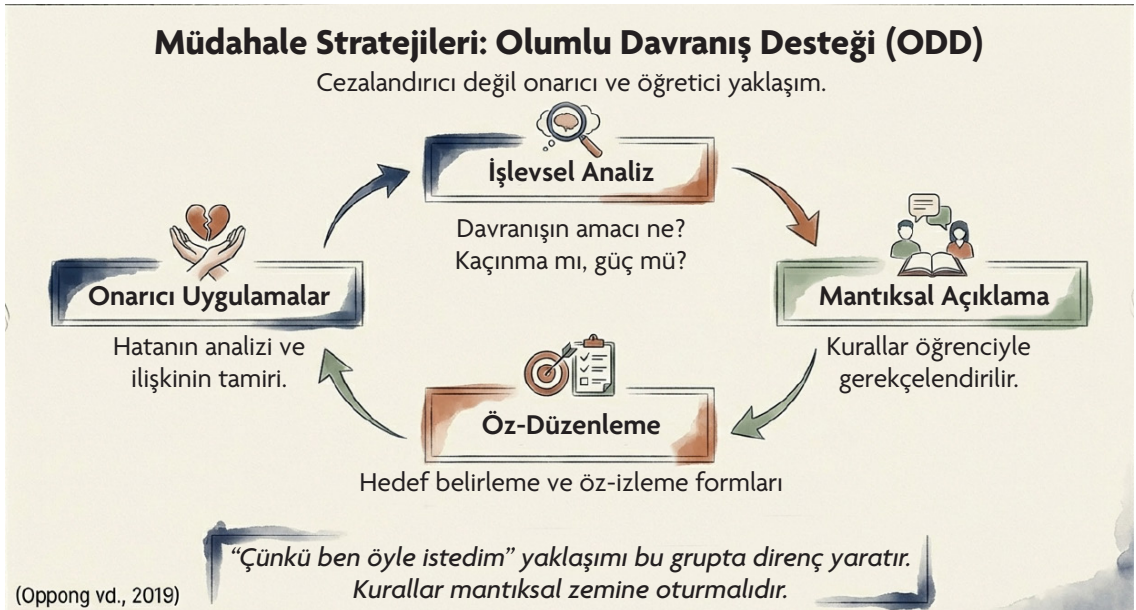
Önleyici sınıf yönetiminde fiziksel ve sosyal ortam tasarımı, üstün zekâlı öğrencilerin dikkat yoğunluğu ve duyuşal hassasiyet profilleri nedeniyle özellikle önemlidir. Sınıfta farklı işlevlere sahip öğrenme alanları (sessiz çalışma köşesi, tartışma masası, proje istasyonu, geri bildirim panosu) oluşturmak, öğrencinin ihtiyacına göre mekân içinde düzenleyici geçişler yapmasını kolaylaştırır. Gürültü, ışık ve görsel karmaşa azaltıldığında öğrencinin duyuşal yükü hafifler ve küçük tetikleyicilerin davranışa dönüşme olasılığı düşer. Ek olarak sınıf içi zaman yönetimi için net başlangıç rutinleri, geçiş sinyalleri ve “erken bitiren” öğrenciler için anlamlı uzatma görevleri tasarlamak; boşluk zamanlarında ortaya çıkan problem davranışları önleyebilir.

2.4. MÜDAHALE STRATEJİLERİ

Uyumsuz davranışlar sergilendiğinde bilimsel temelli stratejilerin uygulanması büyük önem taşımaktadır. Olumlu Davranış Desteği (ODD) yaklaşımı, sorunlu davranışın hangi amaca (kaçınma, ilgi, duyuşal vb.) hizmet ettiğini saptayarak bu ihtiyacı karşılayacak yapıcı alternatif becerilerin öğretilmesini temel alır (Çitil vd., 2019). Olumlu pekiştirme ilkelerini merkeze alan bu model, öğrencinin sosyal repertuarını güçlendirirken sınıf iklimini iyileştirici bir rol de oynar. Bireyselleştirilmiş davranış müdahale planları, öğrencinin kendine özgü gereksinimleri doğrultusunda yapılandırılmış stratejik eylemleri kapsamaktadır. Bu protokoller; davranışın ortaya çıkışını tetikleyen öncülleri, gözlemlenebilir eylemin niteliğini ve eylemi takip eden sonuçları sistematik bir analizden geçirerek kanıtla dayalı davranış değiştirme modelleri geliştirilmesine olanak tanır (Kaya vd., 2017).

Üstün zekâlı öğrencilerin davranışsal kontrol mekanizmalarını geliştirmeyi hedefleyen öz düzenleme eğitimi, bireyin kendi performansını objektif bir biçimde değerlendirmesine olanak tanır (Oppong vd., 2019). Alan yazınında belirtilen hedef belirleme, süreç takibi ve içsel pekiştirme gibi teknik bileşenler; öğrencinin dışsal denetim ihtiyacını minimize ederek kendi öğrenme ve davranış yolculuğunun sorumluluğunu üstlenmesini sağlar (Mofield vd., 2010).

ODD yaklaşımının üstün zekâlılar eğitimindeki etkinliği, davranış analizinin öğretimsel uyarlamalarla bütünleştirilmesiyle doğru orantılıdır. Eğer öğrencinin akademik zorluk talebi veya özerklik ihtiyacı karşılanmıyorsa sadece pekiştireçler üzerinden yapılacak bir düzenleme davranışsal değişimde kalıcılık sağlamayacaktır (Sağlam, 2023). Dolayısıyla müdahale planları; sınıf içi çevresel organizasyon (uyaran kontrolü, geçiş süreçleri), öğretimsel stratejiler (seçim hakkı, içerik zenginleştirme) ve sosyal-duyuşal rehberlik bileşenlerini kapsayan bütünsel bir yapıda kurgulanmalıdır.

Bireyselleştirilmiş davranış planları hazırlanırken hedef davranışlar ölçülebilir biçimde tanımlanmalı; öncüller, tetikleyiciler ve sonuçlar sistematik olarak kaydedilmelidir (Bayraktar-Keleş, 2020). Üstün zekâlı öğrenciler için hazırlanan planların öğrencinin “mantık” ihtiyacını da gözetmesi önemlidir. Hedefler ve kurallar, öğrenciyle birlikte gerekçelendirilerek yazıldığında öğrencilerde içsel kabul artar. Ayrıca öz değerlendirme formları, günlük yansıtma kayıtları ve hedef izleme çizelgeleri; öğrencinin kendi davranış verisini görerek sorumluluk almasını destekler (Davis vd., 2011; Mendaglio vd., 2007).

Öz düzenleme becerisi kazandırmak, davranışsal müdahalelerin sadece anlık kontrolü değildir; uzun vadeli beceri ediniminin hedeflemesini de sağlar. Öz izleme ve içsel pekiştirme gibi teknikler sayesinde öğrenci, kendi davranışları üzerinde

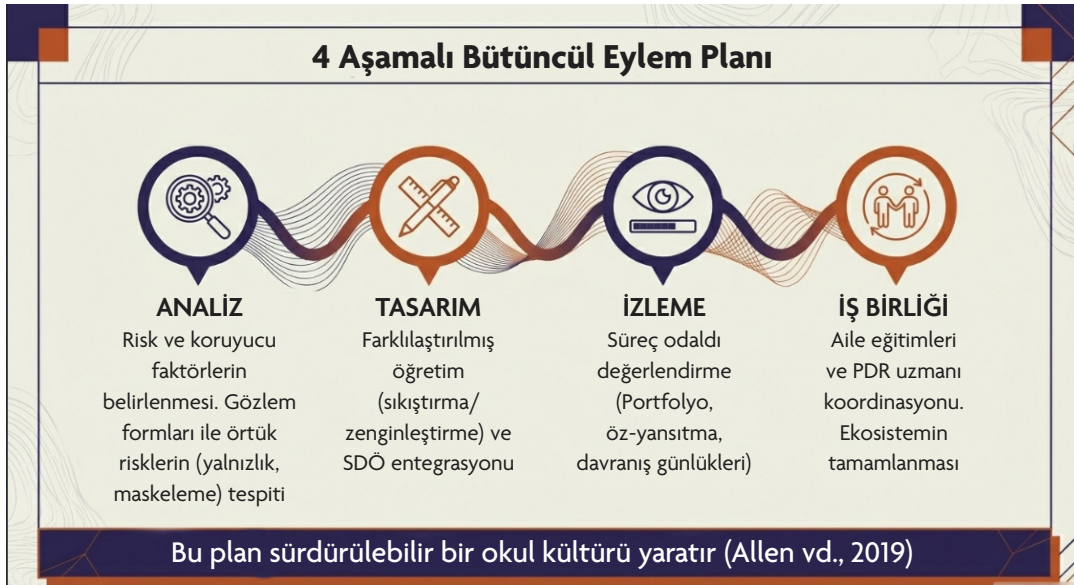
İNGİLİZCE

10. SINIF

hakimiyet kurarak otorite figürlerine karşı savunmacı tutumlardan uzaklaşır (Oppong vd., 2019). Sürece dâhil edilen bilişsel stratejiler (sorun çözme basamakları, dikkat odağını yönlendirme) ve çatışma sonrası onarıcı görüşmeler, duygusal farkındalığı davranış yönetimine dâhil eder. Sistemin sürdürülebilirliği noktasında okul ve aile arasındaki stratejik iş birliği ve tutarlı geri bildirim döngüleri belirleyici rol oynamaktadır (Mooj, 2008).

Üstün zekâlı ergenlerin eğitiminde onarıcı yaklaşımların benimsenmesi, disiplin süreçlerini cezadan arındırarak etik bir sorumluluk bilincine dönüştürür (Ambrose, 2021). Çatışma sonrası yürütülen onarıcı diyaloglar, öğrenciye davranışlarının sonuçlarını analiz etme ve bozulan ilişkilerini onarma fırsatı sunar. Krize yaklaşan durumlarda kısa molalar, yetişkin desteği ve derse geri dönüş stratejilerini içeren sistematik bir kriz eylem planı oluşturulmalıdır (Armour, 2015; Atticott, 2023). Müdahale adımlarının öğrenci ve ebeveyn tarafından önceden bilinmesi, kriz anlarında belirsizliği ortadan kaldırarak duygusal yatışmayı hızlandırır.

Müdahalelerin sistematik bir yapıya kavuşturulması amacıyla okul genelinde dört aşamalı bir eylem planı kurgulanmalıdır. İlk evrede üstün potansiyelli öğrencilere dair risk ve koruyucu faktörler analiz edilerek öğretmen gözlemleri ve disiplin verileri üzerinden kapsamlı bir ihtiyaç analizi gerçekleştirilir. İkinci evrede farklılaştırılmış öğretim stratejileri ile (SDÖ) hedefleri tek bir matris üzerinde eşleştirilerek “özerklik” gibi kazanımlar, çok boyutlu olarak desteklenir. Üçüncü aşamada müdahalelerin uygulama güvenilirliği, periyodik ve sistematik olarak izlenir ve bunun için gerekli düzenlemeler yapılır. Son aşamada ise aile katılımı, geri bildirim döngüleriyle desteklenerek müdahalenin sürdürülebilir bir okul kültürüne dönüşmesi sağlanır.

ÖĞRETİM İÇİN HIZLI UYGULAMA REHBERİ: SOSYO-DUYGUSAL GELİŞİM**1. Sınıf İklimi: “Farklılığı Yönetmek”**

- Etiketlemek yerine normalleştirilen dil kullanılmalıdır. “Bazı öğrenciler farklı hızlarda öğrenir/olgunlaşır.”
- Sınıf kurallarını “saygı-adalet-güvenlik” üçgeninde netleştirin; tutarlılık koruyucu faktördür (Febriana vd., 2024).
- Zorbalığa “anlık tepki” ve “sonraki gün izleme” birlikte yürütülmeli; tek seferlik uyarı çoğu zaman yetmez.

2. “Yüksek İşlevsellik Maskesi”ni Kaçtırmamak

- Yalnızca not veya performans değil duygu yükünü de izleyin.
 - “Son haftalarda seni en çok ne yoruyor?”
 - “Okulda kendini en rahat hissettiğin an neresi?”
- Dışarıdan iyi görünen ama içeriden zorlanan öğrenci profilinde erken sinyaller önemlidir (Mofield vd., 2010).

3. Varoluşsal Temalar ve Anlam Arayışı

- Adalet, etik, küresel risk gibi konulara duyarlılığı “abartı” diye küçümsemeyin; bu alanlar kaygıyı yükseltebilir (Polaschek, 2018).
- Öğrencinin düşüncesini somutlaştıran güvenli kanallar açın: kısa yazılar, anonim soru kutusu, proje temaları vb.

4. Aile ile Koordinasyon

- Görüşmede akademik çıktı kadar çaba, süreç, iyi oluş dilini kullanın (Gualdi, 2019).

İNGİLİZCE

10. SINIF

- Aileye “Evide gözlemler.” denilebilecek üç alan verin: uyku-yorgunluk, sosyal çekilme, görev erteleme.
- Okul-aile arasında tek bir “ortak izleme hedefi” belirleyin (örneğin kaygı düzeyi, sosyal katılım).

ÖĞRETMEN İÇİN HIZLI UYGULAMA REHBERİ: ÖNLEYİCİ SINIF YÖNETİMİ

Sorun çıkmasını beklemeden proaktif olarak uygulayabileceğiniz stratejiler:

1. Akademik Zorluk Sağlayın (Bilişsel Meydan Okuma):

- Öğrenciye kapasitesine uygun “üretken belirsizlik” içeren görevler verin. Basit görevler (busy work) onlarda “zihinsel tembellik” ve davranış sorununa yol açar.
- İpucu: “Bitirenler sessizce beklesin.” demek yerine sınıfın bir köşesinde “Merak İstasyonu” (zekâ oyunları, bulmacalar, bilim dergileri) bulundurun.

2. Özerklik ve Seçim Hakkı Tanıyın:

- Öğrenme menüleri oluşturun. Ana yemek (zorunlu görev), yan yemek (seçmeli etkinlik), tatlı (eğlenceli pekiştirme).
- Örneğin “Bu konuyu rapor yazarak mı, video çekerek mi yoksa bir deney tasarlayarak mı anlatmak istersin?”

3. Bağlam Kurun (Gerçek Hayat):

- “Bunu neden öğreniyorsun?” sorusu onlar için bir tepki değil samimi bir meraktır. Tatmin edici, gerçek dünya ile ilişkili cevaplar verin.
- Konuları etik, felsefi ve küresel sorunlarla (sürdürülebilirlik, Mars kolonisi vb.) bağlantı kurarak anlatın.

4. İlişki İnşa Edin (2x10 Kuralı):

- Sadece akademik başarılarıyla değil onların kişilikleriyle ilgilenin.
- 2x10 Stratejisi: Zorlandığınız öğrenciyle 10 gün boyunca günde 2 dakika, ders dışı (hobileri, sevdiği oyunlar vb.) sohbet edin. Böylece davranış sorunları %85 oranında azaltılabilir.

5. Açık ve Mantıklı Beklentiler:

- Kuralları onlarla birlikte belirleyin (sınıf anayasası).
- Kuralların mantığını açıklayın. Örneğin “Koşmak yasak!” (otoriter açıklama) yerine “Koridorda koşmuyoruz çünkü çarpışıp yaralanabiliriz.” (mantıklı açıklama) cümlesi kullanılabilir. Öğrenciler, kuralların mantığını kavradıklarında onlara daha sadık kalırlar.

2.5. SORUN ÇIKTIĞINDA: MÜDAHALE STRATEJİLERİ

Eğer önleyici stratejiler işe yaramadıysa ve davranış sorunu oluştuysa klasik ceza yöntemleri, üstün zekâlı çocuklarda genellikle olumsuz etkiye sebep olur ve bu durum onlara “adaletsizlik” duygusunu hissettirir.

- **Olumlu Davranış Desteği (ODD):** Cezaya değil doğru davranışı öğretmeye odaklanın. Davranışın işlevini analiz edin:
 - Dikkat çekmek için mi yapıyor? -> Olumlu yolla dikkat çekmesini sağlayın.
 - Görevden kaçmak için mi yapıyor? -> Görevi onun seviyesine uygun hâle getirin.
- **Öz Düzenleme ve Sözleşmeler:**
 - Öğrencinin kendi davranışını izlemesini sağlayın.
 - Davranış Sözleşmesi: Öğrenciyle birlikte hazırlanan, hedef ve ödüllerin net olduğu yazılı bir anlaşma yapın. “Ders boyunca öğretmenimin sözünü kesmeden dinlersem son 5 dakika ilgi alanım hakkında konuşabilirim.”
- **Onarıcı Adalet:**

Çatışma sonrası “ceza” vermek yerine onarıcı sorular sorun.

 1. Ne oldu?
 2. O sırada ne düşünüyordun?
 3. Bu davranışın kime, nasıl bir etkisi oldu?
 4. Bunu düzeltmek için ne yapabilirsin?

Bu yaklaşım, onların adalet duygusuna ve problem çözme becerisine hitap eder.

İNGİLİZCE

10. SINIF

• Kriz Planı (Mola Yöntemi):

- Öfke patlaması anında mantıklı açıklama işe yaramaz. Önceden belirlenmiş bir “güvenli alan” veya “sakinleşme köşesi”ne gitmesine izin verin.
- Bu bir ceza değil “sakinleşme stratejisi” olarak sunulmalıdır.

UNUTMAYIN

Üstün zekâlı bir öğrenciyle güç savaşına girmek, genellikle öğretmenin olumsuz sonuç alacağı bir durumdur. İş birliği, mizah ve mantığa dayalı iletişim; her zaman otoriter tavırdan daha iyi sonuç verir.

ETKİNLİK TABLOLARININ YAPISINA AİT KILAVUZ

Etkinliğe Dönüştürülecek Öğrenme Çıktıları	Programın temel öğelerinden biri olan dersin hedefleri, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'ne göre hazırlanan öğretim programlarında “öğrenme çıktıları” olarak ifade edilmektedir. Öğrenme çıktıları, öğretim programlarının genel amaçları ve ilgili dersin öğretim programının özel amaçları ile tutarlı bir şekilde belirlenmiştir.	
Basamaklandırılmış Bilgi Birimleri	Bu bölüm, öğrenme çıktılarının gerçekleştirilmesi için gereken bilgi birimlerinin sıralı ve mantıklı bir şekilde düzenlenmesini içerir. Bu yaklaşım, öğrencilere sunulan içeriğin hangi boyutlarda derinleştirildiğini ve karmaşık hâle getirildiğini ortaya koyar.	
Ön Koşul Beceriler/ Temel Kabuller	Öğrencilerin ünite/tema/ öğrenme alanı ile ilgili ihtiyaç duyacağı ön öğrenmeler, öğretim programlarında temel kabuller olarak ifade edilmektedir. Öğrencilerin bildiği kabul edilen öğrenmeleri kapsayan temel kabuller, öğretime hazırlık sürecinin gözlemlenebilir ve ölçülebilir bir aşamasını oluşturmaktadır.	
Tema Bazlı Öğrenci İhtiyaçları	Belirlenen tema çerçevesinde öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarını ve öğrenme süreçlerini zenginleştirmek için gerekli olan özel düzenlemeleri kapsar. Öğrencilerin farklı öğrenme stilleri, hızları ve ihtiyaçları göz önünde bulundurulurken öğretim süreci kişiselleştirilir. Bu, her öğrencinin kendi potansiyelini en üst düzeye çıkarmasını sağlar.	
Farklılaştırma Alanları		
İçerik	Soyutluk (İFS)	İçerik, yalnızca bilgi ve örnek aktarmaya değil; bu bilgilerin altında yatan kavramları, genellemeleri ve ilkeleri anlamaya yönlendirilmelidir. Öğrencilerden “ne oldu?” sorusundan çok, “ neden böyle oldu? ” ve “ başka hangi durumlarda geçerlidir? ” sorularını düşünmeleri beklenmelidir.
	Karmaşıklık (İFK)	İçerik, tek bir doğruya ulaşmayı hedeflemek yerine; çok değişkenli, neden-sonuç ilişkileri içeren ve farklı bakış açıları gerektiren yapıda olmalıdır. Öğrenciler, bir kavramın farklı disiplinlerde nasıl ele alındığını fark edebilmelidir.
	Çeşitlilik (İFÇ)	Öğretim programında yer alan kazanımlar, farklı disiplinler, güncel sorunlar ve gerçek yaşam bağlamlarıyla zenginleştirilmelidir. Öğrencilere aynı konuyu farklı alanlar (bilim, sanat, teknoloji, toplum) üzerinden inceleme fırsatı sunulmalıdır.
	Organizasyon (İFO)	İçerik, konu başlıkları etrafında değil; temel kavramlar, büyük fikirler ve ana sorular etrafında yapılandırılmalıdır. Öğrencilerin parçalar arasında ilişki kurmasını kolaylaştıran kavramsal bir bütünlük sağlanmalıdır.
	Seçkin Kişiler (İFSK)	Öğrenciler, alanlarında iz bırakan bilim insanları, düşünürler veya yaratıcı bireylerin nasıl düşündüklerini, nasıl problem çözdüklerini ve hangi yolları izlediklerini incelemelidir. Amaç biyografi ezberi değil, düşünme biçimini model almak olmalıdır.

İNGİLİZCE

10. SINIF

Süreç	Üst Düzey Düşünme (SFÜDD)	Etkinlikler; analiz etme, değerlendirme, karar verme ve çözüm üretme gibi üst düzey düşünme becerilerini gerektirmelidir. Öğrencilerden yalnızca çözüm bulmaları değil, çözümlerini gerekçelendirmeleri beklenmelidir.
	Açık Uçluluk/ İlerletici Süreç (SFAU)	Süreç, tek doğru cevabı olan etkinlikler yerine; birden fazla çözüm yolu ve farklı sonuçlara izin veren problemler üzerine kurulmalıdır. Öğrenciler kendi çözüm yollarını geliştirebilmelidir.
	Keşifçi Öğrenme (SFKÖ)	Öğrenciler bilgiyi doğrudan almaktan ziyade; gözlem yaparak, deneyerek, veri toplayarak ve sonuç çıkararak öğrenmelidir. Öğretmen rehber, öğrenci ise aktif keşfeden rolünde olmalıdır.
	Akıl Yürütme/ Kanıtama (SFAY)	Öğrencilerden ulaştıkları sonuçları kanıtlarla, verilerle veya mantıksal gerekçelerle açıklamaları istenmelidir. “Neden böyle düşündün?” sorusu sürecin merkezinde yer almalıdır.
	Seçimde Özgürlük (SFSÖ)	Öğrencilere; konuya nasıl yaklaşacakları, hangi yöntemi kullanacakları veya hangi ürünü ortaya koyacakları konusunda seçim hakkı tanınmalıdır. Bu özgürlük sorumlulukla birlikte sunulmalıdır.
	Araştırma Yöntemleri (SFARŞ)	Öğrencilere araştırma yapmanın yalnızca bilgi bulmak olmadığı; soru sorma, veri toplama, analiz etme ve sonuçları yorumlama süreci olduğu açıkça öğretilmelidir.
	Grup Etkileşimi (SFGE)	Etkinlikler, öğrencilerin birbirlerinin düşüncelerini dinledikleri, tartıştıkları ve birlikte ürettikleri işbirlikli öğrenme ortamları oluşturmalıdır. Grup çalışmaları rol paylaşımı içermelidir.
Ürün	Gerçek Hayat Problemleri (ÜFGHP)	Ürünler, gerçek dünyada karşılığı olan ve öğrencinin “ Bu neden önemli? ” sorusuna cevap bulabildiği problemler üzerine yapılandırılmalıdır.
	Gerçek Alıcı Kitle (ÜFGAK)	Hazırlanan ürünler yalnızca öğretmen için değil; akranlar, okul topluluğu veya toplumun ilgili bir kesimi için sunulacak şekilde tasarlanmalıdır.
	Ürün Değerlendirmesi (ÜFÜD)	Değerlendirme, sadece doğru–yanlış üzerinden değil; özgünlük, işlevsellik, gerekçelendirme ve süreç kalitesi gibi ölçütlere dayalı yapılmalıdır.
	Sentez Ürün (ÜFSÜ)	Öğrencilerden farklı bilgileri bir araya getirerek yeni ve özgün bir ürün oluşturmaları beklenmelidir. Ürün, bilgilerin tekrarı değil, yeniden yapılandırılması olmalıdır.
	Üründe Çeşitlilik (ÜFÜÇ)	Aynı öğrenme hedefi için farklı ürün türlerine (model, rapor, sunum, tasarım, video vb.) izin verilmelidir. Her öğrenci güçlü yönüne uygun ürün geliştirebilmelidir.
	Dönüşümler (ÜFD)	Mevcut bir ürün veya çözüm, farklı bir bağlama uyarlanmalı, geliştirilemeli veya yeniden tasarlanmalıdır . Öğrenci “başka nasıl olabilir?” sorusunu düşünmelidir.
Fiziksel Öğrenme Ortamı Düzenlemeleri	Ortamın Tanımı ve Önemi (FÖOD-OTÖ)	Öğrenme ortamı; öğrencilerin hareket edebildiği, tartışabildiği, deney yapabildiği ve işbirliği kurabildiği esnek alanlar olarak tasarlanmalıdır. Ortam, öğrenmeyi destekleyen aktif bir unsur olmalıdır.
	Tercihler (FÖOD-T)	Öğrencilerin öğrenme profilleri ve ortam tercihleri çeşitlidir ve bu tercihler değişken olmalı.
	Öğrenen Merkezli Ortamlar (FÖOD-ÖMO)	Öğrencilerin kendi fikir ve ilgilerini keşfetmelerine olanak tanıyan, öğretmenin yönlendirici rolü üstlendiği öğrenci odaklı ortamlar oluşturulmalı.

İNGİLİZCE

10. SINIF

FARKLILAŞTIRILMIŞ ETKİNLİK FORMU

Etkinlik Adı	Bu bölümde, planlanan etkinliğin adı belirtilir. Etkinlik adı, içeriği ve amacı hakkında bilgi verilir.
Konu	Etkinliğin odaklandığı özelleştirilmiş konu veya alt başlık burada belirtilir. Bu, genel tema içindeki daha dar bir alanı ifade eder.
Öğrenme Hedefleri	Hedefler, öğrencilerin etkinlik sürecinde neler öğreneceklerini ve hangi becerileri geliştireceklerini açıkça ortaya koyar. Öğrenme çıktılarında yer almasa da etkinliğin içerisinde yer alan örtük amaçların açıklandığı bölümdür.
Disiplinler Arası Bileşenler	Bu bölüm, planlanan etkinliğin farklı disiplinlerle nasıl ilişkilendirildiğini ve öğrenme sürecine çok yönlü bir bakış açısı kazandırmak için hangi alanlardan yararlandığını açıklar. Disiplinler arası bileşenler, öğrencilerin konuyu yalnızca tek bir ders perspektifinden değil; bilim, sanat, teknoloji, matematik, sosyal bilimler gibi çeşitli alanlarla bağlantı kurarak daha bütüncül şekilde anlamalarını hedefler.
Materyaller	Etkinliğin gerçekleştirilmesi için gerekli olan araç, gereç ve materyaller burada listelenir. Bu, öğretmen ve öğrenciler için hazırlık sürecini kolaylaştırır. Materyallerin önceden belirlenmesi, etkinliğin kesintisiz ve verimli bir şekilde yürütülmesini sağlar.
Süre	Sürenin belirlenmesi, etkinlik planlamasının etkili bir şekilde yapılmasını ve zaman yönetimini sağlar. Etkinliğin ne kadar süreceği burada belirtilir.
Etkinlik Açıklaması	Etkinliğin genel yapısı, amacı ve işleyişi hakkında detaylı bilgi burada verilir. Etkinlik açıklaması, öğretmenlerin etkinliği nasıl yürüteceklerini anlamalarına yardımcı olur. Bu bölüm, etkinliğin her aşamasını açıkça tanımlar ve öğretmenlere yol gösterir.
Uygulama Aşamaları	Bu kısım, etkinliğin adım adım nasıl uygulanacağını detaylandırır. Her adım, sırasıyla ve açık bir şekilde açıklanır. Bu kısım, etkinliğin planlı ve sistematik bir şekilde yürütülmesine yardımcı olur.
Değerlendirme	Bu bölümde, öğrencilerin etkinlik sürecinde ve sonunda nasıl değerlendirileceği belirtilir. Değerlendirme yöntemleri ve ölçütleri açıkça ifade edilir. Değerlendirme kısmı, öğrencilerin öğrenme sürecinde ne kadar ilerlediklerini ve hedeflere ne ölçüde ulaştıklarını belirleme konusunda yardımcı olur.
Kariyer Çıktısı	Bu bölüm, etkinlikte geliştirilen bilgi ve becerilerin hangi kariyer alanlarıyla ilişkilendirilebileceğini ve bu becerilerin hangi mesleklerde temel bir gereklilik olarak kullanıldığını açıklamak amacıyla düzenlenmiştir. Etkinlik kapsamında yer alan bilişsel, sosyal, araştırma temelli veya teknolojik becerilerin; günümüz iş dünyasında karşılık bulduğu mesleki uygulamalarla nasıl örtüştüğü ortaya konur.
Teknoloji Entegrasyonu	Bu bölüm, etkinlikte kullanılan teknolojik araçların öğrenme sürecine nasıl entegre edildiğini ve öğrencilerin teknoloji kullanım becerilerini nasıl geliştirdiğini açıklar. Etkinlikte yer alan dijital uygulamalar, çevrimiçi platformlar, veri toplama araçları, multimedya materyalleri veya yaratıcı dijital üretim araçlarının; öğrenme hedeflerini destekleme biçimi ayrıntılı olarak belirtilir.

10. SINIF

ZENGİNLEŞTİRİLMİŞ ÖĞRETİM ETKİNLİKLERİ

İNGİLİZCE

İNGİLİZCE DERSİ ZENGİNLEŞTİRİLMİŞ ÖĞRETİM ETKİNLİKLERİ- 10. SINIF

SIRA	TEMA	ÖĞRENME ÇIKTISI	ETKİNLİK ADI	SAYFA
1	SCHOOL LIFE & EDUCATION	<p>ENG.10.1.L1. Students can prepare and get ready for listening (to)/watching about the current content on “school life and education with different types of schools in the world; regular and extracurricular activities at different types of schools; school anxiety and stress; national days and celebrations”.</p> <p>ENG.10.1.L2. Students can bring together the information in the current content on “school life and education with different types of schools in the world; regular and extracurricular activities at different types of schools; school anxiety and stress; national days and celebrations”.</p> <p>ENG.10.1.L3. Students can make sense of and derive meaning from the current content on “school life and education with different types of schools in the world; regular and extracurricular activities at different types of schools; school anxiety and stress; national days and celebrations”.</p> <p>ENG.10.1.L4. Students can reflect on the information, experiences, thoughts, ideas, and feelings related to the listening (to)/watching process about the current content on “school life and education with different types of schools in the world; regular and extracurricular activities at different types of schools; school anxiety and stress; national days and celebrations” in relation to themselves or others, both individually and/or with others.</p>	Let’s Get to Know Our School	30
2	CLASSROOM LIFE & LEARNING	<p>ENG.10.2.L1. Students can prepare and get ready for listening (to)/watching about the current content on “classroom life and learning with learning activities in the classroom; personal learning styles; learning with technology in the classroom”.</p> <p>ENG.10.2.L2. Students can bring together the information in the current content on “classroom life and learning with learning activities in the classroom; personal learning styles; learning with technology in the classroom”.</p> <p>ENG.10.2.L3. Students can make sense of and derive meaning from the current content on “classroom life and learning with learning activities in the classroom; personal learning styles; learning with technology in the classroom”.</p> <p>ENG.10.2.L4. Students can reflect on the information, experiences, thoughts, ideas, and feelings related to the listening (to)/watching process about the current content on “classroom life and learning with learning activities in the classroom; personal learning styles; learning with technology in the classroom” in relation to themselves or others, both individually and/or with others.</p>	Classroom Life in Different Countries	37

		<p>ENG.10.2.P1. Students can select and use target phonological aspects such as pronunciation and intonation of target sounds, words, phrases, clauses, and sentences in utterances authentically, naturally, and accurately in the current content about “classroom life and learning with learning activities in the classroom; personal learning styles; learning with technology in the classroom” to develop holistic and conscious pronunciation skills after recognising them in context.</p>		
3	PERSONAL LIFE & WELL-BEING	<p>ENG.10.3.W2. Students can analyse and understand a provided model to guide them in producing similar writing tasks related to the content on “personal life and well-being with body parts, human illnesses and diseases; human nature and human well-being today and in the future; fashion and personal fashion preferences”.</p> <p>ENG.10.3.W3. Students can construct new written content on “personal life and well-being with body parts, human illnesses and diseases; human nature and human well-being today and in the future; fashion and personal fashion preferences” based on their understanding of the model(s) provided.</p> <p>ENG.10.3.W5. Students can engage in the process of writing related to the content on “personal life and well-being with body parts, human illnesses and diseases; human nature and human well-being today and in the future; fashion and personal fashion preferences”.</p> <p>ENG.10.3.S1. Students can prepare themselves to speak meaningfully, fluently, and efficiently about the current content on “personal life and well-being with body parts, human illnesses and diseases; human nature and human well-being today and in the future; fashion and personal fashion preferences”.</p> <p>ENG.10.3.S3. Students can produce meaningful and accurate spoken content related to the current theme on “personal life and well-being with body parts, human illnesses and diseases; human nature and human well-being today and in the future; fashion and personal fashion preferences”.</p>	Future Well-Being Manifesto	44
4	FAMILY LIFE & HOME	<p>ENG.10.4.R1. Students can prepare for reading the content on “family life and home with family members and their daily routines today and in the past; hobbies and interests of family members (sports & films); different types of houses and families from the world” efficiently and effectively.</p> <p>ENG.10.4.R2. Students can bring information together about the current content on “family life and home with family members and their daily routines today and in the past; hobbies and interests of family members (sports & films); different types of houses and families from the world” through skimming, scanning and detailed reading.</p>	Our Family, Our World	53

		<p>ENG.10.4.R3. Students can make sense of and derive meaning from the current content on “family life and home with family members and their daily routines today and in the past; hobbies and interests of family members (sports & films); different types of houses and families from the world”.</p> <p>ENG.10.4.R4. Students can reflect on the information, experiences, thoughts, ideas, and feelings related to the reading process about the current content on “family life and home with family members and their daily routines today and in the past; hobbies and interests of family members (sports & films); different types of houses and families from the world” in relation to themselves or others, both individually and/or with others.</p>		
5	LIFE IN THE NEIGHBOURHOOD, CITY AND SOCIAL LIFE	<p>ENG.10.5.L1 Students can prepare and get ready for listening (to)/watching about the current content on “life in the neighbourhood, city and social life with activities to do in attractions (cafes, cinemas; gyms, sports clubs); getting help from services (pharmacies, hospitals, etc.); pros and cons of different types of transportation in the neighbourhood and city”.</p> <p>ENG.10.5.L2 Students can bring together the information in the current content on “life in the neighbourhood, city and social life with activities to do in attractions (cafes, cinemas; gyms, sports clubs); getting help from services (pharmacies, hospitals, etc.); pros and cons of different types of transportation in the neighbourhood and city”.</p> <p>ENG.10.5.L3 Students can make sense of and derive meaning from the current content on “life in the neighbourhood, city and social life with activities to do in attractions (cafes, cinemas; gyms, sports clubs); getting help from services (pharmacies, hospitals, etc.); pros and cons of different types of transportation in the neighbourhood and city”.</p> <p>ENG.10.5.L4 Students can reflect on the information, experiences, thoughts, ideas, and feelings related to the listening (to)/watching process about the current content on “life in the neighbourhood, city and social life with activities to do in attractions (cafes, cinemas; gyms, sports clubs); getting help from services (pharmacies, hospitals, etc.); pros and cons of different types of transportation in the neighbourhood and city” in relation to themselves or others, both individually and/or with others.</p>	A Day in the City: Watching and Making Meaning	61
6	LIFE IN THE WORLD & CULTURE	<p>ENG.10.6.W1. Students can prepare for writing efficiently and accurately based on the current content about “life in the world and culture with continents, countries, and nationalities; shopping for food and personal food preferences; food and food culture from different parts of the world”.</p>	From Tastes to Texts	69

		<p>ENG.10.6.W2. Students can analyse and understand a provided model to guide them in producing similar writing tasks related to the content on “life in the world and culture with continents, countries, and nationalities; shopping for food and personal food preferences; food and food culture from different parts of the world”.</p> <p>ENG.10.6.W3. Students can construct new written content on “life in the world and culture with continents, countries, and nationalities; shopping for food and personal food preferences; food and food culture from different parts of the world” based on their understanding of the model(s) provided.</p>		
7	LIFE IN NATURE & GLOBAL PROBLEMS	<p>ENG.10.7.S1. Students can prepare themselves to speak meaningfully, fluently, and efficiently about the current content on “life in nature and global problems with natural resources; global problems related to natural resources; protecting natural resources”.</p> <p>ENG.10.7.S4. Students can construct meaningful spoken content about “life in nature and global problems with natural resources; global problems related to natural resources; protecting natural resources” through efficient and meaningful practice.</p>	No Nature, No Future	81
8	LIFE IN THE UNIVERSE & THE FUTURE	<p>ENG.10.8.R1. Students can prepare for reading the content on “life in the universe and the future with planets and space; life in the universe; space explorations” efficiently and effectively.</p> <p>ENG.10.8.R2. Students can bring information together about the current content on “life in the universe and the future with planets and space; life in the universe; space explorations” through skimming, scanning and detailed reading.</p> <p>ENG.10.8.R3. Students can make sense of and derive meaning from the current content on “life in the universe and the future with planets and space; life in the universe; space explorations”.</p> <p>ENG.10.8.R4. Students can reflect on the information, experiences, thoughts, ideas, and feelings related to the reading process about the current content on “life in the universe and the future with planets and space; life in the universe; space explorations” in relation to themselves or others, both individually and/or with others.</p>	Mission: Explore the Universe	89

ETKİNLİK 1

TEMA: SCHOOL LIFE & EDUCATION

Etkinliğe Dönüştürülecek Öğrenme Çıktıları

ENG.10.1.L1. Students can prepare and get ready for listening (to)/watching about the current content on “school life and education with different types of schools in the world; regular and extracurricular activities at different types of schools; school anxiety and stress; national days and celebrations”.

ENG.10.1.L2. Students can bring together the information in the current content on “school life and education with different types of schools in the world; regular and extracurricular activities at different types of schools; school anxiety and stress; national days and celebrations”.

ENG.10.1.L3. Students can make sense of and derive meaning from the current content on “school life and education with different types of schools in the world; regular and extracurricular activities at different types of schools; school anxiety and stress; national days and celebrations”.

ENG.10.1.L4. Students can reflect on the information, experiences, thoughts, ideas, and feelings related to the listening (to)/watching process about the current content on “school life and education with different types of schools in the world; regular and extracurricular activities at different types of schools; school anxiety and stress; national days and celebrations” in relation to themselves or others, both individually and/or with others.

Basamaklandırılmış Bilgi Birimleri

ENG.10.1.L1. a) Students activate their pre-existing knowledge and experience about the current theme and content to recall their background knowledge by investigating it carefully.

ENG.10.1.L1. c) Students make detailed predictions about the current content by using their pre-existing knowledge and past experience of the content.

ENG.10.1.L1. d) Students make rational predictions about the current content by looking at the supplementary visual elements provided.

ENG.10.1.L2. a) Students identify the main topic of the current content in general by listening (to)/ watching it as a whole in its context.

ENG.10.1.L2. b) Students recognise the significant details and basic components of the current content within the whole by listening (to) and watching the whole content carefully to notice them.

ENG.10.1.L3. a) Students check their initial predictions about the current content by being aware of the commonalities between their self-predictions and the clues provided as visuals surrounding the content.

ENG.10.1.L3. b) Students make significant and necessary classifications in the current content that affect the meaning of the generally perceived content.

ENG.10.1.L3. c) Students make significant and necessary comparisons in the generally perceived current content to highlight differences between two or more different things by using visuals, ensuring clarity and meaning.

ENG.10.1.L3. e) Students make essential inferences and deductions to understand the meaning of the generally perceived current content better.

ENG.10.1.L3. f) Students strongly recognise the holistic meaning formed by the components, comparisons, classifications, and details related to the current content.

ENG.10.1.L3. h) Students position, internalise and personalise current content in an individualised, age-appropriate and level-appropriate way.

İNGİLİZCE

10. SINIF

	<p>ENG.10.1.L4. a) Students individually convey their personal knowledge, experiences, thoughts, and feelings that are critically reviewed in relation to the current listening (to)/watching contents and the process.</p> <p>ENG.10.1.L4. b) Students share their personal verbal and written knowledge, experiences, thoughts, and feelings that they critically review in relation to the current listening (to)/watching content and process with others.</p> <p>ENG.10.1.L4. c) Students produce new audio/visual products individually by revising their personal work after participating in reflective activities related to the listening (to)/watching process of the current content.</p>						
Ön Koşul Beceriler/ Temel Kabuller	<p>Öğrencilerin ana dillerindeki okul hayatı ve eğitim kavramlarına (okul türleri, ders içi ve ders dışı etkinlikler, kutlamalar, vb.) dair ön bilgileri bulunmaktadır.</p> <p>Önceki yıllardan bazı temel kelimeleri bilmeleri beklenmektedir (<i>teacher, student, class, classroom, study, go to school vb.</i>).</p> <p>Daha önce <i>"What's this? / It's a classroom., What do students do at school? / They study and learn."</i> gibi temel yapıları öğrenmişlerdir.</p> <p>Ön bilgiler, yeni kazanılacak kelime ve dil bilgisi yapılarının (<i>Simple Present, sıklık zarfları vb.</i>) öğrenilmesini kolaylaştıracaktır.</p>						
Tema Bazlı Öğrenci İhtiyaçları	<p>Öğrencilerin okul türleri, bölümleri ve etkinlikleri ile ilgili İngilizce kelime dağarcığını geliştirmeye ihtiyaçları vardır. Dersin girişinde kısa bir ön hazırlık/hatırlatma etkinliği (poster inceleme, resimlerle tahmin oyunu, anahtar kelimeleri kutuya yazma, vb.) yapılarak öğrenciler derse hazırlanabilir.</p> <p>Öğrencilerin dinlediğini anlama stratejilerini (genel anlamı çıkarma, detay yakalama, anahtar kelimeleri fark etme) süreç içinde kullanmaları desteklenmelidir.</p> <p>Günlük okul yaşantısında sıkça karşılaştıkları iletişimsel becerileri (yer tarif etme, etkinlikleri tanıtmaya, rutinlerden bahsetme) uygulamalı olarak kullanmaları beklenmektedir.</p> <p>Öğrencilerin, kendi okul türleri ile diğer okul türlerini karşılaştırabilmeleri için eleştirel düşünme ve karşılaştırma becerilerinin desteklenmesine ihtiyaç vardır.</p> <p>Kaygı ve özgüven açısından, yabancı dilde konuşma ve dinleme sürecine aktif katılım sağlayabilmeleri için destekleyici, teşvik edici etkinliklere ihtiyaç duyarlar.</p> <p>Teknoloji ile desteklenmiş materyaller (etkileşimli tahta, görseller, kısa videolar) öğrencilerin ilgisini çekmekte ve öğrenmeye motive olmalarını sağlamaktadır.</p>						
Farklılaştırma Alanları							
İçerik	<table border="1"> <tr> <td>Çeşitlilik (İFÇ)</td> <td>İFÇ1: Farklı bölgeler ve kültürlerden görseller eklemek disiplinler arası ve çok kültürlü bakış açısını destekler.</td> </tr> </table>	Çeşitlilik (İFÇ)	İFÇ1: Farklı bölgeler ve kültürlerden görseller eklemek disiplinler arası ve çok kültürlü bakış açısını destekler.				
Çeşitlilik (İFÇ)	İFÇ1: Farklı bölgeler ve kültürlerden görseller eklemek disiplinler arası ve çok kültürlü bakış açısını destekler.						
Süreç	<table border="1"> <tr> <td>Üst Düzey Düşünme (SFÜDD)</td> <td>SFÜDD1: Öğrencilerin listede olmayan ama duydukları ek kelimeleri paylaşması, onların aktif dinleme becerilerini geliştirir ve ayrıntılara daha dikkat etmelerini sağlar. Böylece sözcük dağarcıkları genişler ve daha zengin bir kelime dağarcığına ulaşırlar.</td> </tr> <tr> <td>Keşifçi Öğrenme (SFKÖ)</td> <td>SFKÖ1: Farklı ülkelerin okul yaşamları ve eğitim sistemlerine ilişkin bilgi toplamaları, konuyu daha geniş bir bağlamda ele almalarına imkân sağlar.</td> </tr> <tr> <td>Akıl Yürütme / Kanıtlama (SFAY)</td> <td>SFAY1: Konuya ilişkin üst düzey düşünme becerilerini geliştirir. Ör. <i>"Why do you think this sentence is false / true?" "Which club would you like to join and why?"</i></td> </tr> </table>	Üst Düzey Düşünme (SFÜDD)	SFÜDD1: Öğrencilerin listede olmayan ama duydukları ek kelimeleri paylaşması, onların aktif dinleme becerilerini geliştirir ve ayrıntılara daha dikkat etmelerini sağlar. Böylece sözcük dağarcıkları genişler ve daha zengin bir kelime dağarcığına ulaşırlar.	Keşifçi Öğrenme (SFKÖ)	SFKÖ1: Farklı ülkelerin okul yaşamları ve eğitim sistemlerine ilişkin bilgi toplamaları, konuyu daha geniş bir bağlamda ele almalarına imkân sağlar.	Akıl Yürütme / Kanıtlama (SFAY)	SFAY1: Konuya ilişkin üst düzey düşünme becerilerini geliştirir. Ör. <i>"Why do you think this sentence is false / true?" "Which club would you like to join and why?"</i>
	Üst Düzey Düşünme (SFÜDD)	SFÜDD1: Öğrencilerin listede olmayan ama duydukları ek kelimeleri paylaşması, onların aktif dinleme becerilerini geliştirir ve ayrıntılara daha dikkat etmelerini sağlar. Böylece sözcük dağarcıkları genişler ve daha zengin bir kelime dağarcığına ulaşırlar.					
	Keşifçi Öğrenme (SFKÖ)	SFKÖ1: Farklı ülkelerin okul yaşamları ve eğitim sistemlerine ilişkin bilgi toplamaları, konuyu daha geniş bir bağlamda ele almalarına imkân sağlar.					
Akıl Yürütme / Kanıtlama (SFAY)	SFAY1: Konuya ilişkin üst düzey düşünme becerilerini geliştirir. Ör. <i>"Why do you think this sentence is false / true?" "Which club would you like to join and why?"</i>						

İNGİLİZCE

10. SINIF

	Grup Etkileşimi (SFGE)	SFGE1: Grup çalışması içerisinde öğrencilerin kendi okulları ile farklı bir ülkedeki okulu karşılaştırmaları, farklı eğitim ve okul sistemleri hakkında farkındalık kazanmalarını sağlar.
Ürün	Üründe Çeşitlilik (ÜFÜÇ)	ÜFÜÇ1: Kavram haritası hazırlamak öğrencinin yalnızca kelimeyi hatırlamasını değil aynı zamanda hangi kelimenin hangi kavramla ilişkili olduğunu düşünmesini de sağlar. ÜFÜÇ2: Öğrenci, dinlediği metinle sınırlı kalmayıp farklı cümleler kurarak üretkenliğini ortaya koyar.
	Dönüşümler (ÜFD)	ÜFD1: Öğrenci, yaratıcılığını kullanarak farklı bir okul modeli geliştirir.
Fiziksel Öğrenme Ortamı Düzenlemeleri	Ortamın Tanımı ve Önemi (FÖOD-OTÖ)	FÖOD-OTÖ1: Öğrenci farklı kültürlere ait okul yaşamlarını görsellerle keşfeder ve tahmin becerilerini geliştirir. Sınıfta “ <i>gallery walk</i> ” yöntemiyle hareket ederek etkileşimli ve öğrenen merkezli bir ortamda aktif katılım sağlar.

FARKLILAŞTIRILMIŞ ETKİNLİK FORMU

Etkinlik Adı	Let's Get to Know Our School
Konu	School Life & Education
Öğrenme Hedefleri	<p>Öğrenciler, dinleme öncesinde deneyimlerini hatırlayarak <i>School Life and Education</i> temasıyla ilgili tahminlerde bulunur.</p> <p>Öğrenciler, görsellerden ve başlıktan hareketle dinleme metninin genel konusunu tahmin eder.</p> <p>Öğrenciler, dinleme metnini dinleyerek okulun bölümleri ve etkinlikleriyle ilgili ana fikri ve ana bileşenleri belirler.</p> <p>Öğrenciler, tahminlerini dinleme sonrasında kontrol eder, süreçle ilgili düşüncelerini ve hislerini yansıtır.</p>
Disiplinler Arası Bileşenler	<p>Türk Dili ve Edebiyatı: Dinleme sırasında ana fikri ve detayları belirleme, özetleme ve anlatma becerisi</p> <p>Matematik: Okul krokisi/planı üzerinde yön bulma, mekânsal ilişkileri anlama</p> <p>Beden Eğitimi ve Spor: Okul spor salonu ve ders dışı sportif faaliyetlerin tanıtımı</p> <p>Görsel Sanatlar: Okul krokisi, poster ya da afiş hazırlama etkinliği</p> <p>Bilişim Teknolojileri ve Yazılım: Dijital araçlar kullanarak anket ya da sunum hazırlama</p> <p>Rehberlik: Okula uyum, okul kaygısının azaltılması, öğrencilerin motivasyonu ve iyi oluşunun desteklenmesi</p>
Materyaller	<p>Dinleme Metni/Ses Kaydı: Bir öğrencinin okulunu tanıttığı 1-1,5 dakikalık metin</p> <p>Okul Krokisi veya Poster: Dinleme sırasında öğrencilerin işaretleme yapacağı görsel</p> <p>Çalışma Kâğıtları: Doğru/Yanlış soruları, boşluk doldurma etkinlikleri, eşleştirme çalışmaları</p> <p>Etkileşimli Tahta/Projeksiyon: Dinleme metnini ve görselleri yansıtmak için kullanılır</p> <p>Dijital Araçlar (opsiyonel): Web 2.0 araçlarıyla öğrencilerin fikirlerini paylaşması</p>
Süre	2 ders saati
Etkinlik Açıklaması	<p>Öğrenciler, bir öğrencinin kendi okulunu tanıttığı kısa bir kaydı izler/dinler. Tanıtımda okulun farklı bölümleri (kütüphane, kantin, spor salonu, laboratuvar, vb.), ders dışı etkinlikler ve okul kulüpleri hakkında bilgiler yer alır. Öğrenciler, dinleme sırasında okul krokisi üzerinde ilgili yerleri işaretler ve verilen çalışma kâğıtlarındaki soruları cevaplar. Dinleme sonrasında öğrenciler gruplara ayrılarak kendi okullarını kısa cümlelerle tanıtır ve sınıfla paylaşır.</p> <p>Derste Kullanılan Öğretim Yöntem ve Teknikleri</p> <p>Listening for Gist & Details: Öğrenciler ilk dinlemede metnin genel konusunu (<i>gist</i>), ikinci dinlemede ise metindeki ayrıntıları (<i>details</i>) bulmaya odaklanırlar.</p> <p>Jigsaw Adaptation: Öğrenciler farklı bilgileri edinip grup içinde paylaşarak bütünü birlikte oluştururlar. Bu teknik iş birliği ve iletişimi destekler.</p> <p>Değerlendirmede Kullanılan Yöntem ve Teknikler</p> <p>Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubric)</p> <p>Öğrencilerin performansı dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilir. Rubrik öğrencilerin dinlediğini anlama, görevleri tamamlama (kroki işaretleme, boşluk doldurma, doğru/yanlış, eşleştirme), İngilizceyi kullanma ve etkinliklere katılım düzeylerini ölçmeye yöneliktir. Böylece değerlendirme süreci yalnızca doğru/yanlış yanıtlarla sınırlı kalmaz; öğrencilerin iletişim becerileri, anlam çıkarma ve etkin katılım gibi çok boyutlu yeterliklerini de ortaya çıkarır.</p>

Öğretmen, her öğrenciyi bu ölçütlere göre değerlendirerek öğrenciye geri bildirim verir; öğrenciler ise süreç içinde güçlü ve geliştirilmesi gereken yönlerini fark ederler. Bu yaklaşım, programın öngördüğü ölçme-değerlendirme ilkelerine uygun şekilde hem biçimlendirici (*formative*) hem de geliştirici bir işlev üstlenir.

1. Ders

Warm-Up

Öğretmen, öğrencilerden *School Life and Education* kavramı ile ilgili bildiklerini hatırlamalarını ister. Öğretmen, öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirmeleri için kısa bir tahmin oyunu oynatır (ör. *Which place do you think will be in the recording?*). İsteyen öğrenciler farklı ülkelerdeki okul ve eğitim kavramlarına ilişkin tahminlerde bulunur (**SFKÖ1**).

Listening / Watching-Comprehension

Ön Dinleme (Pre-Listening)

Görsellerle Tahmin (Visual Clues)

Öğrenciler, okul krokisi, sınıf ortamı, ders araç-gereçleri ve okul etkinliklerini yansıtan görsellerin yer aldığı bir posteri inceler. İsteyen öğrencilere farklı ülkelerdeki okul yaşamlarına ilişkin görseller verilir. Öğretmen paylaşacağı görselleri öğrencilere *gallery walk* (galeri gezisi) biçiminde sunar. Öğrenci sınıfta dolaşır ve görseller üzerinde tahminlerde bulunur (**FÖOD-OTÖ1**). Bu kısımda farklı kültürlere sahip ve farklı bölgelerde yer alan ülkeler tercih edilmelidir (**İFÇ1**). Öğretmen, öğrencilere *“What is the whole content about?”* sorusunu yöneltir. Öğrenciler, tema adını (*School Life & Education*) okuyarak okul yaşamı ve eğitimle ilişkili bildikleri kelimelerle bağlantılar kurar. Yeni kelimelerin anlamını tahmin etmeye çalışırlar, öğretmen bu aşamada çeviri yapmamalarını hatırlatır. İsteyen öğrenciler bildikleri ve bağlantı kurdukları ilgili kelimelere yönelik kavram haritası oluşturur (**ÜFÜÇ1**).

Genel Anlam İçin Dinleme (Listening for Gist)

Öğrenciler, okul tanıtımını ilk kez dinler. *“Which three places are mentioned in the listening?”* sorusunu cevaplarlar. Okulun bölümleri ve aktivitelerini kavrarlar.

2. Ders

Detaylı Anlam İçin Dinleme (Listening for Details)

Öğrencilere ikinci dinleme öncesi çalışma kartı dağıtılır. Bu kartta dinleme metninde geçen okulun krokisi bulunur. İkinci dinleme metnindeki ayrıntıların fark edilmesi amacıyla yapılır. Öğrencilerden metinde geçen mekânları çalışma kartında bulunan okul krokisi üzerinde işaretlemeleri istenir. Ardından öğrenciler boşluk doldurma etkinliğinde *“The students are ... in the science lab right now.”* cümlesini tamamlarlar. İsteyen öğrenciler farklı fiiller kullanarak alternatif cümleler üretirler (ör. *The students are preparing an experiment in the science lab.*). Yazılan cümleler öğretmen tarafından kontrol edilir (**ÜFÜÇ2**).

Sonrasında Doğru/Yanlış etkinliğine geçilir. Etkinlikte öğrenciler *“The library is next to the gym.”* gibi ifadelerin doğru olup olmadığını belirlerler. Ayrıca kulüp adlarını (*coding club, art club, volunteering club*) ilgili açıklamalarla eşleştirerek detaylı anlam çıkarma becerilerini pekiştirirler (**SFAY1**).

Ana Bileşenlerin Belirlenmesi (Identifying Main Components)

Öğretmen, öğrencilerden verilen listeden duydukları kelimeleri işaretlemelerini ister. Öğrenciler, metinde geçen *canteen, library, art club* gibi kelimeleri işaretler. Dinleme tamamlandıktan sonra sınıf genelinde kontrol yapılır ve hangi kelimelerin dinleme metninde geçtiği tartışılır. Gönüllü öğrencilerin listede olmayan ama duydukları ek kelimeleri paylaşmaları istenir (**SFÜDD1**). Böylece öğrenciler hem duyduklarını ayırt etme hem de anahtar bileşenleri belirleme becerisi kazanır.

Uygulama Aşamaları

	<p>Yansıtma ve Karşılaştırma (Reflection)</p> <p>Öğrenciler, dinleme öncesinde yaptıkları tahminlerle dinleme sonrasında elde ettikleri bilgileri karşılaştırır. Öğretmen bu aşamada <i>“Were your guesses correct?”</i> sorusunu yönelterek öğrencilerin öngörülerini değerlendirmelerini sağlar. Öğrenciler, dinleme süreci hakkındaki hislerini (zor, kolay, ilginç, vb.) paylaşır. Son olarak gruplar hâlinde kendi okullarını İngilizce kısa cümlelerle tanıtır. Örneğin, <i>“Our school often organizes sports events.”</i> veya <i>“Right now, students are studying in the library.”</i> Benzer ifadeler kullanarak hem konuyu kişiselleştirirler hem de öğrendiklerini pratiğe dökerler.</p> <p>İsteyen öğrenciler grup oluşturarak kendi okullarıyla farklı bir ülkenin okulunu karşılaştırır, okullar arasındaki benzerlik ve farklılıkları kısa cümlelerle ifade eder. Dil yapısına uygun bağlaçları ve karşılaştırma ifadelerini (<i>similar to, different from, both, but, however</i> vb.) kullanmaları beklenir (SFGE1).</p>
<p>Değerlendirme</p>	<p>Bu etkinlikte değerlendirme süreci, öğrencilerin hem dinlediğini anlama hem de grup içinde iş birliği yaparak öğrendiklerini paylaşma becerilerini ölçmeye yöneliktir.</p> <p>Öğrencilerin doğru yanıt sayıları, etkinliklere katılımları ve grup içi etkileşimleri öğretmen tarafından gözlemlenerek genel performansları belirlenir. Ayrıca, etkinlik sonunda kendi okullarını İngilizce olarak tanıtmaları hem bireysel hem de iş birliğine dayalı öğrenmenin yansımalarını değerlendirmeye imkân sağlar.</p> <p>İsteyen öğrenciler hayal ettikleri okulu tasarımlar ve tasarımlarını Web 2.0 araçlarıyla sunar (ÜFD1). Değerlendirme öğretmen tarafından dereceli puanlama anahtarı kullanılarak yapılır (Bkz. EK 1).</p>
<p>Kariyer Çıktısı</p>	<p>Öğrenciler, kendi okullarını ve öğrenme ortamlarını tanıtmaya becerisi kazanır. Bu beceri, ileride değişim programları, uluslararası projeler veya yabancı öğrencilere rehberlik gibi ortamlarda iletişim kurmalarına katkı sağlar.</p> <p>Öğrenciler, farklı okul türleri ve etkinlikler hakkında İngilizce konuşarak kültürlerarası iletişim becerilerini geliştirir.</p> <p>Dinleme ve sunum yapma süreçleri, öğrencilerin ilerideki akademik ve mesleki yaşantılarında ihtiyaç duyacakları sunum, tanıtım ve rehberlik becerilerine temel oluşturur.</p> <p>Öğrenciler, teknoloji destekli materyaller kullanarak gelecekteki eğitim ve iş hayatlarında gerekli olacak olan dijital okuryazarlık ve 21. yüzyıl iletişim becerilerini geliştirir.</p> <p>Turist rehberi, öğretmen, uluslararası proje koordinatörü, eğitim danışmanı gibi mesleklerde kullanabilecekleri iletişim becerilerini geliştirmelerine de katkı sağlar.</p>
<p>Teknoloji Entegrasyonu</p>	<p>Etkileşimli Tahta/Projeksiyon: Dinleme metninin ses ve görüntü desteğiyle sınıfa yansıtılması</p> <p>Ses Kayıt Teknolojisi: Öğretmen veya öğrenci ses kayıtlarının kullanılması</p> <p>Dijital Görseller: Okul krokisi veya okul bölümlerine ait resimlerin dijital ortamda sunulması</p> <p>Web 2.0 Araçları: Dijital yazı tahtası araçları kullanılarak öğrencilerin tahminlerini paylaşması, anket veya kelime bulutu oluşturulması</p> <p>Çevrim içi Sözlük/Uygulamalar: Öğrencilerin yeni öğrendikleri kelimeleri kontrol etmeleri için dijital araçlarından faydalanmaları</p> <p>Öğrenci Sunumları: Grupların kendi okul tanıtımlarını kısa video, poster ya da slayt ile desteklemesi</p>

İNGİLİZCE

10. SINIF

EK 1: Analytic Rubric for Listening Performance

Instruction: This rubric aims to assess students' listening performance. Students are evaluated based on their listening comprehension, task completion, use of English, and participation and collaboration. Each criterion is scored on a scale from 1 (Limited) to 5 (Excellent). The teacher assigns the most appropriate score for each criterion according to the student's overall performance during listening and post-listening activities.

THEME 1: School Life & Education						
Criteria	5 Excellent	4 Good	3 Satisfactory	2 Needs Improvement	1 Limited	Score
Listening Comprehension	Identifies the main idea and all details accurately.	Identifies the main idea and most details accurately.	Identifies the main idea correctly, but some details are missing.	Identifies the main idea partially and makes many errors in details.	Struggles to understand the listening text and extracts only limited information.	
Task Completion (map work, fill in the blanks, T / F, matching)	Completes all tasks fully and accurately.	Completes most tasks accurately.	Completes about half of the tasks accurately.	Completes only a few tasks accurately.	Shows limited progress in completing the tasks.	
Use of English	Expresses answers fluently, correctly, and clearly in English.	Expresses answers generally correctly and clearly in English.	Has some errors but the overall meaning is clear.	Has frequent errors; meaning is partially clear.	Has many errors; only basic meaning can be understood.	
Participation and Collaboration	Participates very actively and contributes strongly to group work.	Participates actively and contributes to group work.	Participates partially; contribution is limited.	Participates at a low level; contribution is minimal.	Shows minimal participation; contribution is very limited.	

Student Name: _____ **Date:** ___ / ___ / ___ **Total Score:** _____ / 20

Score Range and Interpretation:

17-20 Excellent: The student demonstrates a very high level of listening performance and meets the criteria fully and accurately.

13-16 Good: The student demonstrates a good level of listening performance with minor errors.

9-12 Satisfactory: The student demonstrates an acceptable level of listening performance; some weaknesses are observed.

5-8 Needs Improvement: The student demonstrates limited listening performance and needs further support.

0-4 Limited: The student demonstrates very limited listening performance and has significant difficulty meeting the criteria.

ETKİNLİK 2

TEMA: CLASSROOM LIFE & LEARNING

Etkinliğe Dönüştürülecek Öğrenme Çıktıları

ENG.10.2.L1. Students can prepare and get ready for listening (to)/watching about the current content on “classroom life and learning with learning activities in the classroom; personal learning styles; learning with technology in the classroom”.

ENG.10.2.L2. Students can bring together the information in the current content on “classroom life and learning with learning activities in the classroom; personal learning styles; learning with technology in the classroom”.

ENG.10.2.L3. Students can make sense of and derive meaning from the current content on “classroom life and learning with learning activities in the classroom; personal learning styles; learning with technology in the classroom”.

ENG.10.2.L4. Students can reflect on the information, experiences, thoughts, ideas, and feelings related to the listening (to)/watching process about the current content on “classroom life and learning with learning activities in the classroom; personal learning styles; learning with technology in the classroom” in relation to themselves or others, both individually and/or with others.

ENG.10.2.P1. Students can select and use target phonological aspects such as pronunciation and intonation of target sounds, words, phrases, clauses, and sentences in utterances authentically, naturally, and accurately in the current content about “classroom life and learning with learning activities in the classroom; personal learning styles; learning with technology in the classroom” to develop holistic and conscious pronunciation skills after recognising them in context.

Basamaklandırılmış Bilgi Birimleri

ENG.10.2.L1. a) Students activate their pre-existing knowledge and experience about the current theme and content to recall their background knowledge by investigating it carefully.

ENG.10.2.L1. d) Students make rational predictions about the current content by looking at the supplementary visual elements provided.

ENG.10.2.L2. a) Students identify the main topic of the current content in general by listening (to)/ watching it as a whole in its context.

ENG.10.2.L2. b) Students recognise the significant details and basic components of the current content within the whole by listening (to) and watching the whole content carefully to notice them.

ENG.10.2.L3. a) Students check their initial predictions about the current content by being aware of the commonalities between their self-predictions and the clues provided as visuals surrounding the content.

ENG.10.2.L3. e) Students make essential inferences and deductions to understand the meaning of the generally perceived current content better.

ENG.10.2.L4. a) Students individually convey their personal knowledge, experiences, thoughts, and feelings that are critically reviewed in relation to the current listening (to)/ watching contents and the process.

ENG.10.2.L4. b) Students share their personal verbal and written knowledge, experiences, thoughts, and feelings that they critically review in relation to the current listening (to)/watching content and process with others.

ENG.10.2.P1. a) Students recognise the target phonological aspects such as pronunciation and intonation of target sounds, words, phrases and sentences in utterances within the current content by listening (to)/watching it, first as a whole and then with pauses.

İNGİLİZCE

10. SINIF

	ENG.10.2.P1. b) Students repeat utterances, including target sentences, clauses, phrases, and words with target theme-specific sounds by considering phonological aspects such as pronunciation and intonation accurately and naturally in the content several times as a whole class and then in groups and individually.	
Ön Koşul Beceriler/ Temel Kabuller	<p>Öğrencilerin kendi anadillerinde sınıf yaşamı, öğrenme etkinlikleri, kişisel öğrenme stilleri ve sınıfta teknoloji kullanımı konularına dair ön bilgileri olduğu ancak bunları İngilizce olarak ifade etmekte zorlanabilecekleri kabul edilmektedir.</p> <p>10. sınıf düzeyinde öğrencilerin daha önceki yıllardan <i>to study, to learn, homework, teacher, student, classroom</i> gibi temel kelimeleri ve “<i>What do students do at school?</i>”, “<i>They study and learn.</i>”, “<i>They are doing their homework now.</i>” gibi yapıları bildikleri varsayılmaktadır.</p> <p>Bu ön bilgiler, yeni temadaki hedef kelime ve dil bilgisi yapılarının öğrenilmesi için bir temel oluşturur.</p> <p>Öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve sosyal açıdan <i>Classroom Life & Learning</i> temasını işlemeye hazır oldukları kabul edilmektedir.</p>	
Tema Bazlı Öğrenci İhtiyaçları	<p>Öğrencilerin sınıf içi öğrenme etkinliklerini İngilizce olarak tanımlayabilmeleri ve bu etkinlikleri günlük yaşamla ilişkilendirebilmeleri gerekir.</p> <p>Öğrencilerin kendi öğrenme stillerini (ör. not alma, tekrar etme, görselleştirme) tanıyıp bunları İngilizce ifade edebilmeleri beklenmektedir.</p> <p>Öğrencilerin teknoloji kullanımı ile ilgili temel kavramlara (<i>log in, upload, file, homepage, AI, PC</i>) aşina olmaları ve bu kavramların sınıf içindeki işlevlerini anlayabilmeleri gerekir.</p> <p>Telaffuz etkinliklerinde öğrencilerin uzun-kısa ünlüleri, sessiz harfleri ve vurguyu fark edebilmesi ve doğru şekilde kullanabilmesi önemlidir.</p> <p>Öğrencilerin izledikleri içerikten yola çıkarak tahmin etme, çıkarımda bulunma ve yansıtma becerilerini geliştirmeleri beklenmektedir.</p>	
Farklılaştırma Alanları		
İçerik	Soyutluk (İFS)	İFS1: Öğrencilerin soyut kavramlara odaklanmaları sağlanarak görsel ipuçlarından yola çıkıp “işbirliği, sorumluluk, kültürel çeşitlilik” gibi soyut temalara ulaşması sağlanır.
	Karmaşıklık (İFK)	İFK1: Görsellerden yola çıkarak yaptığı karşılaştırma ve çıkarımlara kıyasla izlediği videolardan yola çıkarak daha detaylı karşılaştırma ve çıkarım yapar. Bununla birlikte öğrencinin daha fazla içeriğe ulaşması sağlanır.
Süreç	Akıl yürütme/ Kanıtlama (SFAY)	SFAY1: Öğrencilerin izleme öncesi tahminlerini izleme sırasında elde ettikleri bilgilerle karşılaştırarak akıl yürütme ve çıkarım yapma becerilerini geliştirir.
	Keşifçi Öğrenme (SFKÖ)	SFKÖ1: Farklı duygulara uygun ses tonu kullanmayı öğrenir, böylece günlük hayatta daha etkili ve ikna edici iletişim kurar, farklı tonlamaların anlamı nasıl değiştiğini deneyimleyerek öğrenir.
	Grup Etkileşimi (SFGE)	SFGE1: Yaptığı grup çalışması ile farklı ülkelerdeki sınıf yaşamlarını karşılaştırıp bu yaşamlar arasındaki benzerlikleri ve farklılıkları görür. Hangi sınıf yaşamının öğrenme sürecini destekleme açısından daha etkili olduğunu tartışarak düşünme becerilerini geliştirir. İsteyen öğrenciler belirledikleri ülkelerin dillerine ilişkin kelime sunma fırsatı bulur (ör. ülke olarak Japonya’yı seçen öğrenci Japonya’daki okulun ismini söyler).

İNGİLİZCE

10. SINIF

Ürün	Dönüşümler (ÜFD)	<p>ÜFD1: Farklı ülkelerdeki sınıf uygulamaları ile kendi sınıf yaşamlarını karşılaştırarak ülkelerin sınıf içi yaşamlarına ilişkin benzerlik ve farklılıkları ifade eder.</p> <p>ÜFD2: Öğrencilerin dinleme sürecinde yalnızca doğru cevaba ulaşım ulaşımadıklarını değil; anlama, katılım ve dili doğal kullanma becerilerinin bütüncül gelişimini izlemek amaçlanır.</p> <p>ÜFD3: Sınıf yaşamı ile ilgili öğrendikleri kelimeleri yaratıcı ve üretici bir şekilde kullanmaları, yazacakları metinlerde bu kelimelerden yararlanmaları, akıcı ve özgün metinler oluşturmalarına katkı sağlar.</p>
	Üründe Çeşitlilik (ÜFÜÇ)	ÜFÜÇ1: Öğrenciye kendini değerlendirme sürecinde kendisine uygun olan değerlendirme sürecini seçme imkanı sunulur.
Fiziksel Öğrenme Ortamı Düzenlemeleri	Öğrenen Merkezli Ortamlar (FÖOD-ÖMO)	FÖOD-ÖMO1: Öğrenciler, izleme öncesindeki tahminlerini yazar. Bu tahminleri izleme sonrasında elde ettikleri bilgilerle karşılaştırarak kendi ülkelerindeki okulların özellikleri ile diğer ülkelerdeki okulların özelliklerini İngilizce cümlelerle ifade eder.

FARKLIlaştırILMIŞ ETKİNLİK FORMU

Etkinlik Adı	Classroom Life in Different Countries
Konu	Classroom Life & Learning
Öğrenme Hedefleri	<p>Öğrenciler sınıf yaşamı ve öğrenme temasıyla ilgili içerikleri izlemeye hazırlanabilir ve ön bilgilerini kullanarak tahminler yapabilir.</p> <p>Öğrenciler izledikleri içeriğin ana fikrini ve önemli detaylarını belirleyebilir.</p> <p>Öğrenciler izledikleri içerikten anlam çıkarabilir, sınıflama ve çıkarım yaparak bütünsel anlamı kavrayabilir.</p> <p>Öğrenciler izleme süreciyle ilgili duygu, düşünce ve gözlemlerini yansıtabilir ve arkadaşlarıyla paylaşabilir.</p> <p>Öğrenciler hedef kelime, ifade ve cümlelerin telaffuzunu, tonlamasını doğru ve doğal şekilde uygulayabilir.</p>
Disiplinler Arası Bileşenler	<p>Türk Dili ve Edebiyatı: Özet çıkarma, karşılaştırma yapabilme</p> <p>Tarih: Farklı ülkelerin eğitim kültürlerini tanıma</p> <p>Bilişim Teknolojileri: Video izleme, ses kaydı oluşturma</p> <p>Görsel Sanatlar: Poster ya da tablo hazırlama</p>
Materyaller	<p>Kısa videolar ve görseller (ör. Japonya, Finlandiya, Türkiye sınıf ortamları)</p> <p>Çalışma kâğıtları (karşılaştırma tablosu, boşluk doldurma, eşleştirme)</p> <p>Telaffuz listesi (ör. <i>homework, technology, group work, teacher's instructions</i>)</p> <p>Ses kayıt uygulamaları</p>
Süre	2 ders saati
Etkinlik Açıklaması	<p>Gölgeleme Tekniği (Shadowing)</p> <p>Bu etkinlikte öğrenciler, farklı ülkelerdeki sınıf yaşamını gösteren kısa videolar izleyerek sınıf içi etkinlikleri, kişisel öğrenme stillerini ve teknoloji kullanımını gözlemleyecek, ardından gözlemlerini kendi okul deneyimleriyle karşılaştırılacaktır. Videolarda geçen hedef kelimeler ve ifadeler seçilerek öğrencilerin telaffuz ve tonlama becerilerini geliştirmeleri sağlanacaktır. Bu amaçla Gölgeleme Tekniği (<i>Shadowing</i>) kullanılacak; öğrenciler videodaki seslendirmeyi eş zamanlı ya da hemen ardından tekrar ederek doğru telaffuz, vurgu ve tonlama üzerinde çalışacaklardır. Böylece öğrenciler hem kültürlerarası farkındalık kazanacak hem de İngilizceyi doğal ve akıcı biçimde kullanma becerilerini geliştirebileceklerdir.</p>
	<p>1. Ders</p> <p>Warm-up</p> <p>Öğretmen, öğrencilere “<i>How do you imagine classroom life in Japan, Finland or Türkiye?</i>” gibi sorular yöneltir. Etkileşimli tahtadan, farklı ülkelere ait sınıf fotoğrafları (ör. Japonya’da teknoloji sınıfı, Finlandiya’da grup çalışması, Türkiye’de spor salonu) gösterilir.</p> <p>Öğrencilerden görseller üzerinden tahminler yapmaları istenir. Öğretmen kısa bir tahmin oyunu oynatır: <i>Which country do you think this classroom belongs to?</i></p> <p>Farklı ülkelerin sınıf hayatına ilişkin video kesitleri verilir (İFK1).</p> <p>Listening / Watching-Comprehension</p> <p>Pre-Watching (Ön Dinleme)</p> <p>Görsellerle Tahmin (Visual Clues)</p> <p>Öğrencilerin videonun temasını bulabilmeleri amacıyla daha derin düşüncelerini gerektiren, soyut kavramlara yönelik tahmin becerilerini geliştirecek görseller öğrencilere sunulur (İFS1).</p>

Öğretmen “*What is the whole content about?*” sorusunu yöneltir. Öğrenciler temanın başlığını okuyarak bildikleri kelimelerle bağlantılar kurar ve yeni kelimelerin anlamını tahmin etmeye çalışır. Öğretmen, bu aşamada öğrencilere çeviri yapmalarını gerektiğini hatırlatır.

İzleme-Genel Anlam (Watching for Gist)

Öğrenciler farklı ülkelerden sınıf yaşamını gösteren kısa videoları ilk kez izler. İzleme sonrasında “*Which two classroom activities are mentioned in the video?*” sorusunu cevaplarlar. Amaç, genel konunun ve kültürel farklılıkların fark edilmesidir.

Öğrenciler videodaki sınıf yaşamlarını kendi sınıf yaşamlarıyla karşılaştırır. Karşılaştırmaları sonucunda elde ettiklerinden bir benzerlik-farklılık tablosu hazırlar. Hazırladığı tabloyu dijital araçlarla sunar. Daha sonra “Hangi yöntem daha etkili? Neden?” sorusuna eleştirel yanıt verir, verdiği yanıtları raporlaştırarak sunar (ÜFD1).

2. Ders

İzleme-Detaylı Anlam (Watching for Details)

Öğrenciler videoyu ikinci kez izler ve videonun ayrıntılarına odaklanırlar. Çalışma kâğıdındaki boşluk doldurma (*Students are ... in the computer lab now.*), Doğru/Yanlış (*The Japanese students are working in groups. T / F*) ve eşleştirme (ör. *mind mapping-Finland, coding club-Türkiye*) gibi etkinlikleri yaparlar (ÜFÜÇ1).

Video izlendikten sonra isteyen öğrenciler üç kişilik bir diyalog hazırlar. Konuşmacılardan biri Türkiye’deki sınıf yaşamını, diğer iki öğrenci ise videoda geçen ülkelerdeki sınıf yaşamını yansıtır. Öğrenciler hazırladıkları diyalogları sınıf ortamında arkadaşlarına sunarlar (SFGE1).

Telaffuz Çalışması (Pronunciation Practice)

Videodan seçilen hedef kelimeler ve ifadeler (ör. *homework, technology, group work, teacher’s instructions*) tahtaya yazılır. Öğrenciler, bu kelimeleri doğru telaffuz etmeye ve tonlama yapmaya çalışarak öğretmenin ardından tekrar ederler.

Videodaki ses tonunu ve duyguyu taklit ederken alternatif tonlamalarla (heyecanlı, resmi, arkadaşça) yeniden canlandırır (SFKÖ1).

Ardından Gölgeleme Tekniği (*Shadowing*) uygulanır. Öğrenciler videodaki seslendirmeyi eş zamanlı ya da hemen ardından taklit eder. Önce tüm sınıf olarak ardından küçük gruplar hâlinde alıştırma yapılır.

Yansıtma ve Karşılaştırma (Reflection)

Öğrenciler izleme öncesi yaptıkları tahminlerle videodaki bilgileri karşılaştırır. Öğretmen “*Were your guesses correct?*” sorusunu yönelterek öğrencilerin çıkarımlarını değerlendirmelerini sağlar. Öğrenciler, izleme süreci hakkındaki hislerini (zor, kolay, ilginç, vb.) paylaşır. Son aşamada gruplar kendi okullarını İngilizce kısa cümlelerle tanıtır ve diğer ülkelerin okullarıyla karşılaştırır: “*In our school, we often use smart boards. Unlike Japan, our students don’t wear uniforms. In Türkiye, students usually have a lunch break at the canteen.*” gibi ifadelerle hem kültürlerarası farkındalık hem de pratik kazanırlar (SFAY1).

Sınıfın bir bölümü Tahmin Panosu olarak düzenlenir: Öğrenciler izleme öncesi tahminlerini renkli kâğıtlara yazar ve panoya asar. Diğer bölüm Karşılaştırma Alanı yapılırlar: İki büyük tablo/afiş hazırlanır. Birine *Our School*, diğerine *Schools of Other Countries* başlığı yazılır. Öğrenciler videodan sonra bu panolara cümle kartları asar (FÖOD-ÖMO1).

Uygulama Aşamaları

Değerlendirme

Bu etkinlikte değerlendirme süreci, öğrencilerin hem izleme hem de telaffuz çalışmalarına aktif katılımına dayalıdır. Öğrencilerin videolardan genel ve detaylı anlam çıkarabilmeleri, verilen çalışma kâğıtlarını doğru şekilde doldurmaları ve sınıf tartışmalarına katılımları gözlemlenir. Telaffuz ve tonlama aşamasında öğrencilerin *Shadowing* tekniğiyle doğru ve doğal söyleyişleri yakalayabilmeleri, küçük grup çalışması ve bireysel tekrarlarla desteklenir (ÜFD2).

İNGİLİZCE

10. SINIF

	<p>Ayrıca öğrencilerin kendi okullarıyla farklı ülkelerdeki sınıf yaşamını karşılaştırırken kullandıkları İngilizce cümleler, iletişimsel yeterlilik ve kültürlerarası farkındalık açısından değerlendirilir. Bu süreçte öz değerlendirme, akran değerlendirmesi ve öğretmen gözlemi birlikte kullanılır. Öğrencilerin performansı Dereceli Puanlama Anahtarı (<i>Analytic Rubric</i>) kullanılarak ölçülür (Bkz. EK 1).</p> <p>Ürün dönüşümü: Dersin sonunda öğrencilerden kendi hayallerindeki sınıfı tasarımları istenir. Öğrenciler sınıfın fiziksel özelliklerini (ör. etkileşimli tahta, kütüphane köşesi, teknolojik araçlar, rahat oturma düzeni) ve sınıf içi etkinlikleri (ör. grup çalışmaları, tartışma köşeleri, sanat ya da bilim atölyesi) kısa cümlelerle tanımlar (ÜFD3).</p>
Kariyer Çıktısı	<p>Bu etkinlik sayesinde öğrenciler farklı ülkelerdeki sınıf yaşamlarını tanıyarak kültürlerarası iletişim becerilerini geliştirir bu da onların ileride uluslararası ortamlarda daha rahat iletişim kurabilmelerine katkı sağlar. Ayrıca telaffuz ve tonlama çalışmalarına odaklanmaları, yabancı dilin etkin kullanıldığı mesleklerde (ör. dil öğretmeni, turizm rehberi, uluslararası ilişkiler uzmanı) profesyonel iletişim becerilerini destekleyecektir.</p>
Teknoloji Entegrasyonu	<p>Etkinlik boyunca teknoloji aktif olarak kullanılmaktadır. Öğrenciler, farklı ülkelerdeki sınıf yaşamını gösteren videoları etkileşimli tahta ya da projeksiyon üzerinden izler. Çalışma kâğıtları ve görseller dijital ortamda paylaşılır, öğrenciler paylaşımlara gerektiğinde tablet veya telefonlarıyla erişim sağlar. Telaffuz ve tonlama etkinliklerinde ses kayıt uygulamaları kullanılarak öğrencilerin kendi seslerini kaydetmeleri ve kayıtları dinleyerek öz değerlendirme yapmaları sağlanır. Ayrıca <i>Shadowing</i> aşamasında videodaki seslendirme durdurularak tekrar yapılır; bu da web 2.0 araçları veya basit video düzenleme yazılımlarıyla desteklenebilir. Böylece teknoloji, hem izleme hem de telaffuz çalışmalarına entegre edilerek öğrenme süreci zenginleştirilir.</p>

İNGİLİZCE

10. SINIF

EK 1: Analytic Rubric

Instruction: This rubric aims to assess students' listening performance. Students are evaluated based on their listening / watching comprehension, vocabulary use, pronunciation and intonation, and reflection and participation. Each criterion is scored on a scale from 1 (Very Limited) to 5 (Excellent).

THEME 2: Classroom Life & Learning						
Criteria	5 Excellent	4 Good	3 Fair	2 Needs Improvement	1 Very Limited	Score
Listening/ Viewing Comprehension	Understands the main idea and all details accurately; interprets the text correctly.	Understands the main idea and most details; minor gaps do not affect overall meaning.	Partially understands the main idea but makes frequent errors in details	Struggles to grasp the main idea; misses most details.	Has serious difficulty understanding the content and cannot establish a coherent connection with it.	
Vocabulary Use	Uses topic-related vocabulary correctly and appropriately; demonstrates a varied range.	Uses target vocabulary mostly correctly; minor errors do not affect meaning.	Uses limited vocabulary; frequent inaccuracies hinder communication.	Misuses many target words; errors often block meaning.	Cannot use target vocabulary; communication breaks down completely.	
Pronunciation and Intonation	Pronunciation and intonation are fully accurate, clear, and easily understood.	Mostly pronounces and intonates correctly; minor errors do not affect clarity.	Sometimes understandable, but pronunciation and intonation are inconsistent.	Makes frequent errors; clarity is significantly reduced.	Pronunciation and intonation are very weak; speech is mostly unintelligible.	
Reflection and Participation	Shares post-listening / viewing reflections clearly, logically, and in detail.	Expresses thoughts clearly and logically, with only minor gaps.	Provides basic reflections with limited detail.	Provides superficial and often unclear reflections.	Does not provide meaningful reflections; responses are irrelevant or unrelated.	

Student Name: _____ Date: ___ / ___ / _____ Total Score: _____ / 20

Score Range and Interpretation:

17-20: Excellent: The student demonstrates a very high level of performance.

13-16: Good: The student demonstrates a good level of performance with minor errors.

9-12 Fair: The student demonstrates an acceptable level of performance.

5-8: Needs Improvement: The student demonstrates limited performance and needs support.

0-4: Very Limited: The student demonstrates very limited performance.

ETKİNLİK 3

TEMA: PERSONAL LIFE & WELL-BEING

Etkinliğe Dönüştürülecek Öğrenme Çıktıları

ENG.10.3.W2. Students can analyse and understand a provided model to guide them in producing similar writing tasks related to the content on “personal life and well-being with body parts, human illnesses and diseases; human nature and human well-being today and in the future; fashion and personal fashion preferences”.

ENG.10.3.W3. Students can construct new written content on “personal life and well-being with body parts, human illnesses and diseases; human nature and human well-being today and in the future; fashion and personal fashion preferences” based on their understanding of the model(s) provided.

ENG.10.3.W5. Students can engage in the process of writing related to the content on “personal life and well-being with body parts, human illnesses and diseases; human nature and human well-being today and in the future; fashion and personal fashion preferences”.

ENG.10.3.S1. Students can prepare themselves to speak meaningfully, fluently, and efficiently about the current content on “personal life and well-being with body parts, human illnesses and diseases; human nature and human well-being today and in the future; fashion and personal fashion preferences”.

ENG.10.3.S3. Students can produce meaningful and accurate spoken content related to the current theme on “personal life and well-being with body parts, human illnesses and diseases; human nature and human well-being today and in the future; fashion and personal fashion preferences”.

Basamaklandırılmış Bilgi Birimleri

ENG.10.3.W2. a) Students grasp the significant and basic components of the content in the model/sample provided for the assigned writing task, including word selection and use, grammar selection and use, and other details such as type, style, and meaning as required.

ENG.10.3.W3. a) Students share their ideas and thoughts by brainstorming through collaborative discussion to generate ideas for the new (prepared and/or unprepared) writing task related to the current theme.

ENG.10.3.W3. b) Students plan how the knowledge and ideas generated during the brainstorming session can be applied to their new (prepared and/or unprepared) writing task related to the current theme.

ENG.10.3.W3. c) Students conduct preliminary research relevant to the assigned (prepared and/or unprepared) writing task on the current content, considering the type of writing, age appropriateness, and language level.

ENG.10.3.W3. d) Students produce a well-organised and detailed draft relevant to the (prepared and/or unprepared) type of writing and appropriate for the age and language level.

ENG.10.3.W3. e) Students organise and develop contextual materials relevant to the type of the assigned task (prepared and/or unprepared) and appropriate to age and language level.

ENG.10.3.W5. a) Students review the feedback from the teacher and/or peers critically on their prepared and/or unprepared writing task(s).

ENG.10.3.W5. b) Students revise to reorganise the written content of their prepared and/or unprepared task based on the feedback received from the teacher and/or peers.

ENG.10.3.S1. a) Students relate current content by analysing pre-existing knowledge and experiences from earlier listening, watching, and reading sessions to associate them with the current content.

	<p>ENG.10.3.S3. a) Students recognise which form and type of spoken content is expected and assigned based on the model/example about the current theme for both prepared and/or unprepared speaking situations through careful examination.</p> <p>ENG.10.3.S3. b) Students conduct preliminary research on the expected and assigned content to be produced for prepared and/or unprepared speaking situations.</p> <p>ENG.10.3.S3. c) Students develop a draft outline in accordance with the assigned prepared and/or unprepared speaking situations as presented in the model/example, appropriate to the age and language level based on the current theme.</p>
<p>Ön Koşul Beceriler/ Temel Kabuller</p>	<p>Öğrenciler ana dillerinde kişisel yaşam ve iyi olma hâli kavramlarını bilirler ancak bu kavramların İngilizce karşılıklarını bilmeyebilirler.</p> <p>Öğrencilerin sahip oldukları ön bilgi ve deneyimler, yeni dil öğrenme sürecinde İngilizceyi daha kolay tanımlarına ve öğrenmelerine yardımcı olur.</p> <p>10. sınıf öğrencilerinin önceki yıllardan İngilizce olarak bildikleri temel kelime ve yapılar vardır (ör. <i>leg, trousers, cold, flu, What's the matter with you?, Do you have the flu?</i>).</p> <p>Bu ön bilgiler, sene başındaki <i>Revision Programme</i> kapsamında tekrar edilir ve yeni temada işlenecek kelime ve dil bilgisi için temel oluşturur. Böylece öğrenciler yeni kelime ve gramer yapılarını daha kolay öğrenebilir.</p>
<p>Tema Bazlı Öğrenci İhtiyaçları</p>	<p><i>Personal Life and Well-Being</i> teması kapsamında öğrenci ihtiyaçları sadece kelime ve dil bilgisi değil aynı zamanda okuma, yazma, konuşma, dinleme entegrasyonu, dijital okuryazarlık, sosyal-duygusal beceriler ve değerler boyutunu da kapsar.</p> <p>Kelime Bilgisi İhtiyaçları (Vocabulary Needs)</p> <p>Organlar, hastalıklar ve sağlıkla ilgili temel kelimeler</p> <p>İnsan doğası ve kişilik özelliklerini ifade eden sözcükler</p> <p>Moda ve kişisel tercihleri anlatmaya yarayan kelimeler</p> <p>Dil Bilgisi Yapıları İhtiyaçları (Grammar Needs)</p> <p>Sağlık ve hastalıklarla ilgili soru-cevap yapıları (<i>What's the matter with you? Do you have the flu?</i>)</p> <p>Gelecek zaman yapıları (<i>will, going to</i>) ve karşılaştırma yapıları (<i>more... than, as... as</i>)</p> <p>Tavsiye ve öneri cümleleri (<i>should, must</i>)</p> <p>Okuma (Reading Needs)</p> <p>Kısa ve basit metinlerden ana fikir ve ayrıntı çıkarma</p> <p>Sağlık, moda, yaşam tarzı ve gelecek planları ile ilgili metinlerde hedef kelimeleri tanıma</p> <p>Yazma (Writing Needs)</p> <p>Sağlık, insan doğası ve moda üzerine basit ve organize metinler (<i>plan, manifesto, kısa paragraf</i>) yazma</p> <p>Fikirlerini neden-sonuç ilişkisiyle açıklayabilme</p> <p>Konuşma (Speaking Needs)</p> <p>Kendi ve başkalarının sağlık durumunu, yaşam alışkanlıklarını ve moda tercihlerini anlatma</p> <p>Grup tartışmalarında görüşlerini karşılaştırma ve savunma</p> <p>Günlük yaşamla ilgili özgün cümleler kurma</p> <p>Dinleme/İzleme (Listening / Watching Needs)</p> <p>Kısa videolardan ve dinleme parçalarından kilit kelimeleri ve ifadeleri ayırt etme</p> <p>Diyaloglardan kişisel hayat ve sağlıkla ilgili bilgileri çıkarma</p>

İNGİLİZCE

10. SINIF

	21. Yüzyıl Becerileri ve Değerler, İhtiyaçlar (Skills & Values Needs)	
	Sağlıklı yaşam farkındalığı, sürdürülebilirlik ve sorumluluk bilinci geliştirme	
	İletişim, iş birliği, empati ve öz farkındalık becerilerini geliştirme	
	Dijital araçları kullanarak kendi öğrenmelerini destekleme	
	Farklılaştırma Alanları	
İçerik	Soyutluk (İFS)	İFS1: Öğrenci orijinal metni inceleyerek metindeki ana düşünceyi ve detayları daha derinlemesine analiz eder.
	Çeşitlilik (İFÇ 1)	İFÇ1: İçerik çeşitlendirmesi farklı kategorilerde de düşüncelerini sağlar.
Süreç	Üst Düzey Düşünme (SFÜDD)	SFÜDD1: <i>Mind map</i> / akış şeması kullanımı, öğrencilerin kavramları organize etme, ilişkilendirme ve yaratıcı şekilde ifade etme becerilerini geliştirir. SFÜDD2: Öğrencinin kendi öğrenme sürecini analiz etmesini sağlayarak metabilşsel farkındalığını ve öz düzenleme becerilerini geliştirir. Yüzeysel bilgi üretimini derinleştirerek eleştirel düşünme becerilerinin gelişmesine katkı sağlar.
	Keşifçi Öğrenme (SFKÖ)	SFKÖ1: Öğrenci yazacağı metinde aşağıda yer alan alanlar ve konulardan seçimler yaparak yazısını genişletir. <i>Ethics, Technology, Economy, Psychology, Sustainability</i>
	Grup Etkileşimi (SFGE)	SFGE1: İş birliği yapma, zayıf yönleri fark ederek geliştirme ve yazılı ifade becerilerini güçlendirme süreçlerini destekler.
Ürün	Sentez Ürün (ÜFSÜ)	ÜFSÜ1: Öğrenci, röportaj metnini canlandırarak sözlü ifade becerilerini geliştirir, rol yapma sırasında yaratıcılık ve özgüven kazanır. Video kaydı hazırlama ve e-portfolyolarına yükleme sürecinde ise dijital teknolojileri etkin kullanma becerilerini artırır.
	Dönüşümler (ÜFD)	ÜFD1: Geleceğe yönelik planlarını ifade etme; ikna edici dil kullanma ve sözlü sunum becerilerini geliştirir.
Fiziksel Öğrenme Ortamı Düzenlemeleri	Öğrenen Merkezli Ortamlar (FÖOD-ÖMO)	FÖOD-OTÖ1: Topluluk içinde jest ve mimiklerini kullanarak konuşma becerisini geliştirir.

FARKLILAŞTIRILMIŞ ETKİNLİK FORMU

Etkinlik Adı	Future Well-Being Manifesto
Konu	Personal Life & Well-Being
Öğrenme Hedefleri	<p>Öğrenciler, kişisel yaşam ve iyi oluş temasındaki model metinleri inceleyip yazma çalışmalarında rehber olarak kullanır.</p> <p>Öğrenciler, model metinlerden yola çıkarak kişisel yaşam, sağlık, insan doğası ve moda temalarında yeni metinler oluşturur.</p> <p>Öğrenciler, yazma sürecinin aşamalarını (planlama-taslak-geliştirme-son düzenleme) uygulayarak kendi metinlerini üretir.</p> <p>Öğrenciler, verilen temalara yönelik konuşma görevlerine hazırlık yapar ve içeriği anlamlı şekilde planlar.</p> <p>Öğrenciler, kişisel yaşam, sağlık, insan doğası ve moda konularında akıcı ve doğru sözlü üretim yapar.</p>
Disiplinler Arası Bileşenler	<p>Türk Dili ve Edebiyatı: Öğrenciler farklı metin türlerini (manifesto, bildiri, makale) analiz ederek kendi düşüncelerini yazılı şekilde ve etkili biçimde ifade eder.</p> <p>Matematik: Öğrenciler sağlık, yaşam biçimi veya tüketim alışkanlıklarıyla ilgili verileri yorumlar, tablo ve grafiklerle destekleyerek çıkarımlar yapar.</p> <p>Atatürk'ün İlke ve İnkılapları ve Tarih: Öğrenciler toplumsal refah, sağlık ve insan hakları ile ilgili tarihî gelişmeleri ve bu gelişmelerin Atatürk'ün çağdaşlaşma vizyonu ile bağlantısını kavrar.</p> <p>Beden Eğitimi ve Spor: Öğrenciler sağlıklı yaşamın önemini, sporun bireysel ve toplumsal iyi oluş üzerindeki etkilerini fark eder.</p> <p>Görsel Sanatlar: Öğrenciler manifestolarını poster, infografik veya görsel tasarımlarla destekleyerek yaratıcılıklarını ortaya koyar.</p> <p>Müzik: Öğrenciler müziğin ruh sağlığı üzerindeki etkisini, duygu düzenleme ve toplumsal dayanışmadaki rolünü keşfeder.</p> <p>Bilişim Teknolojileri (IT): Öğrenciler bildirimlerini dijital ortamda hazırlar, çevrim içi platformlarda paylaşır ve görsel-işitsel materyallerle destekler.</p> <p>Rehberlik: Öğrenciler gelecekteki iyi olma hâli, kariyer planları, sağlıklı yaşam kararları ve öz farkındalık üzerine düşünür.</p> <p>Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi: Öğrenciler hem kendi kültürlerinde hem de farklı kültür ve inançlarda iyi olma, insan doğası ve toplumsal dayanışma kavramlarını değerlendirir.</p>
Materyaller	Örnek bildiri metinleri (ör. WHO sağlık bildirgeleri), kısa videolar (gelecekte sağlık teknolojileri, sürdürülebilir moda), dijital beyin fırtınası yazı tahtası araçları
Süre	2 ders saati
Etkinlik Açıklaması	<p>Bu ders yazma ve konuşma becerilerine yönelik hazırlanmıştır. Öğrenciler gelecekte “kişisel yaşam ve iyi olma hâli (refahı)” nasıl olmalı sorusuna kendi perspektiflerinden yanıt verir. Grup tartışmaları sonrası her öğrenci kişisel bir bildiri yazar. Bu metinde sağlıklı yaşam, bireysel mutluluk, moda tercihlerinin etik boyutu ve insan doğasına dair vizyonlarını sunar.</p> <p>Derste Kullanılan Öğretim Yöntem ve Teknikleri</p> <p>Bireysel Çalışma (Individual Work): Öğrencilerin bağımsız şekilde görev yapmasını destekler. Bu derste öğrenciler grafik düzenleyicileri kendileri doldurur. Ayrıca kendi bildirgelerinin taslaklarını hazırlar.</p> <p>İkili Çalışma (Pair Work): İki öğrencinin birlikte çalışarak fikir alışverişi yapmasını sağlar. Bu derste öğrenciler “WELL-BEING IN 2035” tartışmasında ve bildirge taslaklarını paylaşırken ikili gruplar hâlinde çalışır.</p>

Grup Çalışması (Group Work): Öğrencilerin küçük gruplar hâlinde iş birliğiyle üretim yapmasını destekler. Bu derste öğrenciler “*What will make people healthier and happier in the future?*” sorusuna grup tartışmalarıyla çeşitli yanıtlar verir.

Beyin Fırtınası (Brainstorming): Bir konuda çok sayıda hızlıca fikir üretilmesini sağlayan tekniktir. Bu ders planında öğrenciler sağlık, dijital alışkanlıklar, moda ve sürdürülebilirlik konularında manifesto niteliğindeki fikirlerini kutucuklara yazar.

Model İnceleme (Model Analysis): Öğrencilere örnek bir metin veya ürün sunularak metnin içerik, dil ve yapı açısından incelenmesi sağlanır. Bu derste öğrenciler örnek bir bildirgedeki güçlü ifadeleri, dil bilgisi yapılarını ve hedef kelimeleri analiz eder.

Konuşma Halkası (Speaking Circle): Öğrencilerin çember düzeninde sırayla söz alarak fikirlerini ifade etmelerini sağlayan tekniktir. Bu derste öğrenciler bildirgelerinden seçtikleri cümleleri paylaşır, ardından bir arkadaşı soru sorar.

Değerlendirme İçin Kullanılan Yöntem ve Teknikler

Gözlem Formu (Observation Checklist): Öğrencilerin dersteki katılımını, hedef kelime ve yapı kullanımını izlemek için öğretmenin kullandığı kontrol listesidir. Bu ders özelinde öğretmen *warm-up* ve grup tartışmaları sırasında öğrencilerin katılımını ve doğru ifade kullanımını gözlem formuna not eder.

Dereceli Puanlama Anahtarı/Rubrik (Rubric): Öğrenci ürünlerini (yazma veya konuşma) içerik, dil bilgisi, kelime kullanımı, akıcılık gibi ölçütlere göre sistematik biçimde değerlendirmeyi sağlar. Bu derste öğretmen öğrencilerin manifesto yazılarını ve konuşma halkasındaki performanslarını rubrik üzerinden değerlendirir.

Akran Değerlendirme (Peer Assessment): Öğrencilerin birbirlerinin çalışmalarına dönüt vererek değerlendirmede aktif rol almalarıdır. Öğrenciler yazdıkları bildirgeleri derste sıra arkadaşlarıyla değiştirir, okudukları bildirgelerle ilgili bir güçlü bir de geliştirilmesi gereken yön önerisi vererek birbirlerini değerlendirirler.

Yansıtma (Reflection): Öğrencilerin kendi öğrenme süreci hakkında düşüncelerini sağlayan tekniktir. Öğrenciler ders sonunda kartlara bugün öğrendikleri bir şeyi ve geliştirmek istedikleri bir noktayı yazar.

Öz Değerlendirme (Self-Assessment): Öğrencilerin kendi öğrenme süreçlerini ve ürünlerini eleştirel bir bakışla değerlendirmesidir. Öğrenciler derste, o günkü ders deneyimlerini günlüklerine yazar.

Çıkış Bileti (Exit Ticket): Ders sonunda öğrencilerin bir veya iki kısa yanıtla öğrenmelerini yansıtmasını sağlayan hızlı değerlendirme tekniğidir. Öğrenciler “Bugün öğrendiğim bir şey ve geliştirmek istediğim bir şey” sorularına kart üzerinde cevap verip kartı öğretmene teslim eder.

Portfolyo (Portfolio): Öğrencilerin, zaman içinde ürettikleri yazılı veya sözlü ürünlerin bir araya getirilerek gelişimlerinin izlenmesidir. Derste, öğrenciler revize ettikleri manifesto metinlerini isterlerse ses kaydı ya da posterle destekleyerek e-portfolyolarına yükler, böylece öğrencilerin yazma sürecindeki gelişimleri takip edilir.

Uygulama Aşamaları

1. Ders Warm-up

Öğretmen sağlık, mutluluk, moda, insan doğası ile ilgili günümüzde olan ve gelecekte olması düşünülen durumları anlatan kısa birkaç video izletir. Öğrencilerin konuya hazırlanmalarını sağlar ve kilit kavramlardan fark ettiklerini ifade etmelerini ister. Öğretmen tahtaya büyük harflerle WELL-BEING IN 2035 yazar. 2035 yılında kendi yaşamlarının nasıl olacağını düşünmelerini ister. Nelerin onları daha sağlıklı ve mutlu edeceği hakkında arkadaşları ile birkaç dakika fikir alışverişinde bulunmalarını ister. Öğrenciler fikir alışverişlerinden elde ettikleri ile *mind map* / akış şeması oluşturur (**SFÜDD1**).

Öğrenciler ikili gruplar oluşturup birbirleri ile fikirlerini paylaşır. Öğretmen sınıfta dolaşır, konuşmaları dinler, anahtar kelimeleri not eder, öğrencilerin katılımını ve doğru ifade kullanımını gözlem formuna işler. Sonra tahtaya öğrencilerin söylediği kelimelerden bir *word cloud* oluşturur: *health, sports, digital life, fashion, environment*. Öğretmen bu derste, tahtaya yazdığı kavramları ve tartıştıkları fikirleri kullanarak kendi *Future Well-Being Manifesto / Geleceğin Refah Bildirgesi*'ni yazacaklarını öğrencilere açıklar.

Writing-Expression

Model İnceleme

Öğretmen öğrencilere kısa bir bildirge örneği dağıtır.

Metinde gelecek zaman, *modal* yapılar (*will, should, must*) ve tavsiye-öneri-ikna edici ifadeler vardır. Öğretmen metinde güçlü tavsiyeler ve gelecek planları içeren cümlelerin altını çizmelerini ister. Hangi dil bilgisi kurallarının ve kelimelerin kullanıldığına dikkat etmelerini ister. Öğrenciler bu ifadelerin altını çizer, ardından grupça tartışırlar ve sınıfta sırayla söylerler. Öğretmen tahtaya metinden öğrencilerin söyledikleri örnek cümleleri yazar:

- *We will exercise regularly.*
- *Fashion should be sustainable.*

Özet metin yerine orijinal metnin tamamını inceleme imkânı sunulur. Örneğin, *Manifesto on EUR Student Wellbeing–Erasmus University Rotterdam (IFS1)*.

<https://meb.ai/dJzHmP>

Planlama ve Beyin Fırtınası

Öğretmen öğrencilere dört kutucuklu bir grafik düzenleyici verir veya grafik düzenleyiciyi tahtada açar, öğrenciler ise defterlerine yazar: *Health-Digital Habits-Fashion-Sustainability*. Her kutuya düşüncelerini yazmalarını ister. Örneğin:

- *I will exercise three times a week.*
- *I will buy cotton clothes instead of fast fashion.*

2030'da haftada üç kez egzersiz yapacağım veya hızlı moda takipçisi ve alıcısı olmak yerine daha sağlıklı, sürdürülebilir pamuklu vb. kıyafetler alacağım gibi cümleler sözlü şekilde ifade edilerek örnekler çoğaltılabilir.

Öğrenciler grafik düzenleyiciyi bireysel olarak doldurur, sonra ikili paylaşım yapar. Öğretmen sınıfta dolaşır, fikirleri dinler ve bu planın gelecek için neden önemli olduğuna, mevcut yaşam tarzlarından nelerin farklı olduğuna yönelik yönlendirici şu soruları tahtaya yazar:

- *Why is this plan important for the future?*
- *How is it different from your current lifestyle?*

Bu süreçte öğretmen, öğrencilerin katılımlarını gözlem formuna işler.

İsteyen öğrenciler için tabloya şu alanlar eklenerek genişletilebilir: *Travel, Education, Art, Communication* vb. (İFÇ1).

Taslak Yazma

Öğretmen öğrencilere şu yönergeleri verir: Şimdi, kendi gelecek refah bildirgenizi yazın. Yazı taslağında en az dört fikir ve 120-150 kelime kullanın. Gelecekte, şunu yapmalıyız... gibi güçlü bir ifadeyle başlayın. Öğrenciler bireysel olarak metinlerini yazar (SFKÖ1). Öğretmen sınıfta dolaşarak öğrencilere destek verir. Özellikle dil bilgisi (*future tense, comparatives*) ve kelime seçimi üzerine geri bildirim verir. Sonrasında öğretmen yazılı ürün için *Writing Rubric* kullanarak değerlendirme yapar.

	<p>Taslağında bulunan en az altı fikri kullanması istenir. Öğrenciye verilen görevde kelime sınırı en az 200 olarak belirlenir. Hazırlanan bildirgeyi bir konferans konuşmacısı rolüyle sınıfta sunar (ÜFD1).</p> <p>2. Ders</p> <p>Speaking-Expression</p> <p>Akran Geri Bildirimi ve Revizyon</p> <p>Öğrenciler ikili gruplar oluşturur, yazılarını sıra arkadaşlarıyla değiştirir. Öğretmen, arkadaşlarının yazdığı bildirgeleri okumalarını ve bildirgeleri ile ilgili bir güçlü yan ve bir geliştirme önerisi yazmalarını ister. Öğrenciler dönütlerini paylaşır. Ardından her öğrenci kendi yazısını gözden geçirir, metninde düzenlemeler yapar. Öğrenciler grup arkadaşıyla ortak karar alarak bir bildiri seçer. Seçtikleri bildirgeyi röportaj yöntemi kullanarak yazıya dökerler (SFGE 1). Bu esnada fark ettikleri zayıf yönleri geliştirirler.</p> <p>Konuşma Halkası: Bildirge Paylaşımı</p> <p>Sınıfta bir konuşma halkası oluşturulur. Öğretmen öğrencilere şu yönergeyi verir: Şimdi yazdığınız bildirinizden seçtiğiniz 2-3 cümleyi yüksek sesle okuyacaksınız ve siz yönergenizi tamamlayınca arkadaşınız size bir soru soracak. Öğrenciler bildirilerinden seçtikleri 2-3 cümleyi sırayla ve yüksek sesle okur. Örneğin:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>In my future plan, I will avoid junk food and exercise daily.</i> • Arkadaşının sorusu: <i>Why do you think this is better than your current lifestyle?</i> <p>Sınıfta masaların tamamı öğrencilerin halka oluşturacağı şekilde düzenlenir (FÖOD-OTÖ1). Öğretmen telaffuz, akıcılık ve hedef kelime kullanımına dikkat ederek öğrencilere kısa geri bildirimler verir. Ayrıca öğretmen her öğrenciyi <i>Speaking Rubric</i> kullanarak değerlendirir.</p>
<p>Değerlendirme</p>	<p>Öğretmen öğrencilere küçük kartlar dağıtır. Ders sonunda öğrencilerin bir veya iki kısa yanıtla öğrendiklerini yansıtma ve sağlayan hızlı değerlendirme olarak Çıkış Bileti kullanır. Bugün öğrendikleri bir şeyi ve yaşam tarzlarında geliştirmek istedikleri bir şeyi kartlara yazmalarını ister. Öğrenciler kartları doldurur, öğretmen toplar. Ders sonunda öğretmen, öğrencileri günlüklerine bugünkü ders deneyimlerini yazmalarını isteyerek ödevlendirir (SFÜDD2). Amaç öğrencinin yansıtma ve öz değerlendirme yapmasıdır.</p> <p>Öğrencilerin zaman içinde ürettikleri yazılı veya sözlü ürünleri bir araya getirmeleri ve derste yazıp daha sonra revize ettikleri bildirge metinlerini isterlerse ses kaydı ya da görsel posterle destekleyerek e-portfolyolarına yüklemeleri istenir. Böylece yazma sürecindeki hem dilsel hem de özgün vizyon gelişimleri takip edilir. Yazılı ürünler <i>Writing Rubric</i> (Bkz. EK 1) ile tüm sözlü paylaşımlar ve bildiri sunumları ise <i>Speaking Rubric</i> (Bkz. EK 2) ile ölçülür. Buna ek olarak gözlem formu, akran değerlendirmesi, öz değerlendirme, çıkış bileti ve portfolyo teknikleri de süreci destekler.</p> <p>Öğrenciler röportaj hâline getirdikleri yazılı dokümanlarını ve <i>role play</i> yöntemiyle hazırladıkları video kaydını e-portfolyolarına yüklerler (ÜFSÜ1). Değerlendirme öğretmen tarafından <i>Speaking Rubric</i> kullanılarak yapılır (Bkz. EK 2).</p>
<p>Kariyer Çıktısı</p>	<p>Öğrenciler, geleceğe yönelik sağlık, psikoloji, moda, sosyal bilimler ve medya alanlarında yazılı iletişim becerilerini geliştirir.</p> <p>Akademik yazma ve kanıt temelli düşünme becerileri pekiştirilir.</p>
<p>Teknoloji Entegrasyonu</p>	<p>Dijital beyin fırtınası araçları</p> <p>Yazıların e-dergi ya da sınıf blogunda yayımlanması</p> <p>Poster/infografik tasarım araçları</p>

İNGİLİZCE

10. SINIF

EK 1: Writing Rubric

Instruction: This rubric is designed to assess students' writing performance related to the theme Personal Life & Well-Being. Students are evaluated based on content and meaning, grammar use, vocabulary use, and organization and format. Each criterion is scored on a scale from 1 (Very Limited) to 5 (Excellent). The teacher assigns the most appropriate score for each criterion according to the student's overall writing performance.

THEME 3: Personal Life & Well-Being						
Criteria	5 Excellent	4 Good	3 Fair	2 Needs Improvement	1 Very Limited	Score
Content and Meaning	The topic is fully developed; ideas are logical, well-organized, and detailed.	The topic is developed to a large extent; ideas are logical, though some details may be missing.	The topic is partially developed; ideas are limited or superficial.	The topic is poorly developed; ideas are disorganized or insufficient.	The topic is not developed; ideas are unclear or irrelevant.	
Grammar Use	Grammar structures are accurate, varied, and effectively used.	Most structures are correct; minor errors do not affect meaning.	Some errors exist; meaning is partially affected.	Frequent errors occur; meaning is often unclear.	Too many errors; the text is mostly incomprehensible.	
Vocabulary Use	Target vocabulary is varied, accurate, and effectively used.	Most target vocabulary is used correctly; variety is somewhat limited.	Some target vocabulary is used; errors partially hinder communication.	Little target vocabulary is used; errors frequently hinder meaning.	Target vocabulary is not used; communication breaks down.	
Organization and Format	Paragraphs are clear and coherent; transitions are fluent; the format is fully appropriate.	Generally well-organized; minor inconsistencies exist.	Organization is partially consistent; the format is sometimes inappropriate.	Organization is weak; the format is mostly incorrect.	No organization; the format is entirely inappropriate.	

Student Name: _____ **Date:** ___ / ___ / ___ **Total Score:** _____ / 20

Score Range and Interpretation:

17-20 Excellent: The student demonstrates a very high level of writing performance.

13-16 Good: The student demonstrates a good level of writing performance with minor errors.

9-12 Fair: The student demonstrates an acceptable level of writing performance.

5-8 Needs Improvement: The student demonstrates limited writing performance and needs further support.

0-4 Very Limited: The student demonstrates very limited writing performance.

İNGİLİZCE

10. SINIF

EK 2: Speaking Rubric

THEME 3: Personal Life & Well-Being						
Criteria	5 Excellent	4 Good	3 Fair	2 Needs Improvement	1 Very Limited	Score
Content and Meaning	The message is clear, coherent, and fully relevant to the topic.	The message is mostly clear and relevant; minor gaps exist.	The message is partially clear; limited content is presented.	The message is mostly unclear and superficial.	The message is incomprehensible or irrelevant.	
Fluency	Speech is fluent, natural, and uninterrupted.	Speech is mostly fluent; minor hesitations occur.	Fluency breaks at times; frequent pauses affect meaning.	Frequent hesitations occur; communication becomes difficult.	Speech is not fluent; communication cannot be maintained.	
Pronunciation and Intonation	Pronunciation and intonation are clear, natural, and fully intelligible.	Pronunciation is mostly clear; minor errors do not impede meaning.	Pronunciation is sometimes unclear; errors occasionally hinder communication.	Pronunciation and intonation are often inaccurate; intelligibility is low.	Pronunciation and intonation are very weak; speech is largely unintelligible.	
Vocabulary and Language Use	Target words and structures are varied, accurate, and effectively used.	Most target vocabulary is used correctly; variety is limited.	Some target vocabulary is used; errors sometimes hinder meaning.	Little target vocabulary is used; errors often disrupt communication.	Target vocabulary is not used; communication breaks down.	

Student Name: _____ Date: ___ / ___ / ___ Total Score: _____ / 20

Score Range and Interpretation:

17-20 Excellent: The student demonstrates a very high level of speaking performance.

13-16 Good: The student demonstrates a good level of speaking performance with minor errors.

9-12 Fair: The student demonstrates an acceptable level of speaking performance.

5-8 Needs Improvement: The student demonstrates limited speaking performance and needs further support.

0-4 Very Limited: The student demonstrates very limited speaking performance.

ETKİNLİK 4

TEMA: FAMILY LIFE & HOME

Etkinliğe Dönüştürülecek Öğrenme Çıktıları

ENG.10.4.R1. Students can prepare for reading the content on “family life and home with family members and their daily routines today and in the past; hobbies and interests of family members (sports & films); different types of houses and families from the world” efficiently and effectively.

ENG.10.4.R2. Students can bring information together about the current content on “family life and home with family members and their daily routines today and in the past; hobbies and interests of family members (sports & films); different types of houses and families from the world” through skimming, scanning and detailed reading.

ENG.10.4.R3. Students can make sense of and derive meaning from the current content on “family life and home with family members and their daily routines today and in the past; hobbies and interests of family members (sports & films); different types of houses and families from the world”.

ENG.10.4.R4. Students can reflect on the information, experiences, thoughts, ideas, and feelings related to the reading process about the current content on “family life and home with family members and their daily routines today and in the past; hobbies and interests of family members (sports & films); different types of houses and families from the world” in relation to themselves or others, both individually and/or with others.

Basamaklandırılmış Bilgi Birimleri

ENG.10.4.R1. a) Students recall and activate significant pre-existing knowledge and past experiences that can be related to the current theme and content through careful exploration.

ENG.10.4.R2. b) Students scan the current content by reading it silently and quickly to find key and major components.

ENG.10.4.R3. a) Students classify significant and necessary elements of the current content in a meaningful way.

ENG.10.4.R3. b) Students compare significant and key elements of the current content with each other or with similar ones in a meaningful way.

ENG.10.4.R3. c) Students recognise significant and basic spiral, causal, and logical relationships in the current content through careful examination and analysis.

ENG.10.4.R4. b) Students share their personal verbal and written knowledge, experiences, thoughts, and feelings that they review critically in relation to the current reading-comprehension content and process with others.

Ön Koşul Beceriler/ Temel Kabuller

Öğrenciler anadillerinde aile hayatı, ev çeşitleri, aile üyeleri, hobiler ve günlük rutinler gibi kavramları bilir.

Önceki temalardan veya yıllardan *Family Life and Home* konusuyla ilgili temel İngilizce kelimeleri (ör. *father, mother, brother, sister, a secretary, a security guard, an architect, a mechanic, a clinic, an office*) bilmeleri beklenmektedir.

Önceki yıllarda öğrenilen soru yapılarını (*What does your father do at the weekends?, What does your sister like watching?, How does your brother go to school?;*) bilmeleri beklenmektedir.

Tema Bazlı Öğrenci İhtiyaçları

Öğrenciler, *Family Life and Home* temasındaki kavramları kendi dillerinde biliyor olsalar da bunları İngilizce ifade etmede desteğe ihtiyaç duyabilirler. Bu nedenle öğrenciler hatırlatıcı görseller ile öğrenme sürecine hazırlanmalıdır.

	<p>Öğrencilerin ilgisini çekmek ve ön bilgilerini canlandırmak için kısa film sahnesi, kitap pasajı, gündülden alıntı, hikâye bölümü, resim koleksiyonu, animasyon parçası, poster veya video gibi materyaller kullanılabilir.</p> <p>Öğrencilerin önceden öğrendikleri kelime ve yapıları hatırlamaları için <i>pair work</i> (eşli çalışma) ve kısa tartışma fırsatlarına ihtiyaçları vardır.</p> <p>Önceki temalardan gelen kelime ve dil bilgisi öğeleri, yeni temaya hazırlık için tekrar edilmeli ve öğrencilerin bu yapıların kullanımında kendilerini güvenle ifade etmeleri sağlanmalıdır.</p>	
	Farklılaştırma Alanları	
İçerik	Karmaşıklık (İFK)	İFK1: Öğrenciler, kendilerine verilen farklı metin türlerindeki (diyalog, kısa hikâye, bilgilendirici metin) <i>regular-irregular verbs, could</i> ve <i>used to</i> yapılarını analiz ederek kavramlar arasındaki farkları ayırt eder.
	Organizasyon (İFO)	İFO1: Etkinlikte kullanılan kelimeleri (ör. <i>sibling, igloo, rafting, sitcom</i>) tematik başlıklar altında (<i>Family, Houses, Sports, Films</i>) sınıflandırır. Ardından, farklı zorluk düzeyindeki kelimeler verilir; öğrenciler <i>Four Corners</i> etkinliğinde kelimeleri ait oldukları kategoriye göre eşleştirir.
Süreç	Üst Düzey Düşünme (SFÜDD)	<p>SFÜDD1: Öğrenciler kelimenin anlamını analiz eder, ait olduğu temayı belirler ve seçimlerini gerekçelendirerek eleştirel düşünme becerilerini geliştirir.</p> <p>SFÜDD2: Farklı geçmiş zaman yapılarının sınıflandırılması ve açıklanması, öğrencilerin analiz becerilerini pekiştirir.</p> <p>SFÜDD3: Öğrenciler olayları sıralar ve ilgisiz cümleleri ayırt ederek metni analiz eder.</p> <p>SFÜDD4: Yanlış cevapların fark edilmesi, düzeltilmesi ve oyunun doğru şekilde sürdürülmesi, öğrencilerin dikkatini artırır ve eleştirel düşünme becerilerini geliştirir.</p>
	Akıl Yürütme/ Kanıtlama (SFAY)	SFAY1: Öğrenciler, dil yapılarını örneklerle açıklayarak dilsel çıkarımda bulunur (ör. <i>Could: It shows past ability.</i>).
	Grup Etkileşimi (SFGGE)	<p>SFGE1: <i>Four corners</i> etkinliğinde öğrenciler sınıf içinde hareket ederek akranlarıyla etkileşim kurar.</p> <p>SFGE2: <i>Story chain</i> etkinliğinde öğrenciler <i>question tag</i> yapılarıyla konuşmayı sürdürerek grup içinde iletişim kurar.</p>
Ürün	Ürün Değerlendirmesi (ÜFÜD)	ÜFÜD1: <i>Two Stars and a Wish</i> formu aracılığıyla öğrenciler, ders sürecindeki güçlü yanlarını ve geliştirmeye açık yönlerini değerlendirir.
	Sentez Ürün (ÜFSÜ)	ÜFSÜ1: Öğrenciler, olayları sıraladıktan sonra bağlaçlar kullanarak hikâyeyi kendi cümleleriyle aktarır.
Fiziksel Öğrenme Ortamı Düzenlemeleri	Tercihler (FÖOD-T)	FÖOD-T1: Öz değerlendirme, öğrencilerin farklı öğrenme profilleri (görsel, işitsel, kinestetik, okuma-yazma) dikkate alınarak uygulanır.
	Öğrenen Merkezli Ortamlar (FÖOD-ÖMO)	<p>FÖOD-ÖMO1: <i>Four corners</i> etkinliğinde öğrencilerin aktif olduğu, öğretmenin yönlendirici rol üstlendiği, öğrenci merkezli bir ortam sağlanır.</p> <p>FÖOD-ÖMO2: Öğrenciler çember etkinliğinde birbirleriyle etkileşim kurar, öğretmen sürece rehberlik eder.</p>

FARKLIlaştırılmış ETKİNLİK FORMU

Etkinlik Adı	Our Family, Our World
Konu	Family Life & Home
Öğrenme Hedefleri	<p>Öğrenciler, <i>Family Life and Home</i> temasındaki okuma içeriğine verimli ve etkili şekilde hazırlık yapabilir.</p> <p>Öğrenciler, temaya dair bilgileri <i>skimming</i>, <i>scanning</i> ve detaylı okuma yoluyla bir araya getirebilir.</p> <p>Öğrenciler, <i>Family Life and Home</i> temasıyla ilgili okuma metinlerinden hareketle anlam çıkarabilir, metnin ana fikrini kavrayabilir ve içerikten yeni anlamlar türetebilir.</p> <p>Öğrenciler, okuma sürecindeki bilgi, düşünce ve duygularını kendileriyle veya başkalarıyla ilişkilendirerek yansıtabilir.</p>
Disiplinler Arası Bileşenler	Türk Dili ve Edebiyatı, Beden Eğitimi ve Spor, Görsel Sanatlar
Materyaller	<i>Family, Houses, Sports, Films</i> köşeleri için hazırlanmış başlık kartları veya posterler, okuma metni (EK 1), sıralama tablosu (EK 2), <i>Two Stars and a Wish</i> değerlendirme formu (EK 3)
Süre	2 ders saati
Etkinlik Açıklaması	<p>Bu derste öğrenciler, <i>Four Corners</i> etkinliğiyle derse ısınarak temaya ilişkin kelimeleri hızlıca tekrar eder. Ardından okuma metnini tarayıp kişileri eylemlerle eşleştirir ve metindeki geçmiş zaman yapılarını (<i>Past Tense, Could, Used to</i>) ayırt ederek bu yapıların işlevlerini açıklar. Metnin anlaşılmasını sağlamak için karışık şekilde verilen olayları sıraya koyar, metindeki gereksiz cümleleri çıkarır ve bağlaçlardan yararlanarak hikâyeyi kendi sözleriyle yeniden ifade eder. Ardından <i>Story Chain</i> etkinliğinde öğrenciler bir çember oluşturarak olayları <i>Question Tag</i> yapılarıyla sırayla ifade eder. Ders, öğrencilerin <i>Two Stars and a Wish</i> yöntemiyle güçlü yönlerini ve geliştirmek istedikleri alanı belirledikleri kısa bir öz değerlendirme çalışmasıyla sona erer.</p> <p>Dört Köşe (Four Corners)</p> <p><i>Four corners</i>, öğrencilerin bir konuya ilişkin fikirlerini ifade etmelerine, seçim yapmalarına ve hareket ederek öğrenme sürecine katılmalarına imkân tanıyan bir aktif öğrenme stratejisidir. Öğretmen sınıfın köşelerine farklı başlıklar veya seçenekler yerleştirir ve öğrencilere bir soru, ifade ya da kelime sunar. Öğrenciler, öğretmenin sunduğu yönergeyi dikkate alarak kendilerine en uygun seçeneği temsil eden köşeye yönelir. Burada birbirleriyle kısa tartışmalar yapabilir ya da öğretmenin yönlendirdiği ek görevleri yerine getirebilirler. Bu strateji, öğrencilerin derse aktif katılımını artırır, akranlarıyla etkileşim kurmalarını sağlar ve öğrenme sürecini hareketli ve eğlenceli hâle getirir.</p> <p>Hızlı Tarama (Scanning)</p> <p><i>Scanning</i>, öğrencilerin bir metinde yer alan belirli bilgileri hızlıca bulmalarını sağlayan bir okuma stratejisidir. Bu teknikte öğrenciler metnin tamamını ayrıntılı olarak okumaz, yalnızca aradıkları özel kelimelere, ifadelere veya bilgilere odaklanırlar. Böylece isim, tarih, sayı, eylem ya da belirli bir detayı kısa sürede tespit edebilirler. Bu strateji, özellikle öğrencilerin metin içindeki ayrıntıları seçme, tablo veya eşleştirme etkinliklerini tamamlama ve hedef kelimeleri fark etme becerilerini geliştirmeye yardımcı olur. Ayrıca, hızlı bilgi taraması yapma alışkanlığı kazandırarak öğrencilerin okuma sürecini daha etkin ve amaçlı hâle getirir.</p> <p>Hikâye Zinciri (Story Chain)</p> <p><i>Story chain</i>, öğrencilerin bir hikâyeyi ya da metindeki olayları sıralı ve iş birliğine dayalı biçimde yeniden kurgulamalarını sağlayan bir stratejidir. Öğrenciler sınıfta bir çember oluşturur ve ilk öğrenci hikâyeyi başlatan kısa bir cümle söyler. Sonraki öğrenci bu cümleyi</p>

devam ettirerek yeni bir ayrıntı ekler. Zincir bu şekilde tüm sınıf boyunca ilerler. Süreçte öğrenciler hem önceki arkadaşlarını dikkatle dinler hem de kendi katkılarını ekleyerek anlatımı sürdürürler. Bu strateji, öğrencilerin dinleme, hatırlama, sıralama ve dil yapılarını kullanma becerilerini pekiştirirken aynı zamanda iş birliğine dayalı ve eğlenceli bir öğrenme ortamı yaratır.

İki Yıldız ve Bir Dilek (Two Stars and a Wish)

Two Stars and a Wish, öğrencilerin öğrenme süreçlerini yansıtarak değerlendirmelerine imkân tanıyan bir öz değerlendirme stratejisidir. Bu teknikte öğrenciler, derste başarılı olduklarını düşündükleri iki noktayı (*two stars*) ve geliştirmeleri gerektiğini düşündükleri bir alanı (*a wish*) yazarlar. Böylece hem güçlü yönlerini fark eder hem de gelecekteki öğrenme hedeflerini belirlerler. Bu strateji, öğrencilerin öğrenme sorumluluğunu geliştirmelerine, öz farkındalık kazanmalarına ve öğretmenin sınıfın genel ihtiyaçlarını daha net görmesine yardımcı olur.

1. Ders

Warm-up

Öğrenciler *Four Corners* etkinliğiyle derse ısınır. Sınıfın dört köşesine "*Family, Houses, Sports, Films*" başlıkları yerleştirilir. Öğretmen ortaya geçerek temaya ait kelimelerden birini yüksek sesle söyler. Öğrenciler, duydukları kelimenin ait olduğu kategoriye uygun köşeye yönelir (**SFGE1**). Örneğin '*sibling*' denildiğinde *Family* köşesine, '*igloo*' denildiğinde *Houses* köşesine, '*rafting*' denildiğinde *Sports* köşesine, '*sitcom*' denildiğinde ise *Films* köşesine giderler. Bu aşamada, farklı zorluk düzeylerindeki kelimeler sunulur, öğrenciler bu kelimeleri ait oldukları kategorilerle eşleştirir (**İFO1**). Bu şekilde öğretmen, temadaki kelimeleri (ör. *sibling, distant relative, igloo, hut, treehouse, rafting, archery, snowboarding, romantic comedy, horror film*, vb.) sırayla söyler ve öğrenciler doğru köşelere yönelerek hızlı bir tekrar yaparlar (**FÖOD-ÖMO1**). Ardından öğrenciler seçimlerini kısa bir açıklamayla gerekçelendirir. Örneğin:

"I choose 'Films' because a 'sitcom' is a funny television show."

"I choose 'Sports' because 'archery' is a sport with a bow and arrows."

"I choose 'Houses' because a 'treehouse' is built in a tree." (**SFÜDD1**)

Reading-Comprehension

Scanning

Öğrencilerden okuma metnini (**Bkz. EK 1**) dikkatlice taramaları ve metinde geçen kişilerin hangi eylemleri yaptığını bulmaları istenir. Öğrenciler metni tarayarak her kişiyi doğru eylemle eşleştirir.

Örnek eşleştirmeler:

- *Father* → *watered the plants*
- *Mother* → *set the table*
- *Brother* → *dusted the furniture*
- *Older sister* → *could ride a horse*

Metinde geçen *past tense* yapılarını bulduktan sonra kategorilere ayırmaları ve bu kategorilerin farklarını açıklamaları istenir.

Kategoriler ve Örnekler:

- **Past tense verbs (regular & irregular):** *watered, dusted, preferred, felt...*
- **Could (past ability):** *could ride a horse, could do archery*
- **Used to (past habit / state):** *used to live (İFK1)*

Uygulama Aşamaları

Örnek öğrenci açıklamaları:

Past tense verbs: They show past actions.

Could: It shows past ability (SFAY1).

Used to: It shows past habit (SFÜDD2).

2. Ders**Ordering Events–Sequencing**

Metindeki olaylar öğrencilere karışık bir şekilde verilir ve öğrencilerden bu olayları dikkatlice okuyarak doğru sıraya koymaları istenir. Çalışma sırasında Sıralama Tablosu (Bkz. EK 2) kullanılabilir.

Olayların arasına parçada geçmeyen ek cümleler de yerleştirilir. Öğrencilerden hem olayları doğru sıralamaları hem de metinle ilgisiz olan cümleleri ayırt ederek çıkarmaları beklenir. Bu etkinlik, öğrencilerin hem ayrıntılara odaklanmalarını hem de metnin akışını kavramalarını sağlar (SFÜDD3). Sıralama etkinliğinden sonra öğrenciler, olayların arasına bağlaçlar (*after that, then, because, so*) ekleyerek hikâyeyi kendi cümleleriyle aktarabilirler (ÜFSÜ1).

Story Chain

Bu etkinlikte öğrenciler sınıfta bir çember oluşturur. Her öğrenci sırayla metindeki bir olayı *question tag* ile söyler, yanındaki öğrenci hem cevap verir hem de yeni bir cümle ekleyerek devam eder. Yanlış cevap verilirse sıra bir sonraki öğrenciye geçer ve doğru cevapla oyun sürdürülür (SFG2). Gerekirse öğretmen sınıfa dönerek doğru yapıyı topluca söyler (FÖOD-ÖMO2).

Örnek akış:

- A: *There was a big family gathering at the farmhouse, wasn't there?*
- B: *Yes, there was. Father watered the plants, didn't he?*
- C: *Yes, he did. Mother cooked dinner, didn't she?*
- D: *No, she didn't. She set the table, didn't she? (SFÜDD4).*

Değerlendirme**Two Stars and a Wish**

Dersin sonunda *Two Stars and a Wish* etkinliği ile öz değerlendirme yapılır. Öğrenciler, verilen formdaki (Bkz. EK 3) kutulara derste başarılı oldukları iki yönü ve geliştirmek istedikleri bir yönü yazarlar. Bu etkinlik, öğrencilerin güçlü yönlerini fark etmelerini ve gelecek ders için hedef belirlemelerini sağlar (ÜFÜD1). Etkinlik öğrencilerin öğrenme stillerine göre farklılaştırılabilir. Görsel öğrenciler düşüncelerini çizim ve renklerle, işitsel öğrenciler sözlü paylaşım ya da kayıtlarla, kinestetik öğrenciler hareketli etkinliklerle, okuma-yazma odaklı öğrenciler ise yazılı ifadelerle değerlendirme yapabilirler (FÖOD-T1).

Kariyer Çıktısı

Bu ders, öğrencilerin iletişim, iş birliği ve eleştirel düşünme becerilerini geliştirmelerine katkı sağlar. Etkinliklerde kullanılan tarama, sıralama ve tamamlama çalışmaları, öğrencilerin bilgiyi organize etme, analiz etme ve farklı bakış açıları geliştirme becerilerini destekler. Grup içi etkinlikler öğrencilerin akıcı ve doğru iletişim kurmalarını sağlayarak özgüvenlerini artırır. Öz değerlendirme öğrencilerin güçlü ve geliştirilmesi gereken yönlerini fark etmelerine yardımcı olur. Öğrenciler, bu becerileri ileride akademik ve mesleki yaşamlarında etkili iletişim, problem çözme, takım çalışması ve öz düzenleme gerektiren alanlarda kullanabilir.

Teknoloji Entegrasyonu

Dört köşe etkinliğinde köşe başlıkları ve ilgili görseller etkileşimli tahta üzerinden yansıtılarak öğrencilerin yönlendirilmesi sağlanabilir.

Okuma etkinliklerinde dijital çalışma kâğıtları kullanılarak öğrencilerin tablo doldurma ve olayları sıralama süreci desteklenebilir.

Çember etkinliğinde etkileşimli sınıf uygulamaları aracılığıyla soru-cevap akışı dinamik hâle getirilebilir.

Öz değerlendirme çevrim içi formlar aracılığıyla yapılabilir.

EK 1: Reading Text: The Joy of Being Together

THE JOY OF BEING TOGETHER

Spending time with family helps people feel connected, supported, and truly happy. Yesterday, there was a big family gathering at my great-grandmother's old farmhouse. All my siblings and even some distant relatives were there, and everyone seemed excited to spend the day together. My father watered the plants, my mother set the table, and my brother dusted the furniture, so the house was ready in a short time. Everyone worked together, and this created a warm and welcoming atmosphere. In the past, my great-grandmother used to live in a small cottage, but later she preferred a detached house with my uncle's family.

After lunch, the children stayed in the garden. They played badminton, cycled around, and skated together, and the fresh air made everyone feel more relaxed. We also talked about old memories. My older sister could ride a horse very well when she was younger, and my father could do archery when he lived in the countryside. Some family members shared stories from the past, so the conversation became more meaningful. We all enjoyed the activities and relaxed as a family, and the afternoon passed quickly because everyone was fully present.

In the evening, we prepared a film night, and everyone shared their opinions before making a decision, because choosing together was part of the fun. My sibling suggested an action film, but my cousin wanted a horror film, so we discussed our choices for a while. At last, everyone accepted a sitcom because it was fun and easy to watch, and no one felt disappointed with the final choice. There was laughter in the living room, and we all felt happy to be part of a big family.

EK 2: Sequencing Table and Answer Key

Read the sentences below carefully. They are given in mixed order. Put the events in the correct order according to the reading text.

Event	Order (1–8)
a. The children played games in the garden and rode their bikes.	
b. A sitcom was accepted, and everyone was happy in the evening.	
c. My father watered the plants, my mother set the table, and my brother dusted the furniture.	
d. In the past, my great-grandmother used to live in a cottage before she moved to a detached house.	
e. The family was together at the farmhouse.	
f. The relatives discussed which film to watch for a short time.	
g. My older sister could ride a horse, and my father could do archery.	
h. The family prepared a film night after the daily activities.	

Answer Key:

1) e 2) c 3) d 4) a 5) g 6) h 7) f 8) b

EK 3: Two Stars and a Wish Worksheet

Two Stars and a Wish

Fill in the boxes with **two** things you did well in this lesson and **one** thing you want to improve next time.

ETKİNLİK 5

TEMA: LIFE IN THE NEIGHBOURHOOD, CITY AND SOCIAL LIFE

Etkinliğe Dönüştürülecek Öğrenme Çıktıları	<p>ENG.10.5.L1 Students can prepare and get ready for listening (to)/watching about the current content on “life in the neighbourhood, city and social life with activities to do in attractions (cafes, cinemas; gyms, sports clubs); getting help from services (pharmacies, hospitals, etc.); pros and cons of different types of transportation in the neighbourhood and city”.</p> <p>ENG.10.5.L2 Students can bring together the information in the current content on “life in the neighbourhood, city and social life with activities to do in attractions (cafes, cinemas; gyms, sports clubs); getting help from services (pharmacies, hospitals, etc.); pros and cons of different types of transportation in the neighbourhood and city”.</p> <p>ENG.10.5.L3 Students can make sense of and derive meaning from the current content on “life in the neighbourhood, city and social life with activities to do in attractions (cafes, cinemas; gyms, sports clubs); getting help from services (pharmacies, hospitals, etc.); pros and cons of different types of transportation in the neighbourhood and city”.</p> <p>ENG.10.5.L4 Students can reflect on the information, experiences, thoughts, ideas, and feelings related to the listening (to)/watching process about the current content on “life in the neighbourhood, city and social life with activities to do in attractions (cafes, cinemas; gyms, sports clubs); getting help from services (pharmacies, hospitals, etc.); pros and cons of different types of transportation in the neighbourhood and city” in relation to themselves or others, both individually and/or with others.</p>
Basamaklandırılmış Bilgi Birimleri	<p>ENG.10.5.L1 a) Students activate their pre-existing knowledge and experience about the current theme and content to recall their background knowledge by investigating it carefully.</p> <p>ENG.10.5.L2 b) Students recognise the significant details and basic components of the current content within the whole by listening (to) and watching the whole content carefully to notice them.</p> <p>ENG.10.5.L3 e) Students make essential inferences and deductions to understand the meaning of the generally perceived current content better.</p> <p>ENG.10.5.L4 a) Students individually convey their personal knowledge, experiences, thoughts, and feelings that are critically reviewed in relation to the current listening (to)/ watching contents and the process.</p>
Ön Koşul Beceriler/ Temel Kabuller	<p>Öğrencilerin günlük yaşam ve şehir hayatına ilişkin temel deneyimlere sahip olduğu kabul edilir.</p> <p>Öğrencilerin temel dinleme stratejileri (ana fikir yakalama, detay ayırt etme) konusunda farkındalıkları vardır.</p>
Tema Bazlı Öğrenci İhtiyaçları	<p>Öğrencilerin mahalle, şehir ve sosyal yaşamla ilişkili gerçek yaşam bağlarına dayalı dinleme/izleme içeriklerine ihtiyaçları vardır.</p> <p>Öğrencilerin dinleme/izleme sürecini desteklemek amacıyla görsel ipuçlarıyla zenginleştirilmiş ve yapılandırılmış içeriklere ihtiyaçları vardır.</p> <p>Öğrencilerin dinleme/izleme sırasında edindikleri bilgileri anlamlandırabilmeleri için ana fikir ve detayları ayırt etmeye yardımcı stratejilere ihtiyaçları vardır.</p> <p>Öğrencilerin içerikle ilgili düşünce, deneyim ve duygularını paylaşabilmeleri için akran etkileşimini ve sınıf içi iletişimi destekleyen öğrenme ortamlarına ihtiyaçları vardır.</p>

Farklılaştırma Alanları		
İçerik	Soyutluk (İFS)	İFS1: Öğretmen gelecekteki şehir hayatına/şehirleşmeye ve sosyal yaşamla ilgili üç görsel sunar. Öğrencilerden, bu görsellere ilişkin seçtikleri kelimenin hangi şehir yaşamı sorununu ya da avantajını beraberinde getireceğini belirtmesini ister (ör. <i>eco-friendly</i> → <i>sustainability</i>). Bu öğrenciler belirledikleri sorunu veya avantajı notlarına ekler.
	Üst Düzey Düşünme (SFÜDD)	SFÜDD1: Öğrenciler şehir ve sosyal yaşam temalı videoyu izler. Videoyu ilk izleyişlerinde öğrencilerden not almaları beklenmez. İkinci izleyişlerinde öğrenciler, grafik düzenleyicide yer alan <i>City Life</i> , <i>Social Activities</i> , <i>Transportation</i> ve <i>Public Services</i> başlıklarını rehber olarak kullanır. Öğrenciler videodan, her başlığı en iyi yansıttığını düşündükleri tek bir durumu seçer ve bu durumu kısa bir cümleyle ilgili bölüme yazar. Örnek cümleler: <i>City Life</i> : “The city is crowded and people are always active.” <i>Social Activities</i> : “People meet in cafés and parks to socialise.”
	Keşifçi Öğrenme (SFKÖ)	SFKÖ1: Öğrenciler, görselleri bireysel olarak inceler, şehir yaşamını ve gelecekteki şehir hayatını (<i>Digital Metropolis</i> vb.) en iyi yansıttığını düşündükleri üç kelimeyi belirler ve bu kelimeleri kısa notlar hâlinde yazarak sunar (ör. <i>commute</i> , <i>crowded</i> , <i>community</i>). Öğretmen öğrencilere 60 saniyelik inceleme süresi tanır. Bu süre boyunca sınıfta konuşulmaz. Bu etkinlikte öğretmen herhangi bir yönlendirici soru sormaz. Öğrenciler, görsellerden yola çıkarak tamamen kendi seçimleriyle anahtar kavramları belirler ve ürünlerini sunarlar.
	Akıl Yürütme/ Kanıtlama (SFAY)	SFAY1: Öğrencilerin şehir yaşamına ilişkin somut unsurları (ör. kafe, ulaşım, park) daha üst düzey soyut kavramlarla (ör. yaşam kalitesi, erişilebilirlik, tempo, sosyal etkileşim) ilişkilendirebilmeleri ve kavramsal soyutlama yapabilmeleri amaçlanır. Öğrencilerden grafikteki her dalı şu soruyla yeniden adlandırmaları istenir: “Bu somut unsur aslında hangi kavramı temsil ediyor?” Ör: <i>Transportation</i> → <i>Accessibility</i> <i>Café / Bakery</i> → <i>Social interaction</i> <i>Noise</i> → <i>Urban stress</i>
	Grup Etkileşimi (SFGE)	SFGE1: Akran etkileşimi sayesinde öğrenciler, kendi çıkarımlarını arkadaşlarının düşünceleriyle karşılaştırır, böylece bilgilerini gözden geçirerek daha kapsamlı ve derinlemesine bir anlayış geliştirir. Bu aşama, hem anlamlandırmayı pekiştirir hem de öğrencilerin iletişim ve iş birliği becerilerini destekler.
Ürün	Sentez Ürün (ÜFSÜ)	ÜFSÜ1: Öğrenci “My Smart City” adlı bir şehir tasarlar. Öğrencilere, temaya ait geniş bir kelime havuzu verilir. Tüm kelimeleri kullanmaları beklenmez aksine, kendi şehirleri için anlamlı ve işlevsel olduğunu düşündükleri kelimeleri bilinçli şekilde seçmeleri beklenir: <i>Smart Mobility</i> (ör. <i>public transport</i> , <i>tram</i> , <i>e-scooters</i> , <i>eco-friendly</i> , <i>time-saving</i>) <i>Community & Social Life</i> (ör. <i>cafes</i> , <i>cinemas</i> , <i>gyms</i> , <i>chill out</i> , <i>attend fitness classes</i>) <i>Smart Services</i> (ör. <i>hospital</i> , <i>pharmacy</i> , <i>buy medicine</i> , <i>check blood pressure</i>). Her grup, seçtiği kelimeleri şehir tasarımı üzerinde kısa İngilizce ifadelerle gösterir. Bu ifadeler tek bir kelime veya kısa bir kelime grubu olabilir. Öğrenciler, neden bu kelimeleri seçtiklerine, grup içinde tartışarak karar verir; öğretmen doğru–yanlış yönlendirmesi yapmaz. Etkinliğin sonunda her grup, tasarladığı şehri temsil eden tek cümlelik bir İngilizce slogan oluşturur. Bu slogan, şehrin temel mesajını yansıtmalıdır.

İNGİLİZCE

10. SINIF

**Fiziksel
Öğrenme Ortamı
Düzenlemeleri**Ortamın Tanımı ve
Önemi
(FÖOD-OTÖ)

FÖOD-OTÖ1: Sınıf ortamı, öğrencilerin dijital veya görsel çalışmalarını paylaşabilecekleri duvar/ekran alanları merkeze alınarak düzenlenir. Öğrenciler esnek oturma imkânına sahiptir. Bu düzenleme, öğrencilerin ürünlerini karşılaştırmalarına, fikir alışverişinde bulunmalarına ve öğrenme sürecine aktif katılmalarına imkân sağlar.

FARKLIlaştırILMIŞ ETKİNLİK FORMU

Etkinlik Adı	A Day in the City: Watching and Making Meaning
Konu	City life, neighbourhood and social activities
Öğrenme Hedefleri	<p>Öğrenciler izleme öncesi tahmin yapar.</p> <p>Öğrenciler dinledikleri/izledikleri materyalde ana fikir ve detayları ayırt eder.</p> <p>Öğrenciler izlenen içeriği kendi yaşamlarıyla ilişkilendirir.</p> <p>Öğrenciler sürece yönelik bilgi ve fikirlerini yansıtır.</p>
Disiplinler Arası Bileşenler	<p>Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık: Günlük yaşamla ilişkili temel becerilerin geliştirilmesi</p> <p>Sosyal Bilgiler/T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük: Sosyal etkileşim ve toplumsal farkındalık becerilerinin desteklenmesi</p> <p>Türk Dili ve Edebiyatı: İletişim, karşılaştırma ve çıkarım yapma becerilerinin kullanılması</p>
Materyaller	Şehir yaşamı temalı video/dijital hikâye, görsel kartlar, grafik düzenleyici, etkileşimli tahta
Süre	2 ders saati
Etkinlik Açıklaması	<p>Bu etkinlikte Düşün–Eşleş–Paylaş ve Grafik Düzenleyici stratejileri birlikte kullanılarak öğrencilerin <i>listening / watching</i> sürecine aktif, yapılandırılmış ve anlam temelli katılımı amaçlanmıştır.</p> <p>Düşün–Eşleş–Paylaş Stratejisi (Think–Pair–Share Strategy): Öğrencilerin izleme öncesinde bir konu hakkında bireysel olarak düşünmelerini, izleme sonrasında bir akranla fikirlerini paylaşmalarını ve son aşamada sınıfla paylaşım yapmalarını esas alan bir öğretim stratejisidir. Bu strateji, öğrencilerin düşüncelerini sözlü olarak ifade etmeye hazırlanmalarını, farklı bakış açılarıyla karşılaşmalarını ve sosyal etkileşim yoluyla öğrenmelerini destekler. Ayrıca öğrencilerin derse katılımını artırarak pasif izleme alışkanlığının önüne geçer.</p> <p>Grafik Düzenleyiciler Stratejisi (Graphic Organizers Strategy): Dinleme ve izleme sürecinde elde edilen bilgilerin tablo, şema ve görsel düzenleyiciler aracılığıyla organize edilmesini sağlar. Bu strateji, öğrencilerin ana fikir ile detaylar arasındaki ilişkileri fark etmelerine, bilgileri sınıflandırmalarına ve dinlediklerini/izlediklerini daha kalıcı hâle getirmelerine yardımcı olur. Özellikle <i>listening / watching</i> etkinliklerinde anlamlandırma sürecini destekleyen etkili bir araçtır.</p> <p>Bu doğrultuda öğrenciler, şehir ve sosyal yaşamı konu alan <i>listening / watching</i> içeriğini izlerken grafik düzenleyiciler aracılığıyla bilgileri yapılandırır; izleme öncesi ve sonrasında ise Düşün–Eşleş–Paylaş stratejisiyle bireysel düşünme, akran etkileşimi ve sınıf içi paylaşım süreçlerine aktif olarak katılır. Böylece farklı hazır bulunuşluk düzeylerine sahip öğrencilerin sürece anlamlı biçimde dâhil olması sağlanır.</p>
Uygulama Aşamaları	<p>1. Ders</p> <p>Warm-up</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> </div> <p>Öğretmen, şehir ve sosyal yaşamı yansıtan görselleri kullanarak öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirir. Öğrencilerden görselleri dikkatle incelemeleri istenir. Bu aşamada öğrenciler izlenecek/dinlenecek içeriğin konusu, olayların geçtiği ortam, içeriğin günlük yaşamla ilişkisi hakkında bireysel tahminlerde bulunur.</p>

Öğrenciler görsellere ilişkin tahminlerini notlar hâlinde yazarak düzenler. Yazılı tahminler, öğrencilerin hem dikkatini derse toplamasını hem de izleme sürecine aktif katılımını destekler (**İFS1**). Öğrenciler, görselleri inceleyerek şehir yaşamını en iyi yansıttığını düşündükleri üç kelimeyi belirler ve bunları notlar hâlinde yazarak sunar (ör. *commute, crowded, community*) (**SFKÖ1**).

Örnek hedef kelimeler: *eco-friendly, reliable, time-saving, uncomfortable, efficient*

Öğretmen, öğrencilerin düşünme sürecini derinleştirmek amacıyla açık uçlu sorular yöneltir. Öğrencilerden kısa cevaplar alınır.

Örnek sorular

- *What kind of city do you think this is?*
- *What activities do people usually do in this place?*
- *How is this similar to or different from our daily life?*
- *Is this transportation method time-saving or time-consuming?*
- *Does the city look polluting or eco-friendly?*

Listening / Watching

Öğrencilere izleme öncesinde bir infografik dağıtılır. Dijital infografik kullanma imkânı bulunmaması hâlinde ekte bulunan boş infografik çıktı alınarak kullanılabilir (**Bkz. EK 1**).

Listening	Watching
	
https://meb.ai/UkVkrEz	https://meb.ai/UPC3uMN

Öğrenciler videoyu ilk izleyişlerinde (izleme/dinleme materyaline ait yazılı metin **EK 2**'de sunulmuştur) ayrıntılara girmeden içeriğin genel konusu ve ana fikrine odaklanır. Bu aşamada grafik düzenleyici aktif olarak kullanılmaz; amaç, içeriğe ilişkin genel bir çerçeve oluşturmaktır. İkinci izleyişte öğrenciler, grafik düzenleyiciyi rehber olarak kullanarak şehir yaşamı, sosyal aktiviteler, ulaşım ve kamusal hizmetlerle ilgili önemli bilgileri seçer, sınıflandırır ve ilgili bölümlere not eder. Böylece öğrenciler, bilgileri rastgele değil, belirli başlıklar altında yapılandırarak kaydeder (**SFAY1**).

Bu süreçte grafik düzenleyici; öğrencilerin dinlediklerini/izlediklerini görsel olarak organize etmelerini, ana ve yardımcı bilgileri ayırt etmelerini ve içeriği anlamlı bir bütün hâline getirmelerini sağlar. Öğretmen, öğrencilerin düzenleyiciyi doğru ve amacına uygun biçimde kullanıp kullanmadığını gözlemleyerek gerektiğinde kısa yönlendirmelerde bulunur (**SFÜDD1**).

Videolara ilişkin öğrenci notları

What a traffic jam! It is very crowded.

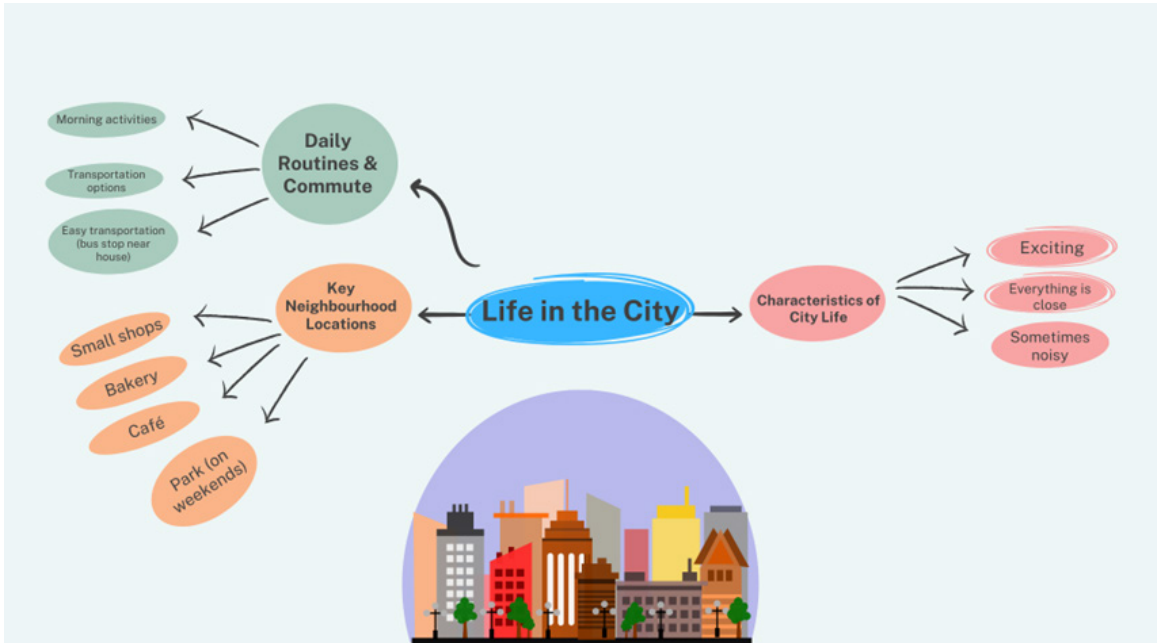
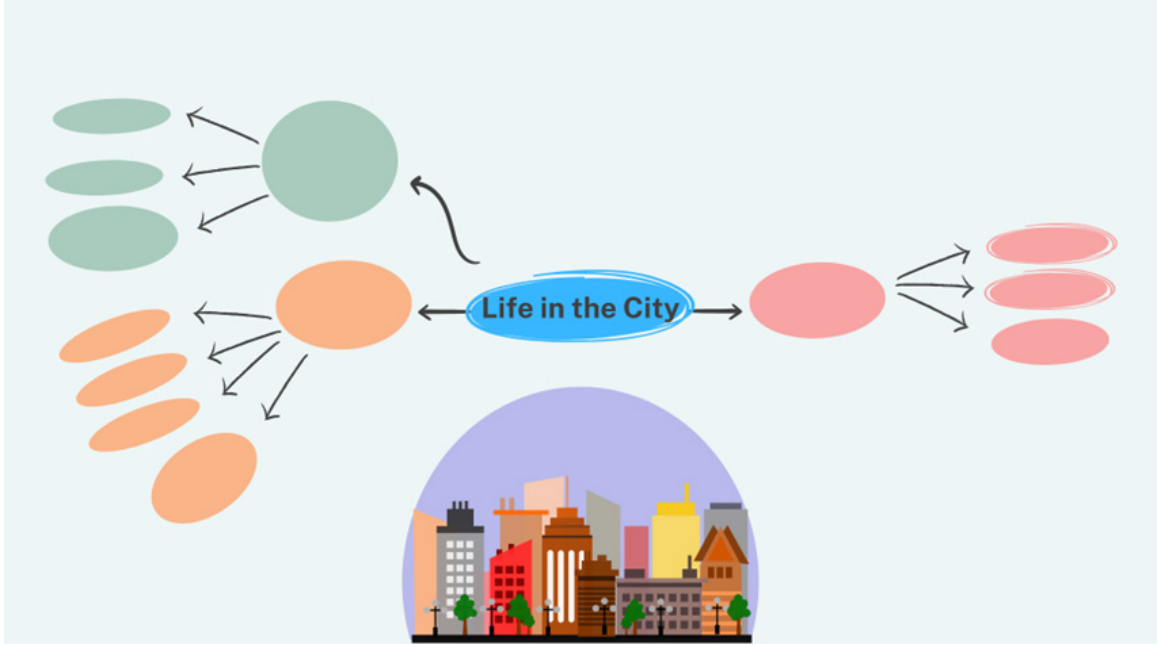
People go to cafes to chill out.

Public transport is affordable.

	<p>2. Ders</p> <p>İzleme Sonrası–Eşleş (Pair)</p> <p>İzleme süreci tamamlandıktan sonra öğrenciler ikili gruplar hâlinde eşleştirilir. Öğrenciler, birbirlerinin grafik düzenleyicilerinde yer alan bilgileri inceleyerek düzenleyicilerdeki benzerlikleri ve farklılıkları belirler. Bu süreçte öğrenciler, birbirlerinin notlarını tartışır ve eksik ya da yanlış anlaşılan noktaları birlikte tamamlar (SFGE1).</p> <p>İkili gruplar, ulaştıkları ortak sonuçları sınıfla paylaşır. Öğretmen, gruplardan gelen yorumları tahtada özetler ve öğrencilerin farklı bakış açılarını fark etmelerini sağlar.</p> <p>İzleme etkinliğinin ardından öğrenciler, izleme içeriğinde geçen <i>community & social life</i>, <i>smart mobility</i> ve <i>smart services</i> ile ilgili bilgileri kullanarak dijital bir platform üzerinden “<i>My Smart City</i>” adlı bir şehir tasarlar (ÜFSÜ1, FÖOD-OTÖ1).</p> <p>Örnek Tasarım Sloganı: <i>Our city has eco-friendly e-scooters, so there is no traffic jam, is there?</i></p> <p>Yansıtma ve Günlük Yaşamla İlişkilendirme</p> <p>Öğrenciler, izlenen/dinlenen içeriği kendi şehir veya mahalle yaşamlarıyla ilişkilendirerek kısa sözlü ifadelerle ya da kısa bir yazılı yansıtma ile ifade eder. Böylece öğrenme, gerçek yaşam bağlamına taşınarak kalıcı hâle getirilir.</p> <p>Örnek Yansıtma Cümlesi</p> <p><i>In my daily life, I usually use the bus because it is affordable, but yesterday I walked to school because the weather was nice.</i></p>
Değerlendirme	Değerlendirme aşaması süreç odaklıdır. Öğrencilerin izleme öncesi hazırlık, izleme sırasında anlamlandırma ve izleme sonrası etkileşim düzeyleri öğretmen gözlemi yoluyla değerlendirilir. Bu amaçla Öğretmen Gözlem Formu kullanılır (Bkz. EK 3).
Kariyer Çıktısı	Bu etkinlik aracılığıyla öğrenciler, şehir yaşamı ve sosyal hayat bağlamında hizmetler, iletişim, ulaşım ve toplumsal etkileşim alanlarına yönelik farkındalık geliştirir. Öğrenciler, günlük yaşamda karşılaşılan sosyal etkileşimlerin ve kamusal hizmetlerin farklı meslek alanlarıyla ilişkisini fark ederek iletişim, hizmet ve topluma yönelik alanlara dair temel bir kariyer bilinci kazanır.
Teknoloji Entegrasyonu	Etkinlik sürecinde teknoloji, öğrenmeyi destekleyen bir araç olarak kullanılır. Listening / watching aşamasında kullanılan video veya dijital hikâye, öğrencilere otantik dil girdisi sunarken etkileşimli tahta ve gerektiğinde kullanılan dijital paylaşım araçları, öğrencilerin izleme sürecinde bilgileri yapılandırmalarını, düşüncelerini ifade etmelerini ve sınıf içi etkileşimi artırmalarını destekler.

EK 1: Sample Graphic Organizer

Instruction: This graphic organizer is used to help students identify the main idea and key details of the listening / watching content. Students first focus on the general meaning of the content without using the organizer. During the second viewing, they use the organizer to classify and record important information under relevant headings.

İNGİLİZCE

10. SINIF

EK 2: Sample Listening / Watching Script**Title:** A Day in the City**Level:** B1.2 (10th Grade)**Duration:** ~2 minutes

Hello! Welcome to my neighbourhood. I live in a busy city, but it is a friendly place.

In the morning, people go to work or school. Some people walk, and some people take the bus or the metro. There is a bus stop near my house, so transportation is easy.

In my neighbourhood, there are small shops, a bakery, and a café. People like to meet and talk there in the evenings. On weekends, families spend time together in the park. Children play games, and adults relax or chat with their neighbours.

City life is sometimes noisy, but it is also exciting. There are many activities, and you can meet different people every day. I like living in the city because everything is close and life is active.

Listening	Watching
	
https://meb.ai/UkVkrEz	https://meb.ai/UPC3uMN

EK 3: Teacher Observation Form**Student Name:** _____**Class:** _____ **Date:** ___ / ___ / ___**Activity Name:** A Day in the City: Watching and Making Meaning

Instruction: This form is used to observe students' participation and performance during the listening / watching activity. The teacher marks Yes or No for each criterion based on students' observed behaviours.

Observation Criteria	Yes	No
Makes predictions before watching / listening	☐	☐
Follows the listening / watching content attentively	☐	☐
Uses the graphic organizer appropriately	☐	☐
Identifies the main idea	☐	☐
Identifies key details	☐	☐
Participates actively in pair work	☐	☐
Shares ideas with the class	☐	☐
Relates the content to daily life	☐	☐

ETKİNLİK 6

TEMA: LIFE IN THE WORLD & CULTURE

Etkinliğe Dönüştürülecek Öğrenme Çıktıları	<p>ENG.10.6.W1. Students can prepare for writing efficiently and accurately based on the current content about “life in the world and culture with continents, countries, and nationalities; shopping for food and personal food preferences; food and food culture from different parts of the world”.</p> <p>ENG.10.6.W2. Students can analyse and understand a provided model to guide them in producing similar writing tasks related to the content on “life in the world and culture with continents, countries, and nationalities; shopping for food and personal food preferences; food and food culture from different parts of the world”.</p> <p>ENG.10.6.W3. Students can construct new written content on “life in the world and culture with continents, countries, and nationalities; shopping for food and personal food preferences; food and food culture from different parts of the world” based on their understanding of the model(s) provided.</p>
Basamaklandırılmış Bilgi Birimleri	<p>ENG.10.6.W1. a) Students relate pre-existing knowledge and experiences from initial listening, watching, and reading processes to current content by examining and activating them.</p> <p>ENG.10.6.W2. a) Students grasp the significant and basic components of the content in the model/sample provided for the assigned writing task, including word selection and use, grammar selection and use, and other details such as type, style, and meaning as required.</p> <p>ENG.10.6.W3. a) Students share their ideas and thoughts by brainstorming through collaborative discussion to generate ideas for the new (prepared and/or unprepared) writing task related to the current theme.</p> <p>ENG.10.6.W3. b) Students plan how the knowledge and ideas generated during the brainstorming session can be applied to their new (prepared and/or unprepared) writing task related to the current theme.</p> <p>ENG.10.6.W3. c) Students conduct preliminary research relevant to the assigned (prepared and/or unprepared) writing task on the current content, considering the type of writing, age appropriateness, and language level.</p> <p>ENG.10.6.W3. d) Students produce a well-organised and detailed draft relevant to the (prepared and/or unprepared) type of writing and appropriate for the age and language level.</p> <p>ENG.10.6.W3. e) Students organise and develop contextual materials relevant to the type of the assigned task (prepared and/or unprepared) and appropriate to age and language level.</p>
Ön Koşul Beceriler/ Temel Kabuller	<p>Öğrencilerin ülkeler, milliyetler ve günlük yaşamla ilgili temel kelime bilgisine sahip olması beklenir.</p> <p>Basit ve anlamlı İngilizce cümleler kurabilmesi beklenir.</p> <p>Dinleme, izleme ve okuma etkinlikleri yoluyla farklı kültürlerle ait temel bilgilere aşina oldukları düşünülür.</p> <p>Örnek metinden yararlanarak öğretmen rehberliğinde yazma çalışması yapabilmesi beklenir.</p>
Tema Bazlı Öğrenci İhtiyaçları	<p>Ülkeler, kültürler ve yemeklerle ilgili kelime dağarcığını geliştirme</p> <p>Kişisel yiyecek tercihlerini ve alışkanlıklarını yazılı olarak ifade edebilme</p> <p>Yazılı metinlerde paragraf düzeni ve anlam bütünlüğü oluşturma</p> <p>Hedef dil yapılarını bağlam içinde ve bilinçli şekilde kullanma</p> <p>Yazma sürecinde planlama ve öz değerlendirme becerilerini geliştirme</p>

Farklılaştırma Alanları		
İçerik	Soyutluk (İFS)	İFS1: Öğretmen tahtaya bir ülkeyi temsil eden üç ipucu yazar (ör. <i>chopsticks, cherry blossoms, tea ceremony</i>). Öğrencilerden bu verileri birleştirerek hangi ülke kültüründen bahsedildiğini bulmaları istenir (ör. <i>Japan vb.</i>).
Süreç	Üst Düzey Düşünme (SFÜDD)	<p>SFÜDD1: Ülke bulunduktan sonra öğretmen şu soruyu sorar: “<i>What would happen if this country had no access to the sea?</i>” Bu soru, öğrencileri yüzeysel bilgiden çıkarıp coğrafya ve kültür arasındaki bağları düşünmeye iter.</p> <p>SFÜDD2: Öğrenciler zihin haritasında yer alan sıfatları kullanarak anlamlı ve bağlama uygun cümleler kurar böylece sıfat kullanımını farklı düzeylerde uygulama fırsatı bulur.</p> <p>SFÜDD3: Öğrencilerden metni bir okur gibi değil bir “kültür araştırmacısı” gibi tarayarak metindeki uluslararası izleri (ülke isimleri, milliyetler ve bunlara bağlı yemekler) hızlıca bulmaları istenir (ör. Türkiye <i>Kebab/Baklava</i>, Italy <i>Pasta / Pizza</i>, Japan <i>Sushi / Chopsticks</i>). Öğretmen şu soruyu yöneltir: “<i>Suppose that the author is Evliya Çelebi living today. Why is he learning to use chopsticks and eating sushi?</i>” Bu soruyla öğrencilerin, kendi kimliklerini korurken farklı kültürlerle nasıl etkileşim kurabileceklerini fark etmeleri sağlanır.</p> <p>SFÜDD4: Öğrenci, önceki aşamada oluşturduğu zihin haritasındaki kelimeleri kullanarak, derste öğrendiği dil bilgisi yapılarıyla anlamlı cümleler kurar.</p> <p>SFÜDD5: Öğrencilerin tek boyutlu düşünmek yerine farklı fikirler üretmelerini ve konuyu derinlemesine analiz etmelerini sağlar. Öğrencinin yaratıcılığını, esnek düşünme becerisini ve üst düzey bilişsel becerileri geliştirir.</p>
	Keşifçi Öğrenme (SFKÖ)	SFKÖ1: Öğrencinin ders sonunda hazırlayacağı zihin haritası için ilk aşama bu kısımda yapılır. Öğrenci; merkezinde ana temanın yer aldığı, farklı renklerle belirtilmiş ‘ <i>Countries / Cultures</i> ’, ‘ <i>Food</i> ’ ve ‘ <i>Likes / Dislikes</i> ’ dallarından oluşan bir zihin haritası hazırlar. Ardından bu dallardaki kelimeleri, derste işlenen dil bilgisi yapılarını kullanarak anlamlı cümlelere dönüştürür.
	Araştırma Yöntemleri (SFARŞ)	SFARŞ1: Öğrenci, okuma metnindeki dil yapılarını kullanarak özgün cümleler kurar ve bu cümleleri zihin haritasının ilgili dallarına not eder.
Ürün	Ürün Değerlendirmesi (ÜFÜD)	<p>ÜFÜD1: Öğrenciler birbirlerinin ürünlerini inceler ve birbirlerine geri bildirim verirler.</p> <p>ÜFÜD2: Öğrenci hazırladığı zihin haritasını kullanarak ilgi duyduğu bir ülkeye ilişkin bir paragraf yazar.</p> <p>ÜFÜD3: Öğrencilerin bilgilerini farklı ve yaratıcı yollarla ifade etmelerini sağlar. Bireysel farklılıklara göre öğrenmeyi daha derin ve anlamlı hâle getirir.</p>
	Sentez Ürün (ÜFSÜ)	ÜFSÜ1: Öğrencilere ürünü sunma konusunda özgürlük tanınır. İsterlerse bir yemek tarifi videosu (<i>Fusion Recipe Video</i>) çekerler, isterlerse bir kültür broşürü (<i>Intercultural Gastronomy Brochure</i>) tasarlayıp sunarlar, isterlerse de arkadaşlarından biriyle kültürler arası yemek röportajı (<i>Intercultural Food Interview</i>) yaparlar. Hazırlanan bu dijital veya fiziksel ürünler sınıfta sergilenir.

İNGİLİZCE

10. SINIF

Fiziksel Öğrenme Ortamı Düzenlemeleri	Ortamın Tanımı ve Önemi (FÖOD-OTÖ)	FÖOD-OTÖ1: Sınıf ortamı, öğrencilerin ikili ve üçlü gruplar hâlinde fikir üretip paylaşabilecekleri karşılıklı oturma düzenine göre yapılandırılır. Bu düzenleme, sınıf içinde ortak bir düşünme alanı oluşturarak öğrencilerin fikir üretmelerini, fikirlerini karşılaştırmalarını ve geliştirmelerini destekleyen etkileşimli bir öğrenme ortamı sağlar.
	Öğrenen Merkezli Ortamlar (FÖOD-ÖMO)	FÖOD-ÖMO1: Sınıf ortamı, öğrencilerin kendi yazma planlarına göre bireysel olarak çalışabilecekleri ve gerektiğinde öğretmenden ya da akranlarından geri bildirim alabilecekleri şekilde düzenlenir.

FARKLILAŞTIRILMIŞ ETKİNLİK FORMU

Etkinlik Adı	From Tastes to Texts
Konu	Life in the World & Culture
Öğrenme Hedefleri	<p>Öğrenciler, tema ile ilgili ön bilgilerini hatırlayarak yazma sürecine hazırlanır. Dinleme, izleme ve okuma çalışmalarında karşılaştıkları içerikleri yazma görevine temel oluşturacak şekilde kullanır.</p> <p>Öğrenciler, kendilerine sunulan örnek yazı metnini inceleyerek yazılı dilin nasıl kullanıldığını fark eder. Model metin üzerinden kelime ve yapı kullanımını anlamaya çalışır. Öğrenciler, örnek metinden edindikleri bilgiler doğrultusunda tema ile ilgili kendi yazılı metinlerini oluşturur. Hedef kelime ve yapıları kullanarak düşüncelerini yazılı şekilde ifade eder.</p>
Disiplinler Arası Bileşenler	<p>Coğrafya: Kıtalar, ülkeler ve farklı bölgelerin kültürel özellikleri hakkında farkındalık geliştirilir. Öğrenciler, coğrafi konum ile yemek kültürü arasındaki ilişkiyi kavrar. Farklı kültürlerle ait yemekler ve günlük alışkanlıklar üzerinden kültürel çeşitlilik ve kültürler arası etkileşim ele alınır.</p> <p>Türk Dili ve Edebiyatı: Metin yapısını tanıma, paragraf düzeni oluşturma ve düşünceleri yazılı olarak ifade etme becerileri desteklenir.</p> <p>Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık: Öz değerlendirme yoluyla öğrencilerin öz farkındalık, sorumluluk alma ve öğrenme sürecini izleme becerileri desteklenir.</p>
Materyaller	<p>Tema ile ilgili kısa video/görsel içerikler (farklı ülkelerden sokak pazarları, market rafları, geleneksel yemekler)</p> <p>Model writing text (basılı veya dijital)</p> <p>Student Self-Assessment Checklist</p> <p>Etkileşimli tahta/projeksiyon</p> <p>Öğrenci defteri veya yazma kâğıtları</p>
Süre	2 ders saati
Etkinlik Açıklaması	<p>Bu etkinliğin birinci ders saatinde öğrenciler, tema ile ilgili ön bilgilerini harekete geçirecek yazma sürecine hazırlanır. Görsel ve işitsel materyallerden yararlanarak kıtalar, ülkeler, milliyetler ve farklı kültürlerle ait yemekler hakkında düşünür; ardından sunulan örnek yazı metnini inceleyerek hedef kelime ve dil yapılarının yazılı dilde nasıl kullanıldığını fark eder. Bu aşamada öğrencilerin yazma görevine yönelik farkındalık kazanmaları amaçlanır.</p> <p>İkinci ders saatinde öğrenciler, örnek metinden edindikleri bilgiler doğrultusunda kendi yazılı metinlerini oluşturur. Yazılarını planlar, tema ile ilişkili düşüncelerini hedef kelime ve yapıları kullanarak yazılı şekilde ifade eder. Dersin sonunda öğrenciler, oluşturdukları metinleri öz değerlendirme kontrol listesi ile gözden geçirerek yazma süreçlerini değerlendirir.</p> <p>Derste Kullanılan Öğretim Yöntem ve Teknikleri</p> <p>Görsel-İşitsel Uyarım (Audio-Visual Stimulation): Öğrencilerin tema ile ilgili ön bilgilerini harekete geçirmek amacıyla kısa video ve görseller kullanılır. Bu derste farklı ülkelerden pazarlar, marketler ve geleneksel yemekleri gösteren sessiz kısa bir video izletilerek yazma sürecine hazırlık yapılır.</p> <p>Yönlendirilmiş Tartışma (Guided Discussion): Öğretmen, öğrencilerin görsel ve işitsel materyallerden hareketle düşünmelerini sağlamak için yönlendirici sorular sorar. Öğrenciler fikirlerini paylaşarak yazma görevine zihinsel bir hazırlık yapar.</p> <p>Beyin Fırtınası (Brainstorming): Öğrenciler, ülkeler, yemekler ve kişisel tercihlerle ilgili bildikleri kelime ve fikirleri serbestçe paylaşır. Bu teknik, yazma öncesi fikir üretimini desteklemek amacıyla kullanılır.</p>

Model İnceleme (Model Text Analysis): Öğrenciler, kendilerine sunulan örnek yazı metnini inceleyerek hedef kelime ve dil yapılarının yazılı dilde nasıl kullanıldığını fark eder. Bu teknik, yazma sürecine rehberlik eder.

Kontrollü Yazma (Controlled Writing): Öğrenciler, model metinden hareketle belirli yapı ve ifadeleri kullanarak kısa yazma denemeleri yapar. Amaç, hedef dil yapılarını doğru biçimde kullanmalarını sağlamaktır.

Bireysel Yazma (Individual Writing): Öğrenciler, planlama aşamasından sonra kendi yazılı metinlerini bireysel olarak oluşturur. Bu aşamada öğrencilerin kişisel düşüncelerini yazılı olarak ifade etmeleri beklenir.

İş Birliğine Dayalı Çalışma (Pair / Group Work): Bazı aşamalarda öğrenciler küçük gruplar hâlinde çalışarak fikir alışverişinde bulunur. Bu teknik, yazma öncesi hazırlık ve farkındalık sürecini destekler.

Değerlendirmede Kullanılan Yöntem ve Teknikler

Süreç Odaklı Değerlendirme (Process-Based Assessment):

Öğrencinin öğrenme sürecindeki ilerlemesini izlemeye odaklanan değerlendirme yaklaşımıdır. Üründen çok, öğrencinin öğrenme sürecine katılımı, kullandığı stratejiler ve gelişimi dikkate alınır. Bu derste öğrencilerin yazma sürecine hazırlık, model inceleme, planlama ve yazma aşamalarındaki gelişimleri gözlemlenir. Değerlendirme, yazının son hâlinde çok öğrencinin sürece katılımına odaklanır.

Analitik Yazma Rubriği (Writing Rubric): Analitik yazma rubriği, öğrencilerin yazılı ürünlerini belirli ölçütler doğrultusunda ayrı ayrı değerlendirmeyi sağlayan bir araçtır. İçerik, dil kullanımı, metin organizasyonu ve iletişim açıklığı gibi farklı boyutlar üzerinden değerlendirme yapılmasına imkân tanır.

Bu derste analitik yazma rubriği, öğrencilerin oluşturdukları yazılı ürünleri ölçütlere dayalı olarak incelemek amacıyla öğretmen tarafından kullanılır. Rubrik; hedef kelime ve dil yapılarının kullanımı, metnin tema ile uyumu ve paragraf düzeni gibi unsurlara odaklanır. Rubrikten elde edilen sonuçlar not vermekten çok öğrencilere yapılandırılmış geri bildirim sunmak amacıyla değerlendirilir.

Öz Değerlendirme - Kontrol Listesi (Student Self-Assessment Checklist): Öğrencinin kendi öğrenme sürecini ve ortaya koyduğu ürünü belirli ölçütlere göre değerlendirmesini sağlayan bir yöntemdir. Öğrencinin öz farkındalık ve sorumluluk geliştirmesine katkı sağlar. Bu derste öğrenciler, yazma etkinliğinin sonunda kendi yazılı metinlerini kontrol listesi üzerinden değerlendirir. Hedef kelime ve dil yapılarını kullanıp kullanmadıklarını işaretleyerek yazılarını gözden geçirir.

Sözlü Geri Bildirim (Oral Feedback): Öğrenciye öğrenme süreci ve ortaya koyduğu ürün hakkında sözlü olarak verilen yönlendirici geri bildirimdir. Öğrencinin gelişimini desteklemeyi amaçlar.

Bu derste öğretmen, öğrencilerin yazılı ürünlerini paylaştıkları sırada veya yazma süreci içinde kısa ve yapıcı sözlü geri bildirimler verir. Geri bildirimler, öğrencilerin yazılarını geliştirmelerine yardımcı olacak şekilde sunulur.

Uygulama Aşamaları

1. Ders

Warm-up

1. Görsel-İşitsel Uyarım: Öğrenciler, tema ile ilgili ön bilgilerini hatırlayarak yazma görevine hazırlanır. Süreç, yazma görevini destekleyen işitsel ve görsel materyallerin incelenmesi ile başlar. Öğretmen, temaya ait görseller içeren (ör. farklı ülkelerden sokak pazarları, market rafları, geleneksel yemekler) kısa bir video kesiti gösterir (**Bkz. EK 1**), (**İFS1**).

<https://meb.ai/Dctse9>

Öğretmen öğrencilere “*Just watch and think*” yönergesini verir.

2. Yönlendirilmiş Düşünme: Öğretmen, öğrencileri serbest ama kontrollü şekilde düşünmeye yönlendirir. Öğretmen şu soruları sorar:

- *Which countries or cultures come to your mind?*
- *What food is common in these places?*
- *What food do you usually buy or eat? (SFÜDD1)*

3. Kavramsal Bağ Kurma - Sessiz Not Alma: Öğrencilerden tam cümle değil sadece kelime veya kelime grubu yazmaları istenir. Öğretmen şu yönergeyi verir:

- *Write only words or short phrases, not sentences.*

Tahtada şu üç başlık olur:

- *Countries / Cultures*
- *Food*
- *Likes - Dislikes*

Öğrenciler bu başlıkların altına bildiklerini ve akıllarına gelenleri yazar.

Öğretmen warm-up bölümünü model metne bağlamak için köprü kurar.

- *Now you will see how these ideas are used in real writing (SFKÖ1).*

Writing - Expression

Yazma etkinliğinde öğrencilerin; yazma görevine yönelik örnek bir metni analiz etmeleri, hedef kelime ve dil yapılarını bağlam içinde fark etmeleri, daha sonraki yazma çalışmalarında kullanabilecekleri dilsel bir model oluşturmaları amaçlanır. Örnek metin, öğrencinin yazısını taşıyan bir iskelet görevi görür.

Öğretmen, öğrencilere örnek metni dağıtır (**Bkz. EK 2**) ve etkileşimli tahtaya yansıtır. Öğrencilere metnin bir örnek olduğu söylenir ve birbir ezberlenmeyeceği/ uygulanmayacağı, nasıl yazıldığına inceleneceği vurgulanır (**SFARŞ1**).

- *You have just seen a video about different foods and cultures. Now you will read a short text to see how these ideas are used in writing.*

1. Örnek Metnin Okunması

Öğrenciler metni sessizce okur, bu aşamada sözlük kullanmazlar. Amaç, metnin genel anlamını kavramaktır.

2. Rehberli Analiz - Dil ve İçerik Farkındalığı

Öğrencilere metni incelemeleri için yönlendirici sorular sorulur. Sorular sözlü olarak yanıtlanır; öğrencilerden uzun açıklamalar beklenmez.

A. İçerik Analizi

Öğretmen, metinde hangi konulara değinildiğinin, hangi ülkeler ve yemeklerin yer aldığının ve yazarın kendi tercihlerini nasıl ifade ettiğinin incelenmesini ister.

- *Which topic is the text discussing?*
- *Which countries and foods are mentioned?*
- *How does the author describe their own preferences?*

B. Kelime Odaklı İnceleme

Öğrencilerden metinde geçen ülkeler ve milliyetleri, yiyecek adları ve onları tanımlayan sıfatları, alışverişle ilgili kelimeleri ve onları tanımlayan sıfatları işaretlemeleri istenir (SFÜDD2).

- *Countries and nationalities*
- *Food names*
- *Adjectives related to food*
- *Words related to shopping*
- *Adjectives related to money*

C. Dil Yapıları Üzerine Farkındalık

Öğretmen öğrencilerin dikkatini metindeki bazı cümlelere çeker ve geçmişte başlayıp hâlâ devam eden durumların nasıl anlatıldığını, hangi cümlelerde soru eki (*question tag*) kullanıldığını, *some / many / much* ifadelerinin ne anlattığını incelemelerini ister.

- *How does the author describe situations that began in the past and are still ongoing?*
- *In which sentences are question tags used?*
- *What do expressions like some / many / much convey?*

Bu aşamada kural anlatımı yapılmaz, yalnızca fark ettirme hedeflenir.

Öğrencilerden metni bir okur gibi değil bir "kültür araştırmacısı" gibi tarayarak metindeki uluslararası izleri (ülke isimleri, milliyetler ve bu ülkelere özgü yemekler) hızlıca bulmaları istenir (SFÜDD3).

3. Kontrollü Yazma – Modele Dayalı Mini Görev

Öğrencilerden, model metni temel alarak kontrollü ve kısa yazma görevleri yapmaları istenir. Örneğin metindeki bir cümleyi kendi ülkesi veya sevdiği bir yemekle değiştirerek yeniden yazması beklenir.

- *I have already ... / I have just ...* yapısını kullanarak tek cümle yazma
- *I'm not into ... / I prefer ...* yapısını tamamlayarak kişisel tercih belirtme

Amaç, öğrencinin örnek metinde fark ettiği yapıların doğru kullanımını kontrollü biçimde denemesidir. Bu aşamada öğrencilerin yazıları puanlanmaz, öğrenciye yalnızca sürece yönelik kısa geri bildirim verilir (SFÜDD4).

Öğretmen, yazma etkinliğine geçişten önce aşağıdaki ifadeyi öğrencilere söyler ve dersi sonlandırır: *"This text shows how we can write about countries, food, and preferences. In the next lesson, you will write a similar text about yourself."*

2. Ders

Bu derste öğrencilerin örnek metinde analiz ettikleri hedef kelime grupları, gramer yapıları ve birkaç paragraflık metin organizasyonunu kullanarak tema ile ilişkili kendi yazılı metinlerini üretmeleri amaçlanır.

1. Hatırlatma ve Hedef Yapılara Odaklanma

Öğretmen, bir önceki derste incelenen örnek metni hatırlatarak yazma görevini netleştirir, şu noktaları açıkça vurgular:

- Yazının birden fazla paragraftan oluşacağı
- Her paragrafın farklı bir odağa sahip olacağı
- Metinde hedef kelime ve yapıların bilinçli olarak kullanılmasının beklendiği

2. Beyin Fırtınası (Brainstorming)

A. Fikir Üretme: Öğrenciler, yazacakları metin için fikir üretmek amacıyla küçük gruplar hâlinde çalışır (**FÖOD-OTÖ1**).

Öğretmen tahtaya aşağıdaki başlıkları yazar:

- *Countries / Cultures*
- *Food & Shopping*
- *Likes – Dislikes*

Öğrenciler öncelikle bu başlıklar altında, örnek metinden bağımsız olarak kendi fikirlerini üretir, paylaşır ve not alır. Öğrenciler birbirlerinin fikirlerini dinlemeye, benzerlik ve farklılıkları fark etmeye, birbirlerinin temel fikirlerini geliştirmeye teşvik edilir.

B. Yapılandırılmış Beyin Fırtınası

Öğrenci aynı grubuyla çalışmaya devam eder.

Öğretmen yazma çerçevesini açıklar ve tahtaya notlar hâlinde sıralar:

Paragraph Focus – Language Support

- **My country / culture** → *countries, nationalities, Present Perfect*
- **Food & shopping** → *shopping vocabulary, some / many / much*
- **My preferences** → *like / prefer / not into, adjectives*
- **Final message** → *need / needn't, social expressions*

Öğrenciler bu çerçeveye göre anahtar kelimeleri seçer ve notlar alır. Öğrencilerin tam cümle yazmaları beklenmez.

3. Yazma Planı Oluşturma (Planning the Writing)

Öğrencilerden beyin fırtınasında ürettikleri fikirleri ve yazacakları metinde hangi paragrafta hangi yapıyı kullanacaklarını düşünmeleri ve planı bireysel olarak oluşturmaları istenir.

Öğretmen şu sorularla yönlendirme yapar:

- *Which country or culture will you write about?*
- *Which foods or food habits will you mention?*
- *How will you describe your preferences?*
- *Can you add a sentence with need or needn't?*

Bu aşama, öğrencilerin yazılarını daha düzenli ve anlamlı hâle getirmelerine yardımcı olur.

4. Bireysel Yazma - Taslak Oluşturma (Draft Writing)

Öğrenciler planlarına göre birkaç paragraftan oluşan metinlerini yazar.

Öğretmen metinden beklenenleri açıkça belirtilir:

- En az 3–4 kısa paragraf
- En az iki *Present Perfect (since / for / already / just içeren)* kullanımı
- En az bir tercih ifadesi

	<ul style="list-style-type: none"> • En az bir <i>countable - uncountable</i> örneği (<i>some / many / much</i>) • En az bir <i>need / needn't</i> yapısı • Uygun bir sosyal dil ifadesi <p>Amaç, öğrencinin modeli birebir taklit etmeden, örnek metindeki yapıları kullanarak kendi metnini yazabilmesidir (FÖOD-ÖMO1). Beyin fırtınası sürecinde öğrenci analitik düşünmeyi ve eleştirel yaklaşım becerilerini geliştirir (SFÜDD5).</p> <p>Öğrenciler, ilk derste analiz ettikleri Kültür Haritasından ve kendi hazırladıkları yazma taslaklarından yola çıkarak hibrit bir kültürel ürün tasarlarlar (ÜFÜD1), (ÜFSÜ1).</p>
Değerlendirme	<p>Değerlendirme, öğrencilerin ürettiği yazılı ürünler üzerinden süreç ve ürün odaklı olarak yapılır. Amaç öğrencilerin yalnızca yazılı bir metin ortaya koymalarını değil programda hedeflenen kelime ve dil yapılarını bağlam içinde kullanabilmelerini, metni anlamlı ve düzenli bölümler hâlinde sunabilmelerini ve yazılı ifadelerini iletişim amacıyla kullanabilmelerini gözlemlemektir (ÜFÜD2). Öğrenciler, ikinci dersin sonunda oluşturdukları çok paragraflı taslak metni sınıf içinde paylaşır, yazılı olarak öğretmene teslim eder ve öz değerlendirmelerini yaparlar.</p> <p>Yazma etkinliğinin sonunda öğrenciler, oluşturdukları yazılı ürünü <i>Student Self-Assessment Checklist</i> kullanarak değerlendirir (Bkz. EK 3). Bu süreçte öğrenciler, metnlerinde hedeflenen kelime ve dil yapılarını (<i>Present Perfect</i> yapıları, hedef kelime grupları, tercih ifadeleri, <i>need / needn't, some / many / much vb.</i>) kullanıp kullanmadıklarını kontrol listesi üzerinden gözden geçirir.</p> <p>Öğrenciler, kontrol listesinde yer alan her maddeyi okuyarak yazılarında ilgili özelliğin bulunup bulunmadığını işaretler. Bu aşamada amaç, yazılı ürünü puanlamak değil öğrencilerin yazma sürecine ilişkin farkındalık kazanmalarını, güçlü yönlerini ve geliştirilmesi gereken alanları tespit etmelerini sağlamaktır.</p> <p><i>Student self-assessment checklist</i> uygulaması, öğrencilerin yazma becerilerine yönelik öz düzenleme ve sorumluluk alma becerilerini destekler ve bir sonraki yazma görevine daha bilinçli bir şekilde yaklaşmalarına katkı sağlar.</p> <p>Yazılı ürünler; içerik ve tema ile uyum, hedef kelime ve dil yapılarının kullanımı, metin organizasyonu, anlam açıklığı ve iletişim başarısı açılarından öğretmen tarafından değerlendirilir (Bkz. EK 4).</p> <p>Bu aşamada yazılar nihai ürün olarak değil geliştirilebilir bir yazma ürünü olarak ele alınır. Değerlendirme süreci, öğrencinin yazma becerisini destekleyici ve yönlendirici niteliktedir (ÜFÜD3).</p>
Kariyer Çıktısı	<p>Bu tema kapsamında öğrenciler, farklı ülkeler ve kültürler ait yaşam biçimleri, yiyecek alışkanlıkları ve tüketim tercihleri hakkında bilgi edinerek kültürler arası iletişim becerilerini geliştirir. Bu beceriler; turizm, gastronomi, uluslararası ticaret, halkla ilişkiler ve medya gibi alanlarda gerekli olan kültürel farkındalık ve etkili iletişim yetkinlikleri ile ilişkilidir.</p> <p>Ayrıca öğrenciler, yazılı ve sözlü ifade yoluyla düşüncelerini düzenli ve anlaşılır biçimde aktarma becerisi kazanır. Bu süreç, öğrencilerin yabancı dilde iletişim gerektiren meslek alanlarına yönelik farkındalık geliştirmelerini ve akademik ile mesleki yaşamlarında kullanabilecekleri temel yazma ve iletişim becerilerini destekler.</p>
Teknoloji Entegrasyonu	<p>Bu temada teknoloji, öğrencilerin öğrenme sürecini desteklemek ve derse aktif katılımını artırmak amacıyla kullanılır. Dersin başlangıcında, farklı ülkelerden yemek kültürlerini ve günlük yaşamı yansıtan kısa video ve görsel içerikler etkileşimli tahta veya projeksiyon aracılığıyla sunulur. Bu materyaller, öğrencilerin konuya ilişkin ön bilgilerini harekete geçirerek yazma sürecine hazırlanmalarını sağlar.</p> <p>Ders sürecinde öğrenciler, yazma etkinliklerinde ihtiyaç duydukları kelime ve ifadeleri desteklemek amacıyla dijital sözlükler ve güvenilir çevrim içi kaynaklardan yararlanır.</p> <p>Ayrıca öğrencilerin yazılı ürünleri ve öz değerlendirme formları, uygun görüldüğünde dijital ortamda hazırlanabilir veya paylaşılabilir. Bu yaklaşım, öğrencilerin dijital araçları amaçlı ve bilinçli biçimde kullanma becerilerinin gelişimine katkı sağlar.</p>

EK 1: Video

<https://meb.ai/Dctse9>

EK 2: Modal Writing Text

Life, Food, and Culture Around the World

I am **Turkish**, and I live in **Türkiye**. Türkiye is **surrounded** by seas, and it is famous for its **traditional dishes**. I have lived here **since** I was born, and I have already tried many local foods such as **kebab** and **baklava**.

I enjoy learning about other countries and their food cultures. I have **been to Italy for** two years, and during that time, I tasted **pasta** and **pizza** in local restaurants. I have just bought some fresh ingredients from a small **shop**, and the **cashier** gave me a **discount**. I didn't need to buy **many** things, but I bought **some** mushrooms and **a few** grapes.

I'm not into **spicy** food, but I really like **grilled** and **homemade** meals. I prefer **healthy food**, and I have been **gluten-free since** I was sixteen. My best friend is **Japanese**, and she has eaten **sushi** before, hasn't she? She is **able to** use **chopsticks**, but I'm still learning.

When we go shopping together, she says, "*Let's eat out tonight!*" and I usually reply, "*I'll pick up a salad!*" We don't need to eat fast food every day. Food is not only about eating; it is also about **culture, sharing, and respect**.

İNGİLİZCE

10. SINIF

EK 3: Student Self-Assessment (Checklist)

Instruction: Read each statement and tick (✓) the boxes that apply to your writing. Be honest with yourself. This checklist is not for grading, but for helping you improve your writing.

THEME 6: Life in the World & Culture Student Self-Assessment	
Student Name:	Class: Number:
Writing Checklist	✓
I wrote a text related to the theme Life in the World & Culture.	☐
My text is organised into more than one paragraph.	☐
Each paragraph focuses on one main idea.	☐
I used at least two Present Perfect sentences (since / for / already / just).	☐
I used vocabulary for countries, nationalities, or cultures.	☐
I used food and shopping vocabulary correctly.	☐
I used some / many / much correctly.	☐
I used need or needn't to talk about obligation.	☐
I expressed my food preferences (like / prefer / not into).	☐
My message is clear and easy to understand.	☐
I checked my writing and made small corrections.	☐

İNGİLİZCE

10. SINIF

EK 4: Writing Rubric

Instruction: Use this rubric to evaluate the student's writing by selecting the level that best describes the student's performance for each criterion. Language errors are tolerated as long as they do not prevent understanding. The main focus is on the student's ability to use the target vocabulary and language structures meaningfully and to organise ideas clearly and coherently.

WRITING RUBRIC					
THEME 6: Life in the World & Culture					
Criteria	4 Excellent	3 Good	2 Developing	1 Beginning	Score
Content & Theme Relevance	Fully relevant to the theme; ideas are clear, meaningful, and well developed.	Relevant to the theme; ideas are mostly clear with minor gaps.	Partially relevant; ideas are limited or repetitive.	Weak relevance to the theme; ideas are unclear or off-topic.	
Use of Target Vocabulary	Uses a wide range of target vocabulary accurately and appropriately.	Uses target vocabulary mostly accurately with minor errors.	Uses limited target vocabulary with noticeable errors.	Rarely or incorrectly uses target vocabulary.	
Use of Target Grammatical Structures	Uses target structures (e.g. Present Perfect, need / needn't, countable / uncountable nouns) accurately and effectively.	Uses target structures with minor errors that do not hinder meaning.	Uses some target structures, but frequent errors affect clarity.	Does not use target structures or uses them incorrectly.	
Organisation & Paragraphing	Text is well organised with clear, logical paragraphs.	Text is generally organised; paragraphing is mostly clear.	Organisation is weak; paragraphing is inconsistent.	Text lacks organisation; no clear paragraph structure.	
Clarity & Communication	Message is very clear, coherent, and communicative.	Message is generally clear and understandable.	Message is sometimes unclear or confusing.	Message is unclear and difficult to understand.	
Student Name: _____ Date: ___ / ___ / _____ Total Score: _____ / 20					
Score Range and Interpretation:					
18–20 Excellent: Uses target vocabulary and language structures effectively; ideas are well organized.					
14–17 Good: Meets criteria with minor language or organization errors.					
10–13 Developing: Partial control of target language; needs support.					
5–9 Beginning: Difficulty using target language and organizing ideas.					
Teacher's Note:					

ETKİNLİK 7

TEMA: LIFE IN NATURE & GLOBAL PROBLEMS

Etkinliğe Dönüştürülecek Öğrenme Çıktıları	<p>ENG.10.7.S1. Students can prepare themselves to speak meaningfully, fluently, and efficiently about the current content on “life in nature and global problems with natural resources; global problems related to natural resources; protecting natural resources”.</p> <p>ENG.10.7.S4. Students can construct meaningful spoken content about “life in nature and global problems with natural resources; global problems related to natural resources; protecting natural resources” through efficient and meaningful practice.</p>
Basamaklandırılmış Bilgi Birimleri	<p>ENG.10.7.S1. a) Students relate current content by analysing pre-existing knowledge and experiences from earlier listening, watching, and reading sessions to associate them with the current content.</p> <p>ENG.10.7.S4. a) Students make spoken content clear and understandable to listeners by selecting and using style and form appropriate to age and language level in prepared and/or unprepared speaking situations.</p> <p>ENG.10.7.S4. c) Students present their spoken content by selecting and using target vocabulary and language structures similar and/or appropriate to those presented in the model/example considering their age, language level, context, style, and type of discourse for prepared and/or unprepared speaking situations.</p> <p>ENG.10.7.S4. d) Students convey relevant explicit, implicit, and/or complex messages related to the current content clearly in context to the listeners by using appropriate material and body language in prepared and/or unprepared speaking situations.</p> <p>ENG.10.7.S4. e) Students convey their messages about the current content clearly to the listeners by incorporating all the necessary semantic elements in prepared and/or unprepared speaking situations.</p>
Ön Koşul Beceriler/ Temel Kabuller	<p>Öğrencilerin ana dillerinde doğal kaynaklar, doğal kaynaklarla ilgili küresel sorunlar ve doğayı koruma gibi temel çevre kavramlarını anlamaları beklenir.</p> <p>Öğrencilerin doğada yaşam ve küresel sorunlar konularıyla ilgili temel İngilizce kelimeleri önceki temalardan ve/veya yıllardan öğrenmiş olmaları beklenmektedir. Bu kelimeler arasında <i>a landscape, a field, a mountain, a hill, a valley, a forest, a jungle, a desert, a river, a lake, a sea, an ocean, an earthquake, to grow, to plant, to water, to gather, to pick, to take care, to protect, to save, to recycle, to feed, to observe, to save, to collect</i> gibi sözcükler yer alır.</p> <p>Öğrencilerin, önceki temalardan ve/veya yıllardan öğrendikleri aşağıdaki temel dil yapılarını hatırlamaları beklenir:</p> <ul style="list-style-type: none">• <i>She is planting flowers in the garden.</i>• <i>They aren't hiking up the mountain because the weather is too dangerous.</i>• <i>Were you cycling near the lake when the lightning struck?</i>• <i>While we were having a picnic by the river, a sudden rainstorm began.</i> <p>Bu yapılar, yıl başında uygulanan tekrar programı kapsamında gözden geçirilir ve öğrencilerin güncel temadaki yeni dil yapılarını öğrenmeleri için temel oluşturur.</p>
Tema Bazlı Öğrenci İhtiyaçları	<p>Öğrenciler, doğada yaşam, doğal kaynaklarla ilgili küresel sorunlar ve doğal kaynakların korunması gibi kavramlara dair ön bilgilerini hatırlayarak İngilizce etkinliklerle bağlantı kurmaya teşvik edilir. Bu süreçte, Türkçe konuşmadan veya çeviri yapmadan hedef kelimeleri öğrenmeleri amaçlanır.</p>

	Öğrencilerin mevcut tema hakkında sahip oldukları ön bilgileri hatırlamalarını ve yeni içerikle ilişkilendirmelerini kolaylaştırmak için derse başlamadan önce kısa film sahnesi, kitap alıntısı, hikâye bölümü, görsel koleksiyonu, animasyon kesiti, poster veya video gibi çeşitli materyallerle desteklenmeleri gerekir.	
	Farklılaştırma Alanları	
İçerik	Çeşitlilik (İFÇ)	İFÇ1: Çevre bilimi ve fen bilimleri gibi farklı disiplinlerden seçilen görseller, öğrencilerin bu alanlarla bağlantı kurmasına yardımcı olur.
	Organizasyon (İFO)	İFO1: Kavramların farklı disiplinlerle ilişkilendirilerek <i>resources</i> , <i>problems</i> , <i>solutions</i> başlıkları altında yeniden yapılandırılması, öğrencilerin kelimeleri sınıflandırarak anlam ilişkilerini görmesini sağlar.
Süreç	Üst Düzey Düşünme (SFÜDD)	SFÜDD1: Öğrencilerin görsellerden hareketle kelimeleri <i>resources</i> , <i>problems</i> , <i>solutions</i> kategorilerine yerleştirmeleri, analiz ve çıkarım yapmalarını sağlayarak üst düzey düşünme becerilerinin gelişimini destekler. SFÜDD2: Öğrencilerin <i>hot seat</i> oyununda hedef kelimeyi doğrudan söylemeden açıklamaya çalışmaları, analiz ve çıkarım yapmalarını sağlar.
	Açık Uçluluk / İlerletici Süreç (SFAU)	SFAU1: Öğrencilerin hedef kelimeyi tanımlamak için birden fazla farklı ifade ve yaklaşım kullanabilmeleri, farklı çözüm yolları geliştirmelerine imkân tanır.
	Keşifçi Öğrenme (SFKÖ)	SFKÖ1: <i>Solar energy</i> , <i>freshwater</i> ve <i>greenhouse gases</i> gibi kavramları temsil eden görsellerin kısa süreli gösterilmesi, öğrencilerin gözlem yaparak ipuçlarını keşfetmesini ve tahmin yürütmesini sağlar.
	Akıl Yürütme / Kanıtlama (SFAY)	SFAY1: Öğrenciler rol yapma etkinliğinde 'so' bağlacını kullanarak cümlelerine neden-sonuç ilişkisi ekler ve düşüncelerini gerekçelendirme fırsatı bulur.
	Seçimde Özgürlük (SFSÖ)	SFSÖ1: <i>Exit ticket</i> aşamasında öğrenciler, formda yer alan sorulara ek olarak kendi düşüncelerini veya kısa notlarını ekleyebilirler.
	Grup Etkileşimi (SFGGE)	SFGE1: Öğrencilerin iki grup hâlinde çalışıp kavramları birlikte listelemesi ve sırayla birer kelime söyleyerek etkileşim kurması grup içi iş birliğini destekler. SFGE2: <i>Hot seat</i> düzeninde öğrencilerin birbirlerinin açıklamalarını dinleyip tahmin yürütmesi, sınıf içi iletişim ve akran etkileşimini artırır. SFGE3: Öğrencilerin rol kartlarıyla eşleşerek birlikte çalışmaları, etkileşimli iletişim kurmalarını sağlar.
		Gerçek Hayat Problemleri (ÜFGHP)
Ürün	Ürün Değerlendirmesi (ÜFÜD)	ÜFÜD1: Öğretmen, öğrencilerin çıkış biletlerindeki yanıtları inceleyerek dilsel farkındalıklarını ve etkinlikten elde ettikleri kazanımları değerlendirir.
	Sentez Ürün (ÜFSÜ)	ÜFSÜ1: Öğrenciler poster/afiş çalışmasında kendi fikirlerini yaratıcı yollarla ifade eder ve tek cümlelik bir sloganla (ör. <i>Clean rivers, healthy cities</i>) destekler.

İNGİLİZCE

10. SINIF

	Üründe Çeşitlilik (ÜFÜÇ)	ÜFÜÇ1: Poster veya afişin fiziksel ya da dijital ortamda hazırlanabilmesi, ürün çeşitliliğini teşvik eder.
Fiziksel Öğrenme Ortamı Düzenlemeleri	Öğrenen Merkezli Ortamlar (FÖOD-ÖMO)	FÖOD-ÖMO1: Posterlerin sınıf içinde sergilenmesi, öğrencilerin birbirlerinin çalışmalarını inceleyerek farklı çözüm yaklaşımları arasında karşılaştırma yapmasına ve etkileşim kurmasına imkân tanır.

İNGİLİZCE

10. SINIF

FARKLIlaştırılmış ETKİNLİK FORMU

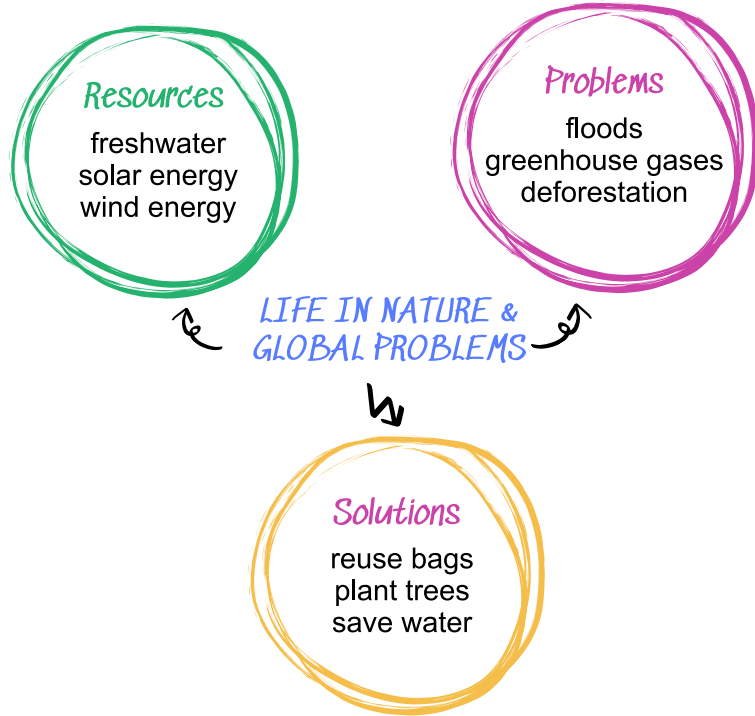
Etkinlik Adı	No Nature, No Future
Konu	Life in Nature & Global Problems
Öğrenme Hedefleri	<p>Öğrenciler, doğada yaşam, doğal kaynaklarla ilgili küresel sorunlar ve doğal kaynakların korunması konularındaki güncel içerik hakkında anlamlı, akıcı ve etkili bir şekilde konuşmaya hazırlanabilir.</p> <p>Öğrenciler, doğadaki yaşam, doğal kaynaklarla ilgili küresel sorunlar ve doğal kaynakların korunması konularında anlamlı sözlü ifadeler oluşturabilir.</p>
Disiplinler Arası Bileşenler	Biyoloji, Çevre Bilimleri, Coğrafya, Görsel Sanatlar, Bilişim Teknolojileri ve Yazılım
Materyaller	Doğal kaynaklar ve çevre sorunlarına ait 10–12 görsel içeren sunum, etkileşimli tahta, <i>hot seat</i> etkinliği için bir sandalye, rol kartları (EK 1), çıkış bileti değerlendirme aracı (EK 2)
Süre	2 ders saati
Etkinlik Açıklaması	<p>Bu derste öğrenciler, doğal kaynaklar ve çevre sorunlarıyla ilgili görselleri kısa süreliğine inceleyerek bir tahmin oyunu oynar ve hatırladıkları kelimeleri listeleyip sınıflandırır. Ardından <i>hot seat</i> etkinliğiyle çevre temalı kelimeleri tanımlama yoluyla pekiştirir ve hedef dil yapılarını sözlü olarak kullanırlar. Devamında rol yapma etkinliğinde çevreyle ilgili gerçek yaşam durumlarını canlandırarak çözüm önerileri üretir ve seçtikleri çözümün poster ya da afiş üzerinde görselleştirirler. Son olarak öğrenciler etkinlikten elde ettikleri kazanımları ve gelişim alanlarını belirttikleri bir çıkış bileti (<i>exit ticket</i>) doldurur, öğretmenin ise bu yanıtlar aracılığıyla öğrencilerin gelişimini değerlendirir.</p> <p>Sıcak Sandalye (Hot Seat)</p> <p><i>Hot seat</i>, öğrencilerin kelime bilgisini, konuşma ve dinleme becerilerini geliştirmeye yönelik eğlenceli ve etkileşimli bir sınıf etkinliğidir. Etkinlikte sınıfın önüne bir sandalye yerleştirilir ve buna <i>hot seat</i> denir. Bir öğrenci bu sandalyeye oturur ve tahtaya sırtını döner. Öğretmen tahtaya bir hedef kelime yazar ya da ekrana yansıtır. Diğer öğrenciler bu kelimeyi doğrudan söylemeden açıklamalar, tanımlar ya da örnek cümleler vererek ipuçları sunar. Sandalyedeki öğrenci, verilen ipuçlarına göre kelimeyi tahmin etmeye çalışır. Etkinlik, öğrencilerin sözlü ifade becerilerini geliştirirken aynı zamanda yaratıcı düşüncelerini teşvik eder ve eğlenceli, katılımcı bir öğrenme ortamı sunar.</p> <p>Rol Yapma (Role Play)</p> <p>Rol yapma, öğrencilerin farklı roller üstlenerek belirli bir durumu canlandırdıkları, dili gerçek yaşam bağlamlarına yakın bir şekilde kullanabildikleri sözlü bir etkinlik türüdür. Bu etkinlikte öğrenciler, bir senaryo doğrultusunda karakterlere bürünür; doğaçlama konuşmalar yapar, sorular sorar, cevaplar verir veya sorunlara çözümler üretir. Rol yapma çalışmaları, sadece dil bilgisi ve kelime kullanımını değil aynı zamanda iletişim becerilerini, empati kurmayı, problem çözmeyi ve yaratıcı düşünmeyi de destekler. Eğlenceli ve iş birliğine dayalı yapısıyla, öğrencilerin dili daha akıcı ve özgüvenle kullanmalarına katkı sağlar.</p> <p>Çıkış Bileti (Exit Ticket)</p> <p>Çıkış bileti, öğrencilerin ders sonunda öğrendiklerini yansıtma, düşüncelerini ifade etmelerini ve öğretmenin süreci değerlendirmesini sağlayan kısa ve odaklı bir geri bildirim aracıdır. Bu etkinlik, öğrencilerin derste edindikleri bilgileri, kavradıkları temel noktaları ve zorlandıkları alanları ortaya koyar. Uygulama sırasında öğrencilere kısa sorular, cümle tamamlama ifadeleri ya da kişisel değerlendirme bölümleri sunulur. Bu sayede hem öğrencilerin öğrenmeye dair farkındalığı artar hem de öğretmen, bir sonraki dersi planlarken öğrenci ihtiyaçlarını daha iyi analiz edebilir. Çıkış bileti, ölçme-değerlendirme sürecinde alternatif ve öğrenci merkezli bir araç olarak etkili biçimde kullanılabilir.</p>

1. Ders**Warm-up**

Öğrencilerin dikkatini derse yönlendirmek ve kelime bilgisini aktif hâle getirmek amacıyla öğretmen, doğal kaynaklar ve çevre sorunlarıyla ilgili 10–12 görseli içeren sunum slaytlarını (ör. *solar energy, freshwater, floods, greenhouse gases, deforestation, carbon footprint, overpopulation*) ekranda birkaç saniyelik gösterir (**İFÇ1**). Sunum kapatıldıktan sonra sınıf iki gruba ayrılır. Her grup, görsellerin temsil ettiği kavramları tahmin ederek bir not kâğıdına listelemeye çalışır (**SFKÖ1**). Yazım tamamlandıktan sonra, gruplar sırayla birer kelime söyler.

- Grup A: *freshwater*
- Grup B: *floods*
- Grup A: *deforestation*
- Grup B: *solar energy* (**SFGE1**)

Aynı kelimenin tekrar edilmesine veya yanlış tahminlere puan verilmez. Her doğru kelime için bir puan yazılır. Bu bölüm, kısa bir sınıflandırma çalışması şeklinde de uygulanabilir; öğretmen tahtaya **resources, problems** ve **solutions** başlıklarını yazar (**İFO1**), öğrenciler ise hatırladıkları kelimeleri uygun kategorilere yerleştirir (**SFÜDD1**). Sunumdan en çok doğru kelimeyi hatırlayan grup oyunu kazanır. Bu kısa hafıza oyunu, öğrencilerin ilgili kelimeleri eğlenceli bir şekilde tekrar etmelerini sağlar ve dersin konuşma etkinliğine geçişi kolaylaştırır.

Uygulama Aşamaları**Speaking****Hot Seat**

Warm-up etkinliğinde tanıtılan çevre temalı kelimeleri pekiştirmek ve öğrencileri konuşmaya teşvik etmek amacıyla sınıfta *hot seat* oyunu oynanır. Sınıftan bir öğrenci sırtı tahtaya dönük şekilde bir sandalyeye oturur.

Öğretmen tahtaya hedef kelimelerden birini örneğin '*deforestation*' yazar. Diğer öğrenciler, bu kelimeyi doğrudan kullanmadan açıklamaya çalışır.

	<p>Tanımlarda hedef dil yapılarını (<i>which / that, so...</i>) kullanmaları teşvik edilir (SFAU1).</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>It's a problem that happens when people cut down too many trees.</i> • <i>It's something which destroys the homes of wild animals.</i> • <i>It's an activity that causes habitat loss and affects biodiversity</i> (SFÜDD2). <p><i>Hot seat</i> etkinliğinde öğrenci, kendisine yapılan açıklamalardan kelimeyi tahmin etmeye çalışır. Doğru tahmin yapıldığında bir sonraki kelimeye geçilir ve her turda farklı bir öğrenci <i>hot seat</i> için seçilir (SFGE2). Bu konuşma etkinliği, öğrencilerin hem tanımlama hem de hedef dil yapılarını üretme becerilerini eğlenceli bir şekilde geliştirmelerine yardımcı olur.</p> <p>2. Ders</p> <p>Role Play</p> <p><i>Hot seat</i> etkinliğinden sonra öğrenciler, konuşma becerilerini daha yapılandırılmış bir görevle geliştirmek üzere rol yapma (<i>role play</i>) etkinliğine geçerler. Bu aşamada öğrenciler, çevreyle ilgili gerçek yaşam durumlarını canlandırır; belirli rollere girerek sorunları tanımlar, çözüm önerileri sunar ve öğrendikleri dil yapılarını (<i>which, that, so</i>) doğal bir bağlam içinde sözlü olarak kullanırlar (ÜFGHP1). Hazırlanan rol kartları, öğrencilerin konuşma yönünü belirlemelerine ve hedef kelimeleri etkin biçimde kullanmalarına yardımcı olur. Örneğin, <i>Environmental Expert & Journalist</i> kartında (Bkz. EK 1), bir öğrenci çevreci bir uzman, diğeri ise gazeteci rolünü üstlenir (SFGE3). Gazeteci, “<i>What is the biggest cause of air pollution today?</i>” gibi sorular yöneltilir; uzman ise “<i>It's a type of pollution that comes from cars and factories</i>” ya da “<i>We should use public transport, so the air gets cleaner and people stay healthier.</i>” gibi cevaplar verebilir (SFAY1).</p> <p><i>Role play</i> etkinliğinin ardından öğrenciler, seçtikleri çözüm önerisini bir poster ya da afiş üzerinde görselleştirir ve mesajlarını tek cümlelik bir sloganla destekler (ör. <i>Clean rivers, healthy cities</i>) (ÜFSÜ1). Poster/afiş çalışması dijital ortamda da hazırlanabilir (ÜFÜÇ1). Hazırlanan posterler sınıf ortamında sergilenir ve öğrenciler birbirlerinin çalışmalarını inceleyerek farklı çözüm yaklaşımlarını karşılaştırma fırsatı bulur (FÖOD-ÖMO1).</p>
Değerlendirme	<p>Exit Ticket</p> <p>Rol yapma etkinliğinin ardından öğrencilerin etkinliğe dair temel kazanımlarını yansıtabilmeleri amacıyla çıkış bileti (<i>exit ticket</i>) (Bkz. EK 2) uygulaması yapılır. Bu aşamada her öğrenci, verilen bileti doldurarak etkinlikte öğrendiklerini, kullandığı dil yapılarını ve gelişim alanlarını kısaca belirtir. Öğrenciler isterlerse forma ek notlar da yazabilir (ör. <i>The issue that affected me the most today was water pollution.</i>) (SFSÖ1). Öğretmen, bu yanıtlar aracılığıyla öğrencilerin dilsel farkındalığını ve etkinlikten elde ettikleri kazanımları değerlendirir (ÜFÜD1).</p>
Kariyer Çıktısı	<p>Bu dersin sonunda öğrenciler, çevre ve sürdürülebilirlik alanlarıyla ilgili temel meslek rollerini tanıyabilir. Gerçek yaşam senaryoları üzerinden çözüm odaklı iletişim kurarak iş birliği ve problem çözme becerilerini geliştirir. Ayrıca, poster ve sözlü sunum çalışmaları aracılığıyla, fikirlerini organize etme, topluluk önünde konuşma ve görsel destek kullanma becerilerini güçlendirir.</p>
Teknoloji Entegrasyonu	<p>Ders sürecinde sunum slaytları kullanılarak görseller üzerinden kelime aktivasyonu sağlanır.</p> <p>Öğrenciler poster/afiş çalışmalarını dijital olarak hazırlayabilir ve sınıf ekranında sunarak akran geri bildirimini alabilir.</p> <p>Konuşma etkinliklerinde öğretmen, etkileşimli tahta üzerinden dijital zamanlayıcı kullanarak süre yönetimini destekleyebilir.</p> <p>Çıkış bileti, öğretmen tarafından paylaşılan çevrim içi form üzerinden tamamlanabilir.</p>

EK 1: Role Play Cards

**ROLE CARD A:
Environmental Expert**

Context: You are being interviewed about air pollution and possible solutions.

Useful prompts / questions the journalist might ask:

- What causes air pollution in big cities?
- What are the effects on people and nature?
- What solutions do you suggest?

Useful words & phrases:

traffic, factories, plant trees, renewable energy, reduce emissions, which / that / so

**ROLE CARD B:
Journalist**

Context: You are interviewing an environmental expert for a magazine article.

Suggested questions:

- What is the biggest cause of air pollution today?
- What can governments or people do about it?
- Do you think things will get better in the future?

Useful words & phrases:

biggest problem, solutions, citizens, environment, cleaner cities, responsible actions

EK 2: Exit Ticket

Name: _____
Grade: _____
Subject: _____

Exit Ticket

One thing I learned today:

A new word or phrase I used or heard:

One question or idea I still have:

ETKİNLİK 8

TEMA: LIFE IN THE UNIVERSE & THE FUTURE

Etkinliğe Dönüştürülecek Öğrenme Çıktıları

ENG.10.8.R1. Students can prepare for reading the content on “life in the universe and the future with planets and space; life in the universe; space explorations” efficiently and effectively.

ENG.10.8.R2. Students can bring information together about the current content on “life in the universe and the future with planets and space; life in the universe; space explorations” through skimming, scanning and detailed reading.

ENG.10.8.R3. Students can make sense of and derive meaning from the current content on “life in the universe and the future with planets and space; life in the universe; space explorations”.

ENG.10.8.R4. Students can reflect on the information, experiences, thoughts, ideas, and feelings related to the reading process about the current content on “life in the universe and the future with planets and space; life in the universe; space explorations” in relation to themselves or others, both individually and/or with others.

Basamaklandırılmış Bilgi Birimleri

ENG.10.8.R1. a) Students recall and activate significant pre-existing knowledge and past experiences that can be related to the current theme and content through careful exploration.

ENG.10.8.R1. b) Students recognise significant relationships between pre-existing knowledge, past experiences and clues to current content.

ENG.10.8.R2. b) Students scan the current content by reading it silently and quickly to find key and major components.

ENG.10.8.R2. c) Students read the current content again silently and carefully to examine any significant semantic and structural details.

ENG.10.8.R2. d) Students examine the semantic details in the content carefully to check the accuracy of their initial predictions.

ENG.10.8.R3. a) Students classify significant and necessary elements of the current content in a meaningful way.

ENG.10.8.R3. b) Students compare significant and key elements of the current content with each other or with similar ones in a meaningful way.

ENG.10.8.R4. a) Students convey individually their knowledge, experiences, thoughts, and feelings that they review critically in relation to the current reading-comprehension content and process.

ENG.10.8.R4. c) Students produce new verbal and written work after participating in reflective activities related to the current reading-comprehension content and process.

Ön Koşul Beceriler/ Temel Kabuller

Öğrenciler, evrende yaşam, gezegenler ve uzay, uzay araştırmaları gibi temel kavramlara kendi ana dilinde aşinadır ve bu ön bilgileri yabancı dil öğrenme sürecine aktarabilir.

Öğrenciler, önceki temalar ve yıllardan edindiği öğrenmeler doğrultusunda *Life in the Universe & the Future* konusuna ait İngilizce temel kelimelere (*time travel, space explorations, alien invasion*) ve dil yapılarına (*What (do you think) will happen in the future? / (I think) robots will help people in the future.*) aşinadır.

Tema Bazlı Öğrenci İhtiyaçları

Öğrenciler, temaya ilişkin sahip oldukları ön bilgileri hatırlamaya ve bu bilgileri İngilizce etkinliklerle ilişkilendirmeye ihtiyaç duyar. Sürecin sağlıklı ilerleyebilmesi için hedef kelimeler öğrenilene kadar Türkçe konuşmadan ve çeviri yapmadan öğrenme sürecine katılmaları gerekmektedir.

İNGİLİZCE

10. SINIF

	Öğrenciler, işleyecekleri konuyla ilgili sahip oldukları ön bilgileri hatırlayabilmek için derse başlamadan önce temayla ilişkili kısa film sahnesi, günlükten bir bölüm, görsel koleksiyonu, animasyon kesiti, poster ya da video alıntısı gibi materyallerle görsel ve işitsel olarak desteklenmeye ihtiyaç duyarlar.	
	Farklılaştırma Alanları	
İçerik	Çeşitlilik (İFÇ)	İFÇ1: Metin, Güneş sistemi ve uzayla ilgili kavramları ele alarak öğrencilerin fen ve uzay bilimleriyle disiplinler arası bağlantı kurmasını destekler.
Süreç	Üst Düzey Düşünme (SFÜDD)	SFÜDD1: Öğrenciler, görev listesinde yer alan yönergeler doğrultusunda metindeki bağlamsal ipuçlarını analiz ederek doğru bilgileri belirler (ör. <i>Find a sentence with "if" that talks about a possible future.</i>). SFÜDD2: Öğrenciler, altı başlık arasından yalnızca metinle uyumlu üç tanesini seçebilmek için metni analiz eder ve yanlış seçenekleri eleyerek eleştirel düşünme becerilerini kullanır.
	Seçimde Özgürlük (SFSÖ)	SFSÖ1: Uzay temasına özel ilgi duyan öğrenciler, etkinlik formuna kendi ilgi alanlarına yönelik yeni bir ifade ekleyerek öğrenme sürecine kişisel katkı sağlarlar.
	Grup Etkileşimi (SFGE)	SFGE1: <i>Find Someone Who...</i> etkinliğinde öğrenciler sınıf içinde dolaşarak akranlarıyla iletişim kurar, bilgi paylaşır ve etkileşim kurarlar. SFGE2: Grupların cevap kâğıtlarını değiştirip birbirlerinin yanıtlarını kontrol etmesi, iş birliği ve akran değerlendirmesini destekler.
Ürün	Ürün Değerlendirmesi (ÜFÜD)	ÜFÜD1: 3-2-1 değerlendirmesi, öğrencinin öz değerlendirme yapmasını sağlar ve öğretmene öğrenme sürecindeki güçlü yönler ile geliştirilmesi gereken alanlar hakkında bilgi sunar.
	Sentez Ürün (ÜFSÜ)	ÜFSÜ1: Öğrenciler, konuya ilişkin geleceğe yönelik öngörüler geliştirerek yorumlarını yaratıcı biçimde ortaya koyar (ör. <i>In 2050, space travel will be common for scientific research.</i>).
	Üründe Çeşitlilik (ÜFÜÇ)	ÜFÜÇ1: Çalışmalar poster, grafik veya zaman çizelgesi gibi farklı biçimlerde sunulabildiği için öğrenciler farklı türde ürünler geliştirme fırsatı bulur. ÜFÜÇ2: Öğrenciler, 3-2-1 çalışmasını yazılı metin, sesli kayıt, not kartı veya dijital metin gibi farklı formatlarda sunabilir.
Fiziksel Öğrenme Ortamı Düzenlemeleri	Öğrenen Merkezli Ortamlar (FÖOD-ÖMO)	FÖOD-ÖMO1: <i>Find Someone Who</i> etkinliği öncesinde sınıf ortamı, öğrencilerin serbestçe hareket ederek akranlarıyla etkileşim kurabileceği şekilde düzenlenir böylece öğrenen merkezli bir ortam oluşturulur. FÖOD-ÖMO2: Ürünlerin sınıfta sergilenmesi, öğrencilerin birbirlerinin çalışmalarını inceleyerek fikir alışverişinde bulunmasına imkân tanır.

İNGİLİZCE

10. SINIF

FARKLIlaştırILMIŞ ETKİNLİK FORMU

Etkinlik Adı	Mission: Explore the Universe
Konu	LIFE IN THE UNIVERSE & THE FUTURE
Öğrenme Hedefleri	<p>Öğrenciler, evrende yaşam, gezegenler ve uzayda gelecek, uzay keşifleri konularına ilişkin içeriği verimli ve etkili bir şekilde okumaya hazırlanabilir.</p> <p>Öğrenciler, tema ile ilgili içerikteki bilgileri göz gezdirme (<i>skimming</i>), tarama (<i>scanning</i>) ve ayrıntılı okuma yoluyla bir araya getirebilir.</p> <p>Öğrenciler, tema ile ilgili içerikten anlam çıkarabilir ve metni doğru şekilde kavrayabilir.</p> <p>Öğrenciler, tema ile ilgili okuma sürecinde edinilen bilgileri, deneyimleri, düşünceleri, fikirleri ve duyguları, bireysel olarak veya başkalarıyla paylaşarak yansıtabilir.</p>
Disiplinler Arası Bileşenler	Biyoloji, Coğrafya, Bilişim Teknolojileri ve Yazılım
Materyaller	<i>Find Someone Who...</i> etkinlik formu (EK 1), okuma metni (EK 2), bilgi avı görev formu (EK 3), bilgi avı cevap anahtarı (EK 4), başlık kartları ve cevap anahtarı (EK 5), makas, yapıştırıcı, 3-2-1 değerlendirme formu (EK 6)
Süre	2 ders saati
Etkinlik Açıklaması	<p>Bu derste öğrenciler, uzay temasına yönelik kısa bir video izleyerek derse giriş yapar ve <i>Find Someone Who...</i> etkinliğiyle ön bilgilerini harekete geçirir. Okuma aşamasında gruplar hâlinde bilgilendirici bir metni inceleyip görev formundaki maddelere uygun yanıtları bulurlar. Okuma sonrasında metindeki paragraflarla başlık kartlarını eşleştirir ve ardından geleceğe yönelik öngörülerini poster, grafik veya zaman çizelgesi şeklinde görselleştirirler. Dersin sonunda öğrenciler 3-2-1 değerlendirme formunu doldurarak öğrendiklerini ve merak ettikleri noktaları yansıtır; öğretmen ise bu yanıtlar aracılığıyla öğrenme çıktılarını değerlendirir.</p> <p>Birini Bul Etkinliği (Find Someone Who...)</p> <p><i>Find Someone Who...</i>, öğrencilerin sınıf içinde dolaşarak birbirleriyle iletişim kurmalarını ve verilen ifadelerle eşleşen kişileri bulmalarını amaçlayan etkileşimli bir ısınma etkinliğidir. Her öğrenciye, kısa ifadelerden oluşan bir form verilir (ör. <i>Find someone who has watched a space movie.</i>). Öğrenciler sınıf arkadaşlarıyla konuşarak listedeki her madde için uygun bir kişi bulur ve onun adını ilgili kutuya yazar. Etkinlik, öğrenciler arasında sözlü etkileşimi artırır, sınıf atmosferini canlandırır ve hedef dilin doğal şekilde kullanılmasına olanak sağlar.</p> <p>Bilgi Avı (Information Hunt)</p> <p>Bilgi avı öğrencilerin belirli bir konuya yönelik soruları cevaplamak veya görevleri tamamlamak için çeşitli kaynaklardan (metinler, görseller vb.) bilgi topladıkları etkileşimli bir öğrenme aktivitesidir. Öğrenciler, verilen ipuçlarını takip ederek hedeflenen bilgileri keşfeder böylece öğrencilerin hem okuduğunu anlama hem de eleştirel düşünme becerileri gelişir. Gruplar hâlinde veya bireysel yapılabilen bu etkinlik, oyunlaştırılmış yapısı (zaman sınırı, puanlama) sayesinde motivasyonu artırır ve aktif öğrenmeyi teşvik eder.</p> <p>3-2-1 Stratejisi (3-2-1 Strategy)</p> <p>3-2-1, öğrencilerin okudukları veya öğrendikleri konuyu bireysel olarak yansıtma ve öğrenme sürecini destekleyen yapılandırılmış bir değerlendirme etkinliğidir. Genellikle bir dersin veya etkinliğin sonunda uygulanır. Öğrencilerden öğrendikleri 3 bilgiyi, ilginç buldukları 2 noktayı ve merak ettikleri 1 soruyu listelemeleri istenir. Bu yöntem, öğrencilerin kendi öğrenme süreçlerini değerlendirmelerine, bilgileri içselleştirmelerine ve öğretmene geri bildirim sunmalarına yardımcı olur. Aynı zamanda eleştirel düşünme, özetleme ve soru oluşturma becerilerini destekler.</p>

1. Ders**Warm-up****Pre-Reading**

Öğrencilerin dikkatini uzay temasına çekmek amacıyla, uzayla ilgili temel kavramları tanıtan kısa bir video izletilir.

<https://meb.ai/UJUFcGs>

Videonun ardından, öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirmek ve temaya aktif bir giriş yapmak amacıyla *Find Someone Who...* adlı etkileşimli oyun uygulanır. Bu etkinlik için öğrencilere, uzayla ilgili kısa ifadelerden oluşan bir form (**Bkz. EK 1**) dağıtılır. Formdaki her ifade, öğrencilerin sınıfta belirli bir özelliğe sahip bir arkadaşını bulmalarını hedefler. Örneğin:

- *Find someone who has watched a space movie.*
- *Find someone who can name all the planets.*
- *Find someone who wants to become an astronaut.*

Uygulama Aşamaları

Etkinlik öncesinde sınıf ortamı, öğrencilerin serbestçe hareket ederek akranlarıyla etkileşim kuracağı şekilde düzenlenir (**FÖÖD-ÖM01**). Öğrenciler sınıf içinde dolaşarak listedeki maddelere uygun bir arkadaşını bulup adını yazarlar (**SFGE1**). Uzay temasına özel ilgi duyan öğrenciler, listeye kendi ilgi alanlarına yönelik yeni bir ifade ekleyebilir (ör. *Find someone who follows a science magazine.*) (**SFSÖ1**). Belirli bir sürenin (5–7 dakika) sonunda öğretmen etkinliği durdurur ve sınıfa sorular yönelterek öğrencilerin buldukları kişileri sözlü olarak paylaşmalarını ister. Örneğin:

- *Who found someone who wants to live on Mars?*
- *Who found someone who can name all the planets?*

Bu etkileşimli başlangıçtan sonra öğrenciler, okuma etkinliğine geçer.

While Reading

Etkinlik sırasında öğrenciler küçük gruplara ayrılır ve uzayla ilgili bilgilendirici bir metni (**Bkz. EK 2**) okurlar. Metin, Güneş sistemi, gezegenler, uzay görevleri ve astronotların çalışmaları gibi konuları ele alır (**İFÇ1**). Bu aşamada gruplara dokuz maddeden oluşan bir görev formu (**Bkz. EK 3**) verilir. Öğrenciler, metni okurken görev listesindeki ipuçlarına karşılık gelen bilgileri bularak cevap kâğıdına yazar. Görevler arasında;

- *Find a word that means "a vehicle used to travel in space".*
- *Find a sentence with "if" that talks about a possible future.*
- *Find a planet that could support life.*

gibi maddeler yer alır (**SFÜDD1**). Metin okunup görevler tamamlandıktan sonra cevapların kontrolü için her grup cevap kâğıdını saat yönünde başka bir grupla değiştirir. Gruplar, kendilerine gelen yanıtları cevap anahtarına (**Bkz. EK 4**) göre kontrol eder ve her doğru yanıtı puanlar (**SFGE2**). En çok puanı alan grup oyunu kazanır.

	<p>2. Ders</p> <p>Post-Reading</p> <p>Metin okunup görevler tamamlandıktan sonra öğretmen, her gruba, metindeki paragraflarla eşleştirmeleri için altı farklı başlık kartı (Bkz. EK 5) dağıtır. Bu başlıklardan yalnızca üçü metindeki paragraflarla doğrudan ilişkilidir. Gruplar, başlık kartlarını ve metni gözden geçirerek her kartı uygun paragrafın üzerine yapıştırır ve metinle uyumsuz seçenekleri eler (SFÜDD2). Öğretmen doğru eşleştirmeleri sınıfla paylaştıktan sonra gruplar konuya ilişkin geleceğe yönelik öngörüler yazar (ör. <i>In 2050, space travel will be common for scientific research.</i>) (ÜFSÜ1). Bu öngörüler poster, grafik ya da zaman çizelgesi biçiminde görselleştirilerek sunulabilir (ÜFÜÇ1). Ardından ürünler sınıf içinde sergilenir; öğrenciler arkadaşlarının hazırladığı çalışmalarını inceleyerek fikir alışverişinde bulunur (FÖOD-ÖMO2).</p>
<p>Değerlendirme</p>	<p>Etkinliğin ardından öğrenciler, bireysel olarak 3-2-1 değerlendirme formunu (Bkz. EK 6) doldurur. Bu forma;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Metinden öğrendikleri 3 yeni bilgiyi • İlginç buldukları 2 durumu • Merak ettikleri veya hakkında daha fazla bilgi edinmek istedikleri 1 konuyu yazarlar. <p>3-2-1 çalışması, yazılı olarak yapılabileceği gibi sesli kayıt, not kartı ya da dijital metin şeklinde de tamamlanabilir (ÜFÜÇ2). Bu değerlendirme, öğrencilerin metni ne kadar anladıklarını kendi ifadeleriyle göstermelerine imkân tanır ve öğretmene güçlü yönler ile ek desteğe ihtiyaç duyulan alanlara dair geri bildirim sağlar (ÜFÜD1).</p>
<p>Kariyer Çıktısı</p>	<p>Bu ders kapsamında öğrenciler, uzayda yaşam, gezegenler ve bilimsel keşifler üzerine düşünerek bilimsel farkındalık geliştirirler. 3-2-1 değerlendirme etkinliğinde öğrencilerin merak ettikleri konular üzerinden gelecekteki mesleki ilgi alanlarına dair ipuçları elde edilebilir. Ayrıca grup çalışmaları ve bilgi toplama süreçleri, öğrencilerin iletişim, araştırma ve iş birliği gibi 21. yüzyıl becerilerini geliştirmelerine katkı sağlar.</p>
<p>Teknoloji Entegrasyonu</p>	<p>Etkinlik yönergeleri, örnek ifadeler ve başlık kartları etkileşimli tahta üzerinden yansıtılarak görsel destek sağlanabilir.</p> <p>Öğrenciler, bilgi avı görevlerini dijital okuma metni ve etkileşimli form aracılığıyla tablet veya bilgisayarda tamamlayabilir.</p> <p>3-2-1 değerlendirmesi, çevrim içi formlar aracılığıyla yapıp sonuçlar sınıfla grafik olarak paylaşılabilir.</p>

EK 1: Find Someone Who... Activity Sheet

FIND SOMEONE WHO...

has watched a space movie.

Name: _____

can name all the planets.

Name: _____

wants to become an astronaut.

Name: _____

has seen a shooting star.

Name: _____

can name a galaxy.

Name: _____

knows what a space mission is.

Name: _____

believes there might be life on other planets.

Name: _____

has watched a rocket launch video or scene.

Name: _____

thinks robots will help astronauts in future missions.

Name: _____

EK 2: Reading Text: Space Mission

SPACE MISSION

Our solar system is home to eight planets—Mercury, Venus, Earth, Mars, Jupiter, Saturn, Uranus, and Neptune. These planets, along with their moons, satellites, and other celestial objects, revolve around the Sun. Each one has its own unique atmosphere, temperature, and physical features. If a planet is in orbit, it moves around a star in a regular path. Some of them can be seen through a telescope, especially on clear nights.

To study these distant worlds, astronauts travel in spacecraft, rockets, and space shuttles. Their missions often include collecting rock samples, conducting experiments, and using special tools to gather data. If a spacecraft doesn't reach the right speed, it can't escape Earth's gravity and enter orbit. Spacewalks are also part of their work—if you go on one, your body floats because of microgravity. For safety, astronauts must wear special suits and follow strict procedures while working outside the spacecraft.

One of the most studied planets is Mars. Scientists believe it once had rivers and lakes, and they hope to find signs of past life there. If future missions land safely, researchers will be able to examine the planet's surface more closely. Robots are likely to assist with difficult tasks like testing the atmosphere or collecting soil. If we continue to explore and learn, we may better understand the universe around us.

EK 3: Information Hunt Task Sheet

INFORMATION HUNT

Work with your team to complete space information hunt below.

<p>Find a word that means "moving around a star in a regular path."</p>	<p>Find a sentence with "if" that describes a scientific fact.</p>	<p>Find the name of a tool used to see planets from Earth.</p>
<p>Find a sentence with "if" that describes a possible future.</p>	<p>Find the name of one planet that scientists study closely.</p>	<p>Find an object that astronauts travel in.</p>
<p>Find a reason why astronauts wear special suits.</p>	<p>Find a sentence that includes the word "microgravity."</p>	<p>Find one task that robots can do in future missions.</p>

EK 4: Answer Key: Information Hunt

INFORMATION HUNT

→ orbit	→ If a planet is in orbit, it moves around a star in a regular path.	→ telescope
→ If future missions land safely, researchers will be able to examine the planet's surface more closely.	→ Mars	→ spacecraft, rockets, or space shuttles
→ For safety, astronauts must wear special suits and follow strict procedures while working outside the spacecraft.	→ Spacewalks are also part of their work—if you go on one, your body floats because of microgravity.	→ Testing the atmosphere or collecting soil

EK 5: Heading Cards and Answer Key

Cut and Match the Headings

Missions to Mars

Training to Become an Astronaut

Exploring the Solar System

A Day in the Space Station

History of Space Travel

How Astronauts Work in Space

Answer Key

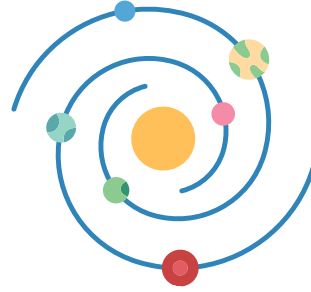
Missions to Mars → Paragraph 3

Exploring the Solar System → Paragraph 1

How Astronauts Work in Space → Paragraph 2

EK 6: 3-2-1 Reflection Form

3-2-1

REFLECTION

Fill in the boxes below to reflect on your learning today. What did you learn, and what questions do you still have?

3 THINGS I LEARNED

1.

2.

3.

2 INTERESTING FACTS

1.

2.

1 QUESTION I HAVE

1.

KAYNAKLAR

- Allen, J., Way, J. D., & Casillas, A. (2019). Relating school context to measures of psychosocial factors for students in grades 6 through 9. *Personality and Individual Differences*, 136, 96–106. <https://doi.org/10.1016/J.PAID.2018.01.041>
- Ambrose, D. (2021). Strengthening the moral development of the gifted: Interdisciplinary insights about ethical thoughts and actions. In *Handbook for counselors serving students with gifts and talents* (pp. 409-423). Routledge.
- Armour, M. (2015). Restorative practices: Righting the wrongs of exclusionary school discipline. *U. Rich. L. Rev.*, 50, 999.
- Atticot, L. (2023). Administrator and teacher experiences implementing restorative practices: A phenomenological study [Unpublished doctoral dissertation]. Concordia University Wisconsin).
- Casino-García, A. M., Llopis-Bueno, M. J., Gómez-Vivo, M. G., Juan-Grau, A., Shuali-Trachtenberg, T., & Llinares-Insa, L. I. (2021). "Developing Capabilities": Inclusive extracurricular enrichment programs to improve the well-being of gifted adolescents. *Frontiers in Psychology*, 12, 731591. doi:10.3389/fpsyg.2021.731591
- Çitil, M., & Ataman, A. (2019). Positive behavior support-based pre-ventive classroom management practices for gifted students: An action research. *Talent*, 9(2), 102-130.
- Davis, G. A., Rimm, A. B., ve Siegle, D. (2011). Gifted education: Matching instruction with needs. In J. W. Johnston (Ed.), *Education of the Gifted and Talented* (pp. 1-30). NJ: Pearson Education.
- Demir, S. (2021). Effects of learning style based differentiated activities on gifted students' creativity. *Journal for the Education of Gifted Young Scientists*, 9(1), 47-56.
- Dowling, K., & Barry, M. M. (2020). The effects of implementation quality of a school-based social and emotional well-being program on students' outcomes. *European Journal of Investigation in Health, Psychology and Education*, 10(2), 595-614. <https://doi.org/10.3390/EJIHPE10020044>
- Dursun, E. (2023). 9-13 yaş aralığındaki özel yetenekli çocukların öz-şefkat düzeyleri ile bilinçli farkındalık temelli öz-yeterlilik düzeylerine anne baba tutumlarının etkisinin incelenmesi [Unpublished master's thesis]. Istanbul Aydin University.
- Elmore, R. F., & Zenus, V. (1994). Enhancing social-emotional development of middle school gifted students. *Roeper Review*, 16(3), 182-185.
- Elmore, R. F., & Zenus, V. (1994). Enhancing social-emotional development of middle school gifted students. *Roeper Review*, 16(3), 182-185. <https://doi.org/10.1080/02783199409553569>
- Febriana, S., Syafril, S., & Kuswanto, C. W. (2024). Bullying in gifted and talented children: A systematic review. *Atfālunā*, 7(1), 15-30. <https://doi.org/10.32505/atfaluna.v7i1.8191>
- Garland, A. F., & Zigler, E. (1999). Emotional and behavioral problems among highly intellectually gifted youth. *Roeper Review*, 22(1), 41-44. <https://doi.org/10.1080/02783199909553996>
- Gualdi, G. (2019). Being a parent of gifted children and adolescents: Personal strategies to support growth. In *Understanding Giftedness* (pp. 91-102). Routledge.
- Jia, X., & Wu, W. (2025). The integration of psychological education and moral dilemmas from a value perspective. *BMC Psychology*, 13(1). <https://doi.org/10.1186/s40359-025-03197-8>
- Ladd, G. W., Kochenderfer-Ladd, B., Ettekal, I., Cortes, K. I., Sechler, C. M., & Visconti, K. J. (2014). The 4R-SUCCESS program: Promoting children's social and scholastic skills in dyadic classroom activities. *Gruppendynamik Und Organisationsberatung*, 45(1), 25-44. <https://doi.org/10.1007/S11612-013-0231-1>
- Matthews, M. S. (2004). Leadership education for gifted and talented youth: A review of the literature. *Journal for the Education of the Gifted*, 28(1), 77-113. <https://doi.org/10.1177/016235320402800105>
- Mendaglio, S. ve Peterson, J. S. (2007). *Models of counseling gifted children, adolescents, and young adults*. Austin, TX: Prufrock.
- Mofield, E. L., & Chakraborti-Ghosh, S. (2010). Addressing multidimensional perfectionism in gifted adolescents with affective curriculum. *Journal for the Education of the Gifted*, 33(4), 479-513.

- Mooij, T. (2008). Education and self-regulation of learning for gifted pupils: Systemic design and development. *Research Papers in Education*, 23(1), 1-19.
- Oppong, E., Shore, B. M., & Muis, K. R. (2019). Clarifying the connections among giftedness, metacognition, self-regulation, and self-regulated learning: Implications for theory and practice. *Gifted Child Quarterly*, 63(2), 102-119.
- Peterson, J. S. (1998). The burdens of capability [abstract]. *Reclaiming Children and Youth: Journal of Emotional and Behavioral Problems*, 6(4), 194-198.
- Pfeiffer, S. I., & Stocking, V. B. (2000). Vulnerabilities of academically gifted students. *Special Services in the Schools*, 16, 83-93. https://doi.org/10.1300/J008V16N01_06
- Polaschek, N. (2018). Improving the social and emotional education curriculum in a middle school, school within a school gifted and talented program.
- Rinn, A. N., & Majority, K. L. (2018). The social and emotional world of the gifted. 49-63. https://doi.org/10.1007/978-3-319-77004-8_4
- Sağlam, A. (2023). Özel yetenekli öğrencilerin davranışsal problemlerine yönelik müdahale yöntemleri. *Korkut Ata Türkiyat Araştırmaları Dergisi, Özel Sayı 1*, 1192-1206.
- Stormont, M., Stebbins, M. S., & Holliday, G. (2001). Characteristics and educational support needs of underrepresented gifted adolescents. *Psychology in the Schools*, 38(5), 413-423.
- Yaman, D. Y., & Sökmez, A. B. (2020). A case study on social-emotional problems in gifted children. *İlköğretim Online* 19(3), 1768–1780. <https://doi.org/10.17051/ILKONLINE.2020.735156>
- Glasser, W. (1999). *Choice theory: A new psychology of personal freedom*. HarperPerennial.

